# CÓDICES GRIEGOS

DE LA

# BIBLIOTECA DE EL ESCORIAL

## 1. 2 (R. I. 1 y 2.)

**1)** En papel, 232 fols., numerados a lápiz modernamente [num. 1-2, siguen 3 fols. en bl. sin num., 3-232] 344 × 230 mm., siglo XVI (a. 1586). Tres hs. de guarda al principio y 3 al fin. Enc., de pergamino. En el dorso tiene: *C. M. n.º 3. Enarración de libros, tom. I.* En la primera h. de guarda: *Bibliotheca Photii in duobus tomis. Reales. 100.*

**2)** En papel, 249 fols., 344 × 230 mm., siglo XVI (a. 1587. v. fol. 249 v). Siete hs. de guarda al principio y 3 al fin. Enc., de pergamino. En el dorso tiene: *C. M. n.º 4. Bibliotheca Photii.* En la primera contratapa: *Enarración de libros antiguos de Tarasio, tomo 2.º* En la primera h. de guarda: *Bibliotheca Photii in duobus tomis, impres. cien reales. 100.* Ambos tomos fueron copiados por Antonio Calosynas para Antonio de Covarrubias. V. Ch. Graux, «*Essai Sur les Origines du Fonds Grecs de l'Escurial*», pp. 324-325.

Los fols. 185-190 del tomo 2.º = Biblioth., Photii Cod. 73-76, 78, 81, 85-87, corresponden a los fols. 40-49 del tomo 1.º entre los cuales deben intercalarse por el orden siguiente: 185, l. 32-188 v, l. 19; 40 v-41 r, l. 1; 188 v, l. 20 — 189 r, l. 12; 41 r, l. 2 — 48 r, l. 23; 189 r, l. 13-25; 48 r, l. 24—49 r, l. 28; 189 r, l. 26—190 r; 49 r, l. 29, etc.

Sign. ant.: II. II. 5 y 60, n.º XI.

**1)** **1.** Fol. 1 r-2 r. [Dedicatoria]. Τῷ λίαν λαμπρῷ καὶ σοφωτάτῳ ἄνδρι, μεγαλοπρεπεῖ κανονικῷ καὶ περιβοήτῳ γυμνασιάρχῃ τῆς ἀκαδημίας Ἀντώνιος ὁ καλοσυνᾶς ἰατρός, σὺν πάσῃ εὐτυχίᾳ εὖ πράττειν ~ Inc. Οἱ παλαιοὶ οἱ ἀτονώτατα καὶ ἀτοπώτατα — des. λάμβανε ὑκοῦν τουτονὶ τὸν φώκϊον

τὸν μέγα εἰς τὰ παλαία βιβλία κεκοπιακότα, καὶ μέμνησον τοῦ σοῦ δούλου ἀντωνίου. Después: ἐγράφθην ἐν τολέδῳ ,αφπς΄ μηνὶ αὐγούστ. κη΄ (v. Graux, *Essai*. p. 325).

**2.** Fol. 3 r-232 v. Ἀπογραφὴ καὶ συναρίθμησις τῶν ἀνεγνωσμένων ἡμῖν βιβλίων· ὧν εἰς κεφαλαιώδη διάγνωσιν ὁ ἠγαπημένος ἡμῶν ἀδελφὸς ταράσιος ἐξηγήσατο ἔστι δὲ ταῦτα εἴκοσι δεόντων ἐφ᾽ ἑνὶ τριακόσια: ~ Inc. Ἀνεγώσθη θεοδώρου πρεσβυτέρου, ὅτι γνησία — des. καὶ ἀντικειμένη σπουδάζει κατασκευὴ ταῦτα:— (Ed. Hoeschelius, pp. 1-892, 26; P. Gr. 103, 41-1092 D 5). Al fin: τέλος τοῦ πρώτου τόμου: ~ ,α.ωφ.ωπς΄ μηνὶ αὐγούστ΄ ις΄.

**2)** Fol. 1 r-184 v, 191 r-243 v. [Bibliotheca Photii, t. 2.º]. Inc. Ὅτι τὸ ἰδίωμα καὶ χαρακτὴρ — des. mut. καὶ πολλὰ μὲν ἐστὶ καὶ ἄλλα λάβειν εἰς ἀπόδειξιν:— (Hoeschelius, pp. 892, 26-1620, 13; P. Gr. 103, 1092 D 6-104, 352 A 8). Al fin: τέλος. Fols. 244 r-249 r. Indice de los dos tomos en 270 cap., al fin: ἐτελειώθην μενὶ ἰούλλ΄, ιβ΄ ,α.ωφ.ωπς. Las lagunas del texto, iguales a las de la ed. cit., están indicadas en el cód. con espacios en blanco o con el signo λείπ΄. Los fols. 97 v-142 r. [Cód. 246-248] contienen, al margen del texto de Focio, el texto íntegro de los discursos correspondientes de Arístides.

## 3 (R. I. 3.)

En papel, 173 fols., 311 × 210 mm., siglo XVI, copiado por A. Darmario. Títulos, iniciales y capitales en rojo. Al margen inferior de los fols., numeración de los cuadernos: α-β 1-61 y α-ϑ 70-166. 2 hs. de guarda al principio y 2 al fin. En la primera h. del principio tiene la siguiente numeración antigua: 16, 126, 13-II; después sigue un índice de materias en latín. Enc., de pergamino. En el dorso: *In cantica 13-II.*

**1.** Fol. 1 r-69 v. Ἑρμηνεία κατὰ παράφρασιν τοῦ ἐκκλησιαστοῦ συλλεγεῖσα ἀπό τε τῶν εἰς τοῦτων ἑρμηνειῶν

τοῦ αγίου γρηγορίου τοῦ νύσσης καὶ τῆς παραφράσεως τῆς λεγομένης τοῦ θεολόγου καὶ ἀπὸ διαφόρων ἐννοιῶν τοῦ ἁγίου μαξίμου:~ Los tres primeros escol., son: 1.º Προοίμιον: — Προγυμνάσας ἤδη σολομὼν... φησιν ὡς ἐν ἐπιγραφῇ. 2.º Ἤγουν τάδε λέγει σολομὼν... τῇ τῶν πιστῶν χορείᾳ. 3.º Ἤτοι κενὴν καὶ ἀνόνητον... συγκλείουσα ματαιότητι. Los últimos escol., son: 1.º Δηλαδὴ πλεῖστα ἠρεύνησεν... μόνοις ἀρκούμενος. 2.º Ἤτοι ὁ ἐν τῷ ταῖς... οὐδεμία ψυχῆς ὠφέλεια. 3.º Τουτέστι τελευταῖον δέ... ἐν πάσῃ παραβαθείσῃ: + Al fin: τέλος σὺν θ[ε]ῷ τῆς παραφρά[σεως] τοῦ ἐκκλησιαστοῦ: Cfr. M. Faulhaber, *Hoelied-Proverbien und Prediger Catenen,* Wien, 1902, p. 140. Las variantes que M. F. señala en nuestro Cód. son exactas, excepto la del inc. del escol. 3.º del principio, que es equivocada.

**2.** Fol. 70 r-173 r. Ἑρμηνεία κατὰ παράφρασιν τοῦ ᾄσματος τῶν ᾀσμάτων: συλλεγεῖσα ἔκ τε τῶν εἰς τοῦτο ἑρμηνειῶν τοῦ ἁγίου γρηγορίου τοῦ νύσσης· καὶ τοῦ ἁγίου κυρίλλου· καὶ τοῦ ἁγίου νείλου. καὶ ὑπὸ διαφόρων ἐννοιῶν τοῦ ἁγίου μαξίμου:~ Los tres primeros escol., son: 1.º προοίμιον:~ Ἐπειδὴ καὶ τὰς παροιμίας... τὸν πόθον ἡμῶν:~ 2.º Ἀναγέγραπται, τὸ... αὐτοῦ χρηματίσαι καὶ φησί:~ 3.º Ἤγουν αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ... ψυχῶν φαίνουσα:~ Los tres últimos escol., son: 1.º Ἤτοι ἡ μὲν τελειότης... ἀγαθῶν διέξεισιν:~ 2.º Εἴτουν ὦ νυμφίε... βασιλείαν καὶ οὕτω. 3.º (al margen) προσκαλούμενος γὰρ τοὺς... αὐτῶν πόλεμον:~ Al fin τέλος σὺν θ[ε]ῷ ἁγίῳ ἀμήν. Cfr. M. Faulh., *obr. cit.*, pp. 16-17.

## 4 (R. I. 4.)

En pergamino, 246 fols. [num, 1-235, 1 sin numerar, 236-245]; a dos columnas, 305 × 215 mm., siglo XIII, excepto los fols. 25-27, 235, 242-245 de papel a plana entera escritos en el siglo XV por Miguel Anagnostes (v. fol. 245). Títulos en rojo con orlas en co-

lores, iniciales de adorno en colores, capitales rojas. Dos hs. de guarda al principio y 3 al fin. Las dos últimas hs. del fin son de un cód. latino de Derecho Canónico. Enc., de esta Biblioteca.

**1.** [S. J. Crisóstomo, 37 Homilias sobre el Génesis. = Ed. Montfaucon, t. IX, XXXI-LXVII]. Fol. 1 a-10 a hom. I. Inc. πολλὰς ὑμῖν ἔχω χάριτας; — fol. 10 a-21 c hom. II; — fol. 21 c-24 d III des. mut. πρὸς γάρ τὴν ἡμετέραν... (Montf. ib., XXXIII, p. 335 C); — fol. 25 r-30 d IV; — fol. 30 d-40 c V;— fol. 40 c-48 b VI; — fol. 48 c-45 d VII;— fol. 55 d-65 a VIII; — fol. 65 b-72 a IX; — fol. 72 a-77 c X; — fol. 77 c-86 c XI; — fol. 86 d-95 d XII; — fol. 95 d 105 a XIII; — fol. 105 d-112 a XIV; — fol. 112 a-119 b XV; — fol. 119 b-124 b XVI; — fol. 124 c-129 c XVII; — fol. 129 d-137 c XVIII; — fol. 137 c-140 d XIX; — fol. 140 d-143 b XX; — fol. 143 b-147 c XXI; — fol. 147 d-153 c XXII; — fol. 153 c-159 c XXIII; — fol. 159 c-166 c XXIV; — fol. 166 c-172 b XXV; — fol. 172 b-179 a XXVI; — fol. 179 b-189 a XXVII; — fol. 189 b-195 a XXVIII; — fol. 195 a-201 a XXIX; — fol. 201 a-205 b XXX; — fol. 205 c-211 d XXXI; — fol. 211 c-218 b XXXII; — fol. 218 b-223 b XXXIII; — fol. 223 b-231 b XXXIV; — fol. 231 b-235 v XXXV; — fol. 235 v-239 d XXXVI; — fol. 239 d-244 v XXXVII; des. mut. καὶ ἐπειδὴ γενναίως μετ' εὐχαριστείας ἅπαν... (Montf. ib. LXVII 643 B.)

**2.** [Invocación a N. S. Jesucristo, escrita por el mismo que completó en el siglo XV los folios desaparecidos. v. supra]. Inc. ὕψιστε θέε κριτὰ τῆς γῆς ἁπάσης.— ὁ σάρκα λαθὼν ἐκ τῆς ἁγνῆς παρθ[ένου] — καὶ τὴν φθάρεισαν φύσιν τὴν τῶν ἀνθρώπων. — des. ὁ γράφας ταύτην μιχαὴλ ἀναγνώστης — βοᾶ σοι φωνὴν ἐκρϋπαρῶν? χειλέων. — τοῦ τάξαι αὐτὸν εἰς μέρος παραδείσου.

# 5 (R. I. 5.)

En papel, 90 fols., 290 × 202 mm., siglo XVI. Títulos e iniciales en rojo, con notas marginales en griego y latín, algunas de Pérez Bayer. Al principio ha desaparecido un fol. En b. el 9 v y, en parte, el 64 v y 70 r. Una h. de guarda al principio y otra al fin. En la primera se lee: *P. Francisco Bruno,* nombre de un antiguo posesor, y después un índice latino de materias. Enc. en piel, con adornos y filetes en seco. En la primera contratapa: *Titi Pyrrhini de Aliprandiis*. (Cfr. Graux, *Essai*., p. 329).

**1.** Fol. 1. r-5 v. [Plutarco, περὶ τοῦ τὰ ἄλογα λόγῳ χρῆσθαι]. Inc. mut. μέγα φρονοῦντας ὡς τῶν θηρίων πολὺ καὶ δικαιοσύνῃ — des. ἐκ τοῦ συσύφου γεγονέναι:~ (Plutarchi Cher. Opera. Antuerpia, 1572, vol. III, pp. 18-1827).

**2.** Fol. 6 r-21 v. ÷ πορφυρίου φιλοσόφου περὶ ἀποχῆς ἐνψύχων πρῶτον:~ Inc. Τῶν πρὸς ἡμᾶς ἡκόντων ὦ φόρμε;— fol. 22 r-37 v. lib. II; — fol. 38 r-51 v. lib. III; — fol. 51 v-64 v. lib. IV des. τιμᾶν τὸ θεῖον προτατοντος (sic) καὶ πελάνοις. (Porph. Philos. De non necandis animantibus ad epulandum, Florentiae, 1548, pp. 5-62).

**3.** Fol. 65 r-67 v. περὶ σαρκοφαγίας λόγος πρῶτος: ~: πλουτάρχου:~ Inc. Ἀλλὰ σὺ μὲν ἐρωτᾶς — fol. 68 r-70 r. λόγος δεύτερος:~ des. λαλήσαντες καὶ ἀνακρίσαντες. +. (Plutarchi Cheron. etc., vol. III, pp. 1827-1838).

**4.** Fol. 70 v-88 v. ~: πλουτάρχου:~ Ὅτι οὐ δὲ ζῆν ἐστιν ἡδέως κατ' ἐπίκουρον:~ Inc. Κολώτης ὁ ἐπίκουρου συνηθήθης βιβλίον — des. οὐδὲν ἔχουσαν. + (Ib., pp. 1994-2030).

**5.** Fol. 88 v-90 r. ~: πλουτάρχου:— ~: πότερον τὰ τῆς ψυχῆς ἢ κατὰ τοῦ σώματος πάθη χείρωνα:~ Inc. Ὅμηρος μὲν ἐπιβλέψας τὰ θνητὰ — des. τὴ δὲ ἄδικως ἐπιθυμία:~ (Edic. cit., vol. II, pp. 888-891).

# 6 (R. I. 6.)

En papel, 206 fols., 288 × 210 mm., siglo XV, copiado por Miguel Apostolios (v. fol. 112 v y 206 v), excepto el 113 y las primeras líneas del 114 r, que son de otra mano. Al margen inferior de los fols. la numeración de los cuader. α-κε. Epígrafes e iniciales en rojo. Cuatro hs. de guarda al principio y 3 al fin. Enc. en piel sobre madera, con adornos y filetes en seco. Al margen superior del fol. 1 r.: ἐκ τῶν βοναφεως, nombre de un antiguo posesor, (V. Graux, *Essai.*, p. 329).

**1.** Fol. 1 r-112 v. Λικοφρονικῆς μονοπροσώπου βίβλου (con los escolios de J. Tzetzes). Epigrama: βίβλος μὲν τελέθουσα... πείσματα λύσας:~ (v. Müller, Lipsiae, 1811, II, p. 1049). Después: Τοῖς τῶν ποιητικῶν... τούτου λυκόφρονος:~ (Müller, I, pp. 247-262). Fol. 2 r. γένος λυκόφρονος. Ὁ λυκόφρονος οὗτος... καὶ ἔλλησιν: (Ib., pp. 263-265). Sigue: ἡ δὲ ὑπόθεσις ἔστι τοιαύτη: ὑπόθεσις τοῦ βιβλίου:~ πριαμος ὁ λευκίπης... καὶ γὰρ οἱ λύκοι πανοῦργοι:~ (Ib., pp. 266-271). Fol. 2 v-112 r. Texto de Licofrón, con notas interlineales al principio. Inc. Λέξω τὰ πάντα — des. παλαιῶν βερβύκων παγκληρίαν:~ :~ (Cfr. la ed. de Ed. Scheer, 1881). Fol. 2 v-112 v. Escolios de Tzetzes intercalados en el texto de Licofrón. Inc. Λέξω τὰ πάντα τοῦτο τὸ σχῆμα ὁ ποιητικὸς τρόπος — des. en el v. 1454, λεψιεὺς· ὁ δεινὰ... ἀπὸ μεταφορᾶς λέπους:~ (Müller, I, p. 275-II, p. 1045). Al fin (fol. 112 v.), sigue la

Subscripción: λυκοφρονικῆς μονοπροσώπου βίβλου εἴληφε τέλος τῇ συνάρσει τοῦ λόγου:~ μιχάηλος ἀποστόλης βυζάντιος, τὸν ἀναγινώσκοντα, μεμνῆσθαι παράκαλει:— :~

**2.** Fol. 113 r-206 v. διονυσίου ἀλεξανδρέως τοῦ περιηγητοῦ βιβλίον χωρογραφίας· μετὰ ἐξηγήσεως εὐσταθίου:~ Prólogo: πινδάριμ μὲν τῷ σοφῷ... τὰ χρήσιμα τῆς περιηγήσεως. (v. Müller, Geogr. Gr. min. II, pp. 201-215). Fol. 116 v. γένος διονυσίου· ὁ δὲ διονύσιος, λίβυς μὲν... τὸ κάλλιστον ἀπανθίζουσαν:~ (Ib., pp. 215-216). Fol. 116 v-205 r. Διονυσίου Ἀλεξαν-

δρέως. Texto. Inc. ᾽Αρχόμενος γαῖαν τε — des. εἴη ἀντάξιος ἀμοιβή:~ (Ib., pp. 104-176). Fol. 117 r-206 v. Comentario de Eustacio, intercalado en el texto de Dionisio. Inc. Ὅτι τὸ τοῦ περιηγητου ἐνταῦθα προοίμιον — des. καὶ ἀντὶ τοῦ ἀμέτρως ἄδειν νοεῖσθαι δύναται:~ (Ib. II, pp. 216-407). Al fin (fol. 206 v.), sigue la

Subscripción: Διονυσίου ᾽Αλεξανδρέως, Οἰκουμένης περιηγήτης: μιχαῆλος ἀποστόλης βυζάντιος, δορυάλωτος ἔγραψα:~

## 7 (R. I. 7.)

En papel, 196 fols., 303 × 210 mm., siglo XVI. En b. los fols. 1 r, 136 v, 196 v. Al margen inferior de los fols., la numeración de los cuad.: a. 1-s. 4 = (fol. 1-132). $\overline{\alpha}$. 1-$\overline{\varsigma}$. 5 = (fols. 137-189). Tres hs. de guarda al principio y una al fin. En la parte superior del fol. 1 r, el núm. 1216, *Archimedis opera*. A la vuelta del mismo folio: *Núm. 15*. Enc. en piel labrada con adornos y filetes en seco. Corte: 12 ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ. D. A. 15. Perteneció a D. Antonio de Covarrubias? Cfr. Graux, *Essai.*, pp. XXX, 328.

**1.** Fol. 1 r-31 v. [Arquímedes, περὶ σφαίρας καὶ κυλίνδρου, α′]. Inc. mut. καλῶς ἔχειν μεταδιδόναι τοῖς οἰκείοις τῶν μαθημάτων; — fol. 32 r-42 r, libr. II. — des. τοῦ τμήματος τοῦ κατὰ τὴν $\overline{\beta\alpha\delta}$ περιφέρειαν: ~ Siguen (fol. 42 v.) tres figuras geométricas más el título: ἀρχιμήδους περὶ σφαίρ′ καὶ κυλίνδρου, β′: ~ (Archimedis Syracusani... opera quae quidem extant, omnia... nuncque primum grece et latine edita... Basileae, J. Heruagius excudi fecit. 1544, pp. 1-44. Cfr. Archimedis opp. omnia cum commentariis Eutocii... Ed. J. L. Herberg... Lipsiae, Teubner, 1880-18881, vol. I, p. 6, lín. 6 y sigts.).

**2.** Fol. 44 r-44 v. ἀρχιμήδους κύκλου μέτρησις: ~ Inc. πᾶς κύκλος ἴσός ἐστι τριγώνω ὀρθογωνίω — des. καὶ ἑλάσσων μὲν ἢ ἑβδόμω μέρει· μείζων δέ: ~ Sigue una figura geom. y el título. (Ed. de Basilea, pp. 44-46).

**3.** Fol. 45 r-81 r. ἀρχιμήδους περὶ κωνοειδέων καὶ σφαι-

ροειδέων:~ Inc. Ἀρχϊμήδης δωσιθέω εὐπράττειν, ἀποστέλλω σοι γράψας — des. ὅν ἔχει ἁ $\overline{\alpha\eta}$ ποτὶ τὰν $\overline{\epsilon\delta}$: ~ (Ed. cit., pp. 47-81). Sigue una figura geom. y el título. El cód. tiene algunos escol. marginales; entre otros al fol. 49 v el escol. 5 de la ed. de Heiberg, vol. III, p. 374, lín. 5.

**4.** Fol. 81 v-104 r. ἀρχιμήδους περὶ ἑλίκων:~ Inc. ἀρχιμήδους δοσιθέω χαίρειν· τῶν ποτὶ κώνων ἀποστάλεντων θεωρημάτων — des. καὶ τὸ τρίτον μέρος τὰς ηα:~ (Ed. cit., pp. 81-104). Sigue una fig. geom. y el título. El cód. tiene algunos escol. marginales. La tabla de la p. 379 en la ed. de Heiberg, vol. III, está dividida en dos partes al margen de los fols. 87 v-88 r. Fol. 104 v. σχ$^{o}$· εἰς τὸ ι′ θεωρ′. Inc. ἵνα δὲ καὶ τῶν ἀριθμῶν ἀκολούθως — des. καὶ τὰ ἀπὸ τῶν αβγδεζηθ. (Cfr. Heiberg, vol. III, pp. 376-378). Al margen inferior se repite la tabla de la p. 379 de la ed. cit.

**5.** Fol. 105 r-111 r. ἀρχιμήδους ἐπιπέδων ἰσορροπίων ἢ κέντρα βάρων ἐπιπέδων. α$^{ον}$:~ Inc. Αἰτούμεθα τὰ ἴσα βάρεα; — fol. 111 v-118 r, lib. II. des. τὸ κέντρον τοῦ βάρους τὸ $\overline{\iota}$ σαμεῖον:— Sigue una figura geom. (Ed. de Basilea, pp. 104-120).

**6.** Fol. 118 v-126 r. ἀρχιμήδους ψαμμίτης:~ Inc. Οἴονταί τινες βασιλεῦ — des. οὐκ ἂν ἄρμον εἴη ἔτι ἐπιθεωρῆται ταῦτα:~ ἀρχ. ψα. (Ed. cit., pp. 120-127). En los fols. 121 v y 123 r quedan sendos espacios en blanco para las figuras geom., que faltan.

**7.** Fol. 126 v-136 r. Ἀρχιμήδους τετραγωνισμὸς παραβολῆς:~ Inc. Ἀρχιμήδης δοσιθέω εὖ πράττειν· ἀκούσας κόνωνα — des. ἐπίτριτον ἐστὶ τοῦ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ τριγώνου. (Ib., pp. 127-139). Al fin, después de una fig. geom., el título, y a continuación: πολλὺς ἐς λυκάβαντας ἴοις φίλτατε μουσ′:~

**8.** Fol. 137 r-146 r. εὐτοκίου ἀσκαλωνίτου ὑπόμνημα εἰς τὸ $\overline{\alpha}^{ον}$ τῶν ἀρχιμήδους περὶ σφαίρας καὶ κυλίνδρου:~ Inc. Εἰς τὰ περὶ σφαίρας καὶ κυλίνδρου ἀρχιμήδους; — fol. 146 v-171 v. Coment. al lib. II. — des. ὅτι τοῦ τμήματος τοῦ κατὰ

τὴν εζθ περιφέρειαν:~ Εὐτοκίου... ἰσιδώρῳ ἡμετέρῳ διδασκάλῳ~: fol. 172 r. [Epigrama]. Εὐτοκίου πινυτοῦ... μεμψάμενος:~ (Eutocii Ascalonitae in Arch. libros de Sphera et cylindro... Commentaria nunc primum graece et latine edita... Basileae, J. Hervigius excudi fecit, 1544, pp. 1-48); cfr. la ed. de Heiberg, vol. III, p. 260 en nota.

**9.** Fol. 172-185 v. εὐτοκίου ἀσκαλωνίτου ὑπόμνημα εἰς τὴν ἀρχιμήδους τοῦ κύκλου μέτρησιν. Inc. Ἐχόμενον ἦν εἴη τὸν ἐμὸν πληροῦντι σκοπὸν — des. ἀρκεῖ τὰ ὑπ᾽ ἀρχιμήδους ἐνταῦθα εἰρημένα:~ εὐτοκίου... διδασκάλῳ:~ (Ed. de Basilea, pp. 49-55).

**10.** Fol. 186 r-188 r. εὐτοκίου ἀσκαλωνίτου εἰς τὸ $\bar{\alpha}$ τῶν ἀρχιμήδους ἰσορροπικῶν. Inc. Τὴν ῥοπὴν ὦ γενναιότατε πέτρε κοινὸν;— fol. 188 v-196 r. Coment. al libro II. — des. τοῦ ἄρα τόμου κέντρον ἐστὶ τὸ ι΄:~ Εὐτοκίου ἀσκ. ὑπόμνημα εἰς τὸ β΄ τῶν ἰσορροπικῶν ἀρχιμήδους: (Ib., pp. 55-65; Cfr. la ed. de Heiberg, vol. III, p. XXXV).

## 8 (R. I. 8.)

En papel, 328 fols., 310 × 200 mm., siglo XV. Títulos e iniciales en rojo; numeración y citas, al margen, del mismo color. 3 hs. de guarda al principio y 2 al fin. En la segunda del principio el *núm. 12;* en la tercera, *núm. 10;* después: *Blastaris in sacros Canones. Vale Reales 12, doce Ducados.* Al margen superior del fol. 1 r: *N.º 12.* Enc. moderna en piel con el escudo de S. Lorenzo y las armas pontificias estampadas en el centro de las tapas. Sobre un papel pegado en la primera contratapa se lee: *Recopilación de los elementos o principios de los sagrados cánones compuesta por Mateo Hieromonarcha o Obispo Patriarca, es Hieromonarca Principe de cosas sagradas.* Perteneció a D. Antonio de Covarrubias? Cfr. Graux, *Essai.*, p. 326.

**1.** Fol. 1 r-297 v. Sobre una orla y a los lados de una cruz: ἰῦ ἡγοῦν τῶν $\overline{\text{ἰς}}$ $\overline{\text{χς}}$ ἐνεμῶν $\overline{\text{πονηματῶν}}$: Debajo: Σύνταγμα κατὰ στοιχεῖον τῶν ἐμπερϊειλημένων ἁπασῶν ὑπο-

θέσεων· τοῖς ἱεροῖς καὶ θειοῖς κανόσι πονηθέν τε ἅμα καὶ συντελεθὲν τῶ ἐν ἱερομοναχοις ἐλαχίστω ματθαίω:~ προθεωρία fol. 1 r-20 r. Inc. Τὸ τῶν ἱερῶν καὶ θείων χρῆμα κανόνων — des. γραφῆ δοῦναι:~ (Mattheus Blastares Sytagma alph. canonum, P. Gr. 144, 960-997);—sigue fol. 20 r-v. ζήτει περὶ νόμων· ἐν τω ἐνάτω κεφαλαίω τοῦ μ στοιχείου:~ ἡ παλαία δεκάλογος· ἐκ τοῦ λευιτικοῦ: Inc. Ἐγώ εἰμὶ κύριος ὁ θεὸς — des. καὶ ἔδω λέμοι:~ fol. 20 v-21 r. τοῦ ἁγίου μαξίμου: Inc. Τρεῖς ἀποκατάστασις — des. ἀναιτίον τῆς ἁμαρτίας:~ [= S. Maximi quaestiones et dubia, resp. ad interr. XIII, P. Gr. 90, 796 A 11-C 2];—fol. 21 r-27 v. ὁ πίναξ τῶν κεφαλαίων:~ sigue el índice de cap.;—fol. 27 v-29 r. περὶ τῆς ὀρθοδόσου πίστεως:~ inc. Τὰς τῶν ἱερῶν τοινὺν — des. αἱρετικὸς ἐστίν:~ fol. 229 r-297 v. + ἀρχὴ τοῦ $\overline{\alpha}$ στοιχείου· νόμος περὶ τῶν ἀρνησαμένων etc. Inc. Ἐπικαιρότατον δ' ἂν εἴη μετὰ τοῦτο — Ἀρχὴ τοῦ ὠ στοιχείου: τίνα δεῖ ὡράριον φορεῖν:~ ζήτει ἐν τῶ ἐνάτω κεφαλαίω... καὶ εἰκοστόν τρίτον:~ (Ib. P. Gr. 144, 960-145, 212). Al fin: τέλος τῶν κδ$^{ον}$ στοιχείων:~

**2.** fol. 297 v-303 r. ἐκ τοῦ κανονικοῦ τοῦ ἁγίου ἰωάννου τοῦ νηστευτοῦ:~ ἤμειψε ταυτὶ προσύνοψιν (sic) ματθαῖος:~ Inc. Ἀλλὰ γὰρ καὶ κατὰ τὸν νεστευτὴν θεῖον ἰωάννην— des. τοῦτο πάντως παρεχωρήθη:~

**3.** Fol. 303 r-v. νικήτα τοῦ μακαριωτάτου μετροπολίτου ἡρακλείας ἀποκρίσεις [α'-η'] πρός τινα κωνσταντίνον ἐπίσκοπον περὶ ὧν ἠρωτήθη:~ Inc. Ἡ μὲν ἀκρίβεια τοὺς διγάμους — des. ἔργον ποιῆσαι, ἐξὸν οὐδενί: ~ (P. Gr. 119-936 A-B.)

**4.** Fol. 303 v-304 v. Ἀποκρίσεις [α'-β' con la interpretación de Balsamon] κανονικαὶ τιμιοθέου ἁγιωτάτου ἐπισκόπου ἀλεξανδρείας· ἑνὸς τῶν $\overline{\rho\nu'}$ ἁγίων πατέρων τῶν ἐν κωνσταντινουπόλει συναρισθέντων· γενόμεναι πρὸς τὰς προσενεχθείσας αὐτῶ ἐρωτήσεις παρὰ ἐπισκόπων καὶ κληρικῶν:~ Inc.

Ἐὰν παιδίον κατηχούμενον ὡς ἐτῶν ζ — des. τῆς χάριτος τοῦ βαπτίσματος τοῦ θείου·~ [P. Gr. 138, 889 A.-892 B.]

**5.** Fol. 304 v-306 v. τοῦ ἐν ἁγίοις νικηφόρου κωνσταντινουπόλεως τοῦ ὁμιολογητοῦ κανόνες ἐκ τῶν ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ συντάξεων· καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἁγίων πατέρων:~ Inc. Ἐὰν κατὰ ἄγνοιαν — des. τὴν τιμωρίαν ἐφέλκεται:~ [P. G. 100, 856-860 C. καν. α′-λζ′ = Cód. καν. α′-λς′].

**6.** Fol. 306 v-313 r. ἐκ τῶν ἀποκρίσεων ἰωάννου τοῦ ἱερωτάτου ἐπισκόπου κίτρους· πρὸς τὸν ἱερώτατον ἐπίσκοπον δυρραχίου τὸν καβάσιλαν:~ ματθαῖος ἔγνω ταυτὶ συντετα-χέναι:~ [Cap. α′-κδ′] Inc. Τὰ ἀντιμίνσια τῆς ἁγιαστικῆς μετασχόντα δυνάμεως [cfr. P. Gr. 119, 976 A 5] — des. εἰς νομίσματα ρ′, ἀλλ᾽ εἰς οβ′, οὐ τοῦ παρόντος λέγειν καιροῦ:~

**7.** Fol. 313 r-v. περὶ ἐνάγοντος· καὶ ἐναγομένου· καὶ περὶ δικαιωμάτων· καὶ ἐγκλημάτων.~ Al margen. κεφ′ α′ τι.τλ β.ος Inc. Τὸν ἐνάγοντα ἀκολουθεῖν τῷ φόρῳ — des. κατὰ τοῦ πέτρου, ἢ εἰς τὴν βαδειστῶ:~

**8.** Fol. 313 v-314 v. τὰ ὀφφίκια τῆς ἐκκλησίας:~ Inc. Τῆς ἐκκλησίας τὰς τιμᾶς καὶ τὰς διακονίας — des. τὸν νομοδότην πριμμικήριον νοταρίων:~ [= Matthaeus Blastares, De officiis aulae CP., P. Gr. 157, 129 A 11- C 4]; — fol. 314 r-315 v. τὰ τοῦ παλατίου ὀφφίκια:~ Inc. Ἀξιωμάτων ἀριθμὸν τῶν ἐν τοῖς βασιλείοις — des. Ραυδοῦχοι... τοῦ κάστρου προκαθήμενος δρουγγάριος τοῦ στόλου:~ [= Matthaeus Blastares, De officiis etc., P. Gr. 157, 236 B 1-239 A 14].

**9.** Fol. 315 r-318 r. περὶ τῆς συγγενείας βαθμῶν· ἐκ τοῦ τρίτου βιβλίου:~ Inc. Συγγένεια γενικὸν ἐστὶν ὄνομα, διαιρεῖται εἰς τάξεις τρεῖς — des. περὶ τῶν ἐκ τριγενίας βαθμῶν:~ A continuación, los siguientes extractos: fol. 318 r-319 r. [Epígrafe marginal]. περὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος:~ Inc. Εἴπομεν τοίνυν καὶ περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος πν[ευμα]τικῆς συγγενίας — des. ἐξηγητῆς καὶ ἑτέρους διδάξεις· Sigue περὶ πίστεως σύντομον:~ inc. Ἡ πίστις

ἡμῶν τῶν χριστιανῶν ἤγουν ἡ θεότης αὕτη πατὴρ υἱὸς πνεῦμα ἅγιον — des. καὶ τὸ πιστεύων εἰς ἕνα θεόν:~ συλλογὴ ἐκ τῶν θειων καὶ ἱερῶν πατέρων:~ Inc. Γίκνωσκε τέκνον· ὅτι ὀκτὼ εἰσὶν οἱ λογισμοί — des. οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσιν:~ fol. 319 r-v. α. Ἰωάννου τοῦ ζωναρὰ τῶ γεγονότι μεγάλῶ δρουγγαρίῶ τῆς βίγλας καὶ πρωτοάσηκρητις (sic). Inc. Ὅτι δεῖ τὸν δεχόμενον τὴν ἐξομολόγησιν — des. τὰ τοῦ ἐξαγορέυοντος βαστάζειν βάρη:~ fol. 319 r-320 v. Epígrafe marginal: περὶ τὸ πῶς δεῖ ἐξομολογεῖσθαι· inc. Λαμβάνειν χρὴ τὸν ἐξομολογούμενον ὁ τοῦτον καὶ τὰ αὐτοῦ ἀναδεχόμενος — des. καὶ κειμένον αὐτοῦ ἀπεύχεσθαι αὐτῶ οὕτως:~ (en rojo, τοῦ κυρίου δεηθῶμεν:) sigue Ὁ θεὸς ὁ συγχώρησας — des. μακρόψυχη ἱμάτια αὐτόχροια φοροῖ:— τέλος καὶ τῷ θ[ε]ῷ δόξα:~

## 9 (R. I. 9.)

En papel, 345 fols. numerados a lápiz modernamente. 298 × 212 mm., siglo XVI. Los fols. 1-97 son latinos, los restantes, de dos manos: *a* 98-184 con la num. α. 1-σ. 4 de los cuad., al margen inferior; *b* 185-345 con doble num. de primera mano; una, de los fols. 1-161 al margen superior; otra, de los cuadernos α. 1-π. 6. al margen inferior. En b. los fols. 1 r y 184 v. En el fol. 1 v el núm. 15, y al fin de la tabla de materias: *Los dos posteriores* [Xiphilin y Lycofron] *están impresos. Vale todo Cien R^les R^les 100.* Al margen superior del fol. 2 r: N.º 26. 123. Enc., en piel con filetes y adornos en seco. Perteneció a D. A. de Covarrubias. Cfr. Graux, *Essai.*, pp. 29, 326, 328.

**1.** Fol. 38 r-183 v. ἐπιτομὴ τῆς δἴωνος τοῦ νικαέως ῥωμαικῆς ἱστορίας ἣν συνέτεμεν ἰωάννης ὁ ξἴφἰλἴνος μερἰἐχουσαν μοναρχίας καισάρων εἰκοσιπέντε ἀπὸ πομπείου μάγνου μέχρις ἀλεξάνδρον τοῦ μαμαίας:~ (Con notas marginales). Inc. Κληρουμέ[νων] δὴ (sic) τῶν ὑπάτων. [Cfr. Dindorf, Dionis Casii Hist. Rom. Lipsiae, 1863, vol. I, p. 156, y V, p. 1] des. ἔκ τε κυδοιμοῦ:~ [Ib. IV, p. 362]. Al fin: τέλος. Fol.

184 r. τὰ ὀνόματα τῶν καισάρ[ων] τῶν περιεχόμ[ενων] τῇ βιβλῳ ταύτῃ:~ Ἰούλιος — ἀλέξανδρος:~

**2.** [Licofrón Casandra, con los Comentarios de J. Teztzes y notas marginales grecolatinas]. Fol. 185 r. Epigrama: βίβλος μὲν — λύσας (Müller, Lipsiae, 1811, II, p. 1049]. Después: τοῖς τῶν ποιητικῶν — τούτου λυκόφρονος.·. (Müller, I, pp. 247-262). Fol. 186 v. [βίος λυκόφρονος.] ὁ λυκόφρονος οὗτος — καὶ ἔλλησιν. (Ib., pp. 263-265). Fol. 187 r-v. ἡ δὲ ὑπόθεσις τοιαύτη.·. [Al margen: ὑπόθεσις τοῦ βίβλου] πρίαμος ὁ λευκίππης — πανοῦργοι (Ib.. pp. 266-271). Después: ὁ ἄγγελος ὃν ἀπέστειλεν ὁ πρίαμος — καὶ τὰ ἑξῆς:~ (Ib., p. 271, n. 58). Fol. 187 v-344 v. Texto de L. Λέξω τὰ πάντα — παγκληριαν. (Cfr. la ed. de Ed. Scheer, 1881). Fols. 188 r-345 r. Escol. de T. ἀρχὴ τῆς τοῦ σοφοῦ τζέτζου ἐξηγγήσε[ω]ς. Inc. Λέξω τὰ πάντα. τοῦτο τὸ σχῆμα — des. (v. 1454) λεψιεύς· ὁ δεινᾶ... γέπους. (Müller, I p. 275-II p. 1045). Al fin: λυκοφρονικῆς τέλος μονοπροσώπου βίβλου~

## 10 (R. I. 10.)

En papel, 413 fols., 302 × 205 mm., siglo XVI (a. 1570), copiado en Madrid por Darmario (v. fol. 413) y otros tres amanuenses del mismo. Título, iniciales, capitales y rúbricas, en rojo. 4 hs. de guarda al principio y 2 al fin. En la segunda del principio, se lee: *13 Georgii pachimeri in Aristotelem nondum editus. 150 Rles.* Al margen superior del fol. 5 r: *N.º 18, 129.* y después, de mano de Darmario: + ἀγαθῇ τύχῃ:~ + χάριν τῷ κυρίῳ ἀντωνίῳ κοβαρουβίῳ ἀκροάτῃ καὶ δεσπότῃ πόλεως βαλιαδαλίου.·. Enc. moderna, en piel, con el escudo de S. Lorenzo, coronado por las armas pontificias, en el centro de las tapas. En la primera contratapa: *Georgio diacono sobre Aristóteles*. Perteneció a D. A. de Covarrubias. Cfr. Graux, *Essai.*, pp. 323, 326.

Fol. 1 r-3 v. Γεωργίου προτενδίκου καὶ δικαιοφύλακος τοῦ παχυμέρη:~ + διαίρεσις ὅρων φιλοσοφίας:~ + Inc. Εἰδέναι χρή, ὅτι τεττάρων ὄντων τῶν κατηγορουμένων — des. λογιῳ καὶ παραδείγματι:~ Fol. 3 v-8 v. Προοίμιον τοῦ συγ-

γραφέως, καὶ πίναξ τοῦ παρόντος βιβλίου:~ προοίμιον:~ Inc. Ἥν τε φιλοσοφία σχολάζων — des. (fol. 5 r.) ὡς ἐν τύπῳ περιέχοντα θεωρήματα:~ Sigue el índice de los XII libros de G. Pachym. Al fin del índice, fol. 8 v. Στίχοι ἡρωϊκοί:~ Δέχνυσο ἡμετέροιο... ἁμιαρτάδος ἦεν ἐμεῖο [cfr. Fabricius-Harles, v. VI, p. 467].

Fol. 9 r-57 v. Al margen superior: ἀγαθῇ τύχῃ: Dentro del texto: πόνημα γεωργίου τοῦ σοφωτάτου διακόνου προτεκδίκου καὶ δικαιοφύλακος τοῦ παχυμέρη:~ εἰς τὰ τοῦ ἀριστοτέλους βιβλία ιβ̄ ἐξήγησις:~ βιβλιον α^ον, τίτλος α^ος:~ Inc. Γεννᾶται παρ᾽ ἡσιοδῳ και ἶρις τῷ θαύματι— des. ταῦτα δὲ πάντα σοφιστικά εἰσι· καὶ ἡ λογικὴ πραγματεία σὺν θεῷ πεπλήρωται:~ + (Cfr. Γεωργίου δι. προτ. κ. δικαιοφύλ. τοῦ παχιμέρους ἐπιτομὴ τῆς ᾽Αριστοτέλους Λογικῆς, Parisiis, 1548, pp. 2-11).

Fol. 58 r-97 v. ·: βιβλίον δεύτερον· ἡ φυσικὴ ἀκρόασις: τίτλος α^ος κεφ: α^ον:~ Inc. Ὁ σκόπος τοῦ βιβλίου τοῦτου ζητῆσαι περὶ τῶν ἀρχῶντων — τ· δ^ον κε. δ^ον des. κατασυμβεβηκός:~ (Cfr. Georgii Pachymerae Hieromnemonis, in universam fere Aristotelis philosophiam, epitome... e graeco in lat. serm. conv. a Philippo Bechio, ... Basileae 1560, pp. 73-91).

Fol. 98 r-125 v. + βιβλίον τρίτον, τὸ περὶ οὐράνου: τίτλος α^ος:~ κεφ: α^ον:~ Inc. Σκόπός ἐστιν ἐν τούτῳ βιβλίῳ τῷ φιλοσόφῳ· — τ. γ̄. κε. β′ des. καὶ θάττον καταδύονται:~ + (cfr. G. Pachym. ib. pp. 99-123).

Fol. 126 r-141 v. βιβλίον Δ: τιτλος, α^ος. κεφ. α^ον: τὸ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς:~ Inc. Πολὺς παρὰ τοῖς φιλοσόφοις περὶ γενέσεως καὶ θορᾶς — τίτλος β′ κε. β′ des. καὶ ἄλλως ἡ σάρξ ἢ ὁ μυελὸς, ξηρά:~ + (G. Pachym. ib. pp. 123-136).

Fol. 142-176 v. + βιβλίον πέμπτον: τίτλος, α^ος. πεφ. α^ον: τῶν μετεωρικῶν:~ Inc. Θερμαινουμένης τῆς ὑπὸ τοῦ ἥλιου — τ. γ′. κεφ. δ′. des. προηγουμένως τὰ στοιχεία συνιστάν-

ται~ + τέλος τοῦ ε΄ βιβλίου:~ (G. Pachym. ib. pp. 136-144).

Fol. 177 r-196 r. + βιβλίον ἕκτον: περὶ ζώων μορίων: τίτλος, αος: κεφ. αον: Inc. Ἐχόμενον δ' ἂν εἴη καὶ περὶ ζώων μορίων εἰπεῖν — τ· γ΄ κε. β΄. des. πρὸς τὸ βέλτιστον πάντα ἐμηχανήσατο:~ (G. Pachym. ib. pp. 165-182).

Fol. 196 r-236 r. + βιβλίον ἕβδομον· τὸ περὶ ψυχῆς: τίτλος αος. κεφ. αον: Inc. Τούτων δὲ διωρισμένων, κεπτέον — τ. γ΄ κε. θ΄ des. κατὰ τὴν θαυμάστην καὶ ἄῤῥητον οἰκονομίαν τῆς φύσεως:~ + (G. Pachym. ib. pp. 182-220).

(Fol. 236 v-264 v. βιβλίον ηον: τίτλος αος κεφ. αον, περὶ αἰσθητῶν:~ Inc. Τὸν περὶ ψυχῆς σὺν θεῷ πληρώσασι λόγον — τ. γ. κε. γ΄. des. τελευτῶσιν εἰς τὰς ἰατρικὰς ἀρχάς: (G. Pachym. ib. pp. 221-245).

Fol. 265 r-284 v. + βιβλίον θον τι. αος: κεφ. αον: τὸ περὶ ζώων γενέσεως:~ Inc. Ἤδη λοιπὸν καὶ τῷ σχάτῳ πρόσχοντες — τ. β΄ κε. ε΄ des. διὰ τίνα αἰτίαν γίνεται ταῦτα ἐστίν: + (G. Pachym. ib. pp. 245-262).

Fol. 285 r-322 r. + βιβλίον δέκατον τι. αος: κε. αον: τὸ μετὰ τὰ φυσικά:~ Inc. Μετὰ τὰ φυσικὰ καὶ τὴν περὶ τούτων διδασκαλίαν· ἅπαντα — τ. δ΄ κε. ε΄ des. δέδεικται κἀνταῦθα καὶ ἐν τῇ φυσικῇ:~ (G. Pachym. pp. 262-294).

Fol. 322 v-372 v. + βιβλίον ιαον: τι. αος: κεφ. αον: τὰ ἠθικὰ ἤτοι τὰ νικομάχεια: Inc. Τὰ μὲν θεωρητικὰ ὧν τὸ τέλος ἀλήθειαν — τ. ς΄ κ. β.΄ des. καὶ κατὰ θεῖον τύπον, τῷ ὄντι μακάριος: + (G. Pachym. pp. 294-331).

Fol. 373 r-413 r. + βιβλίον ιβον: τ. αος: κε. αον: περὶ τε χρωμάτων περί τε τῶν ἀτόμων γραμμῶν, καὶ τῶν τοῦ φιλοσόφου μηχανικῶν: Inc. Ἁπλᾶ τῶν χρωμάτων ἐστὶν ὅσα τοῖς στοιχείοις — τ. γ. κε. κ΄ des. ἅπαντα ἀνάγκη εἰς τοῦτο δὴ ἀθροίξεσθαι:~ (G. Pachym. ib. pp. 338-372; cfr. Bandini, Cat. III, 285, II). Al fin (fol. 413 r.), sigue la

Subscripción: + ὑπὸ ἀνδρέου βαρμαρίου + ἐπιδαυριώτου εἴληφε τέρμα;~ ἐν τῷ ἔτει ,ᾳφο' ἰουλίου, δη΄:~

# 11 (R. I. 11.)

En papel, 419 fols., numerados a lápiz modernamente, 299 × 205 mm., siglo XVI (a. 1579), copiado, en Madrid, por Andrés Darmario para D. Antonio de Covarrubias (v. fols. 273 v y 419 v). Títulos, iniciales y capitales en rojo. Numeración de los cuad. α-λς', al margen inferior de los fols. Tres hs. de guarda al principio y 3 al fin. En la primera del principio: + *128 Joannis Stobaei sententiarum naturalium selectio:* de otra mano: *Licet in typis sint expressae morales sententiae, has tamem naturales nondum vidi, quomodo cumque valet: Reales 50.* Al margen superior del fol. 1 r.: *N.º 17.* Al margen inferior del fol. 419 v.: φυλλ' τὸν ἀριθμόν 442. Enc. de pergamino sobre cartón. En el dorso: 17 Stob. C. M. N. 7 PR. PArs Grece. D. A. En la primera contratapa, el n.º 14.

**1.** Fol. 1 r-272 r. + ἰωάννου τοῦ στωβαίου φυσικῶν γνωμῶν ἐκλογή:~ Sigue (fol. 1 r-5 r.) el índice de capítulos de los dos libr. de Stobeo = (J. Stobaei Eglogarum libri duo, ed. G. Canterus, Antuerpiae, 1575, pp. I-II);-fol. 6 r-272 r. Ἰωάννου στω. φυ. γνω. ÷ ἐκλογή ~ + περὶ θεῶν καὶ θείων.~ Inc. Ζεῦς οὖν πᾶς κόσμος — des. τὴν τοῦ κενουμένου βάσιν:~ (Ib. libr. I, pp. 1-155; cfr. A. Meineke, J. Sotobaei ecl. phys. et ethic. libri duo, Lipsiae 1860, I pp. IX, XIII).

Fol. 272 v. Subscripción ÷ τέλος σὺν θ[ε]ῷ τοῦ αου' βιβλίου ἰωάννου στωβαίου φυσικῶν γνωμῶν ἐκλογή: + + ὑπὸ ἀνδρέου δαρμαρίου τοῦ ἐπιδαυρίου υἱοῦ γεωργ[ίου] ἐν τῷ ἔτει ,αφοθ.η νοεμβρίω κδ.η: + + δαπάνῃ καὶ ἀναλώματι τῷ λογίῳ καὶ κυρίῳ ἀντωνίῳ τῷ κοβαρουβίῳ· ἄκρῳ ἀκροατῆς τῆς βασιλικῆς βουλῆς, βασιλέως ἱσπανῶν ÷ ἐν μαδριλλίῳ τῆς ἱσπανίας: ὅθεν ἡ κατοίκησις βασιλέως:~

Fol. 273 r-370 r. + ἰωάννου στωβαίου ἐκλογῶν ἀποθεγμάτων ὑποθηκῶν βιβλίον δεύτερον: περὶ τῶν τὰ θεία etc. Inc. Καὶ τ' αὖ ἴσον μὲν — des. αἴτιον τῶν κακῶν ταῦτα χρή:~ (Ib. ed. de Canterus, lib. II, pp. 156-207). Al fin: + ἐξίτηλον ἦν τὸ τέλος ὑπὸ τῆς ἀρχαιότητος:~

**2.** Fol. 371 r-384 v. + περὶ τῶν ἐν πελοποννήσῳ πραγμάτων:~ Al margen, la nota de Pérez Bayer: *Georgii Gemisti Plethonis nisi fallor*. Inc. Θειότατε αὐτοκράτωρ, ὁ μὲν πρὸς ἰταλῶν — des. καλῶς ἔξουσαν ψῆφον ἐξενεγκεῖν: (Georgii Gem. Pleth. de rebus pelopon. orat. duae ed. G. Canterus Antuerpiae, 1575, pp. 211-218).

**3.** Fol. 385 r-404 v. + τοῦ αὐτοῦ συμβουλευτικὸς περὶ τῆς πελοποννήσου:~ Al margen, de letra de Pérez Bayer: + πρὸς τὸν δεσπότην θεόδωρον· *Ejusdem Georgii Gemisti*. Inc. Καὶ ἐν πλοίῳ κυβερνήτην — des. ἀνὴρ ἄτησι παλαίει:~ (Ib., pp. 219-229).

**4.** Fol. 405 r-408 v. + διαγραφὴ ἁπάσης πελοποννήσου παραλίου τε καὶ μεσογείου καὶ πρῶτον τὰ παράλια:~ Al margen, de mano de Pérez Bayer: *Ejusdem Pletonis*. Inc. Μετὰ ἐν μεγαρίδι — des. ἄργος ἀχαικόν:~ (Ib., pp. 330-231).

**5.** Fol. 409 r-419 v. περὶ ἀρετῶν πλήθωνος: Inc. Ἀρετή ἐστιν ἕξιν καθ' ἣν — des. πολὺ ἔτι δὴ μᾶλλον εὖ πράξαιμεν:~ (Ib., pp. 233-236). Al fin:

Subscripción: ~ Δαπάνῃ καὶ ἀναλώματι τῷ ἐκλάμπρῳ καὶ λογίῳ ἄκρῳ ἀκροατῇ τῆς βασιλικῆς βουλῆς κῷ ἀντωνίῳ τῷ κοβαρουβίῳ: ~ ἐν μαδριλλίῳ:~ ~ ὑπὸ ἀνδρέου δαρμαρίου· ἐν τῷ ἔτει ,αφο$^{\overline{\theta}}$ : — + νοεμβρίῳ κη$^{\overline{\eta}}$ : — El Cód. parece copiado sobre la ed. cit. de Canterus.

## 12 (R. I. 12.)

En papel, 321 fols., 270 × 210 mm., siglo XV. Epígrafes, iniciales, capitales, numeración de cápítulos y subscripciones, en rojo. En b. el fol. 290 v y parte del 305 v. Cinco hs. de guarda al principio, la cuarta con la tabla grecolatina de materias y la siguiente con el índice de capítulos del lib. IX de Aetio, de mano de Nicolás de la Torre, más cuatro al fin, dos de ellas muy deterioradas y con escritura de ningún interés. Perteneció a D. Diego H. de Mendoza, cuyo *ex-libris* lleva al margen inferior del fol. 1 r. Cfr. Graux, *Essai.*, p. 266. Enc. de esta Biblioteca, cortes dorados. Corte: 12. ב AETIOS. + L. 11.

Signat. ant.: III. E. 11; III. K. 21.

**1.** [Aetius Amidenus Jatricorum lib. IX-XII]. Fol. 1 r-38 r. lib. IX inc. mut. cap. 2. ... πότιξε μετ᾽ ὕδατος· ποτιστέον καὶ τούτους γάλα· καθὼς ἐν τῶ μετὰ τοῦτο κεφαλαίω — des. καὶ δἴδου ε ἢ ζ πρὸς δύναμιν: — τέλος τοῦ θ λόγου περὶ τῶν ἐν τῶ στομάχω καὶ τῆ κοιλία καὶ τοῖς ἐντέροις παθῶν:— (Aetii Amidenis Sermones..., XVI, per J. Cornarium..., latine conscripti, Venetiis, 1544, fols. 478 r-22-554 v; cfr. la ed. de Sk. Zervos en Αθηνα XIII, 272-390);— Fol. 38 r-v-57 v. πίναξ τοῦ δεκάτου λόγου : α πε : · α περὶ ἀτονἴας ἥπατος ἐφ᾽ ὧν αἶμα δἰὰ γαστρὸς φέρεται: — κδ Κοινὴ δἴαιτα πάντων τῶν ὑδροπικῶν:— lib. X inc. (fol. 38 v.) Δυσκρασἴαι αἰτίαι τῆς τοῦ ἥπατος — des. πρὸς τὴν ὥραν τοῦ ἔτους, καὶ ὁ οἶκος: + τέλος τοῦ δεκάτου λόγου:— Faltan en el Cód. las cuatro últimas recetas del cap. 2, y la última del 5 y 8. (Cornarius, 558, 15-29; 562 v, 20-27; 567 v, 22-28). En el cap. κα entre las palabras ἄλευρον κατάπλασσε y ἄλλο διουρητικὸν ὀποβαλσάμου (Cornar., cap. 21-26, 583 v, 13-590, 34) tiene solamente lo siguiente: ἄλλο κηροῦ· ῥιτίνης φρυκτῆς — αἰγείας κόπρου· ὄζους: ἄλλο (esta palabra es de segunda mano) τήλεως ὀγγίας δ· κριἴθήνου ἀλεύρου — μετὰ τῶν λοιπῶν χρῶ :· ἀπόζεμα ὑδρικόν : ἀμμονικοῦ · πηγάνου κόκκου — μετ᾽ οἴνου παλαιοῦ, χρῶ :· τὸ διὰ ζύμης : ζύμης, τιτάνεως — σκήλης (de segunda mano) ἴσα χρῶ · τοῖς οὖν ἐπιθέμασι — σχινίνω ἐλαίω :— (ib. 588, 25-31) χρῶ δὲ ἐκ μειζόνων — ἄγει παραχρῆμα · ἄγει ὕδωρ — παντελῶς ἀπαλλαγῆ (ib. 588, 25-36, 588 v, 7-10); — Fol. 57 v-75 v. + πίναξ σὺν θῶ τοῦ ἐνδεκάτου λόγου:~ α περὶ διαβήτου — κζ περὶ τῶν ἀφροδησίοις χρῆσθαι μὴ δυναμένων : lib. XI inc. Ὁ διαβήτης χρόνιον ἐστὶ πάθος — des. θερμῆ καὶ ξηρᾶ :· τέλος τοῦ δεκάτου (sic) λόγου: — El texto del Cód. difiere del texto traducido por Cornarius, 594 v-630 v, no sólo en la división de capítulos, sino también por la extensión, más breve en el Cód., particularmente en el cap. 13. El cap. 22 = (Cód. κδ) se halla después del 31 = (Cód. κγ). Cfr. Daremberg et

Ruelle, *Œuvres de Rufus d'Éphèse,* París, 1879, pp. 85-126, 568-581; — Fol. 75 v-76 r-91 r. τάδε ἔνεστιν (sic) ἐν τῶ δωδεκάτω λόγω:— α περὶ ἰσχιάδος καὶ περὶ ἰγνύος· καὶ σφυροῦ καὶ σκέλους ἀλγοῦντος — μα περὶ ψοαλγίας:~ lib. XII inc. Ἰσχιαδικοὶ κυρίως καλοῦνται — des. καὶ τοὺς ψοιαλγικοὺς θεραπεύων: · τέλος τοῦ δωδεκάτου λόγου τοῦ ἀετίου:~ El texto difiere frecuentemente de la versión de Cornarius, 630 v-676. Cfr. la ed. de G. A. Costomiris, París, 1892; Diels, *Handschriften d. ant. Arzte,* II, p. 5.

**2.** Fol. 91 r-92 r. α προοίμιον τοῦ τρισκαιδεκάτου βιβλίου, περὶ τῶν χειρουργουμένων — ρκβ περὶ ἀντεβαλλομένων ἐν ὦ καὶ περὶ σταθμῶν παὶ μέτρων ὑγρῶν τε παὶ ξηρῶν:~ [= índice de capítulos de Pauli Aeginetae, Epitome medicae, lib. VI y VII, cap. 25-26]; — Fol. 92 v-132 v. lib. VI inc. + ἀρχὴ προοίμιον τῶν χρειρουργουμένων : A Τῶν περὶ τῶν χειρουργουμένων λόγον — des. ΡΚΑ ποῖεσθαι χειρισμόν := (Pauli Aegin. Epitome med., lib. V. Edic. Aldina, 1528, folios 80-104); — Fol. 132 v-134 r. ΡΚΒ περὶ ἀντεβαλλομένων ἐκ τῶν γαλήνου: — Inc. Ἐν ἀλεξανδρεία φησὶν — des. ἀντὶ ὠκιμοειδοῦς ἡδύοσμον ἄγριον : (Ib. lib. VII, cap. 25, fols. 137-138); — Fol. 134 r-v. περὶ σταθμῶν καὶ μετρῶν: Inc. Ὁ σταθμὸς βάρει — des. τὴν δοπὴν διαφορά: (Ib. lib. VII, cap. 26; cfr. Diels, *Andschriften,* etc., II, pp. 77-79).

**3.** [Aetius Amidenus Jatricorum lib. XIII-XVI]. fol. 134 v-135 v-162 v. + πίναξ τοῦ τρισκαιδεκάτου (corregido de segunda mano, τεσσαρες..., así como en los siguientes, πεντε... εξη... ἑπτα...) τιμήματους τοῦ ἀετίου: — α περὶ ἀνθρωποδήκτων — ρκδ θυμίαμα τὸ βερονίκης:~ lib. XIII, sin título, inc. Ἀρχόμενοι περὶ τῶν δακνόντων ζώων γράφειν — des. καὶ τὰ ἀκάθαρτα πνεύματα: (Cornar., lib. XIII, cap. 1-119, fols. 678-722) ἀντίδοτος ἡ καλουμένη ἀνάπαυσις: ποιοῦσα ἀφημερινοῖς — ἡ δόσϊς δραχμὴ α· μετὰ ἀκράτου: + El texto es frecuentemente distinto del de la versión citada y tiene al-

gunos capítulos que no se hallan en ésta, v. gr. (fol. 145 v): $\overline{\mu\zeta}$ περὶ μυρμήκων: Ἐὰν μῦρμηκα καύσης — μετ' ἀμόργης τετριμμένης: — (fol. 147 v) νε περὶ ἀσπαλάκων: — Εἰ θέλεις ἀσπάλακας διαφθεῖραι — πάντας διαφθερεῖς: — (fol. 147 v-148 r) νς πρὸς κάμμας, καὶ σκώλακας:~ Εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι αἱ μὲν κάμπαι — τὸν κῆπον περὶ ἐλθεῖν: περὶ αἰλούρου: αἴλουρος δὲ ὄρνιθος — ἄγριον πήγανον: — Fol. 162 v-163 v. + πίναξ τοῦ τέσσαρες καὶ δεκάτου τμήματος τοῦ ἀετίου· περιέχουσα τὰ περὶ τῶν ἔξω μερῶν τοῦ σώματος πάθη: α περὶ ἐλεφαντίασεως — ϛζ περὶ τῶν ἐν βραχίοσι καὶ σκέλεσι δρακοντίων: Al fin del índice se añade, τὰ δέ ψωρικὰ προγέγραπται ἐν τῷ $\frac{\omega}{\gamma}$ (sic) λόγω: τὰ πρὸς ἐξανθήματα δὲ βρεφῶν, ἐν τῷ $\frac{\omega}{\delta}$ (sic) αἱ διαμολίβδου κηρωταὶ ἐν τῷ ιε. Sigue (fols. 163 v-174 v) el texto de los cap. 120-138 del lib. XIII, inc. Ā περὶ ἐλεφαντίασεως· ἐκ τῶν ἀρχιγένους: — Ἡ ἐλεφαντίασις καλεῖται παρά τισι λεοντίασις — des. χρῶ δὲ αὐτῷ καὶ πρὸς λειχῆνας καὶ ψώρας τραχείας. (Cornar., lib. XIII, cap. 120-138 [cód. Ā-ΙΔ] pp. 722-741); — Fol. 174 v-218 v. Lib. XIV, cap. 1-85 [cód. ιε-ϛζ] inc. ιε· περὶ τῶν ἐν ἕδρα παθῶν γαλήνου: Τὰ κατὰ τὴν ἕδραν πάθη — des. σαρκούμενον (sic) ἀπολούσθω· (= lib. XIV, ib. cap. 1-85, 724 v-805) περὶ συκαμένου· ἀκανίας — ἐπὶ μ̄ ἡμέρας ἡλιάζεσθαι, καὶ τρίβεσθαι: · El Cód. difiere de la versión citada, no sólo en la amplitud y división de capítulos, sino, frecuentemente, también en el texto. Son más o menos breves en aquel los cap. 24, 25, 27, 32, 33, 37, 40, etc., y más extensos el 57, 69 y 85; — Fol. 218 r-v-219 r-246 v. + τάδε ἔνεστιν ἐν τῷ πεντεκαιδεκάτω λόγω τοῦ ἀετίου ἀμιδηνοῦ: — α· περὶ οἰδημάτων — ρι· ἡ διὰ πομφόλϋγγος ἥρα καππάδοκος: — lib. XV; sin título, inc. Ὥσπερ ἐπὶ χολωδείας ῥεύματι — des. ἄρας ἀπὸ τοῦ πυρὸς ψῦξας τῇ κινήσει, χρῶ: · (Cornar., 806 v-848). El Cód., tanto en el índice como en el texto, desde el cap. 13 señala distintamente los remedios, que la versión citada sólo indica de una manera general; de

ahí la diferencia en el número de capítulos entre uno y otra. Cfr. la ed. de Sk. Zervos en Αθηνα, XXI, 7-141; — Fol. 247 r-v-290 r. + τάδε ἔνεστιν ἐν τῶ ἐξηκαιδεκάτω λόγω, τοῦ ἀετίου: α περὶ μήτρας θέσεως καὶ μεγέθους καὶ τῆς λοιπῆς διαπλάσεως : — ϛϛ· σκευασία· μύρων· μοσχάτων· κονδύτων· οἰνανθαρίων· θυμιαμάτων καὶ ἑτέρων τινῶν μυρεψικῶν: + — lib. XVI, sin título, inc. Ἡ μήτρα, λέγεται καὶ ὑστέρα — des. ὀποβαλσάμου ὀγγίας γ : + + τέλος τοῦ ὅλου βιβλίου. ἀετίου τοῦ ἀμιδηνοῦ:~ (Cornar., 850-917; cfr. la ed. de Sk. Zervos, Lipsiae, 1901; Diels, *Handschriften,* etc., II, p. 5).

**4.** Fol. 291 r-305 v. φυσικὰ προβλήματα διάφορα ἀλεξάνδρου ἀφροδισέως. ἐρώτησ· α′: Inc. Διὰ τί ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν ἔμπροσθεν μερῶν αἱ πολιαὶ ἄρχονται· τὸ εἶναι τὰ ἐμπρόσθια — ἐκράσεως : · — des. ΡΜΘ· Διὰ τί ἐπὶ τῶν ὑποδιψάδος (sic) — ἐπιτείνει· φημὶ ὅτι οὐ λόγω κράσεως — ὀπλιζόμενοι : · + τέλος ἐκλογῶν ἰατρικῶν ἀπορημάτων καὶ φυσικῶν προβλημάτων :~ (Ideler, Physici et Medici Gr. Min., Berolini, 1841-42, vol. I, pp. 6-51);— fol. 306 r-319 v. δεύτερον τμήμα τῶν ἰατρικῶν ἐκλογῶν τῶν φυσικῶν προβλημάτων καὶ ἀπορημάτων: — Inc. Τὸ ἀσκληπιούδωρον, πασῶν — εἴπωμεν ἤδη : · ἐρώτησις Α· Διὰ τί οἱ νεφριτικοὶ — ἀναπνοήν· ὅτι μὲν ψυχῆς — διὰ τὴν ἰδίαν χρείαν: — des. mut. ΡΞΑ· Ὁ κόρος καὶ ἡ ἔνδεια πόθεν ἀγρυπνίαν ποιεῖ· ὁ σολομῶν ἔλεγε γλυκὺς ὁ ὕπνος τῶ δουλῶ... (Ideler, obr. cit., pp. 52-80). Falta en Diels: *Handschriften d. ant. Ärzte,* II, p. 9.

## 13 (R. I. 13.)

En papel, 247 fols. 180 × 200 mm., siglo XVI. Títulos, iniciales, capitales y texto de Aristóteles, en rojo. Al margen inferior de los fols., la numeración de los cuad. α - ιε = fols. 10 v-139 r; ιθ - ιη = 149 r-239 r. Entre los fols. 148-149 han desaparecido los cuad. ις - ιη = 30 fols. En b. los fols. 224 v, 225 r, 247 v, y, en parte, el 224 r y el 225 v. Cuatro hs. de guarda al principio y 11 al fin.

En la cuarta h. de guarda del principio, la tabla grecolatina de materias; en la siguiente, φυλλ'. 244. Enc. en piel, sobre madera, con adornos y filetes en seco, cortes dorados. Corte: 13. H. ΑΦΡΟΔΙΣΕΥΣ. 4.

Signat. ant.: III. A. 4; III. I. 19 y III. θ. 15.

Fol. 1 r-247 r. Ἀλεξάνδρου ἀφροδισιέως, ὑπομνημα εἰς τὸ πρῶτον τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν ἀριστοτέλους: Inc. Ἡ λογική τε καὶ συλλογιστικὴ πραγματεία... — fol. 148 r — ... des. τῶν δύο προτάσεων:~ fol. 149 r-224 r. inc. ἀπαγωγῆς· διὰ γὰρ — des. μὲν πᾶσι... fol. 125 v-247 r. inc. οὐχ ὅτι μὴ des. τῶν ἀποδεδειγμένων:~ (= Alexandri in Arist. analyt. priorum comment. ed. M. Wallies, en Comment. in Arist. graeca edita consilio et auctoritate Academiae litt. Regiae Borussicae, vol. II, par. I, Berolini 1883, pp. 1-230,34; 271,4-383,12; 385,24-418). Al fin (fol. 247 r), de segunda mano, τέλος. El texto del cód. coincide con el de la edición Aldina de 1500; cfr. Wallies, ib. p. IX.

## 14 (R. I. 14.)

En papel, 276 fols. [num. 17-53; 53 bis; 54-121; 121 bis; 122-125; 127-200; 200 bis; 201-217; 219-271; faltan los 16 prim. fols.]. 265 × 195 mm., siglo XV. Títulos, epígrafes e iniciales, por lo general, en rojo. La escritura, en muchos fols., está desvanecida y manchada por la humedad. En b. los fols. 42 v y 43, éste cuadriculado en forma de tabla astron., pero con las divisiones en b. y en parte el 42 r y 232 v. Nueve hs. de guarda al principio y dos al fin. En las hs. 4 y 5 dos tablas de materias, una en latín y otra en griego; y en la 6 v un índice onomástico, de mano de N. de la Torre. Al margen superior del fol. 1 r: *del my.co m./. Marco Dandolo.* Diversos caracteres paleográficos permiten dividir el Cód. en tres partes: I, fols. 17-150 de diversas manos; II, fols. 151-256; III, fols. 257-271 independiente, en un principio, de las dos anteriores y de contenido distinto, completado más tarde por una segunda mano, con adiciones de materia semejante a la de la parte I. Enc. de esta Biblioteca, cortes dorados. Corte: 14. T. ΠΟΙΚΙΛΑ.

Describe el cód. Carlo. O. Zuretti en *Catalogus codd. astrol.*

*Graec.* XI *Codices Hispanienses pars prior, Codd. Scorialenses,* Bruxellis, 1932, pp. 4-28.
Signat. ant.: III. Δ. 5/IV. I. 1.

I. **1.** Fol. 17 r-42 r. [Georgii Chrysococae expositio in Prochirum astronomiae Persarum, cap. [ιε΄]-μθ΄.] En el índice del principio figura con el título, πτολεμαίου ψηφιφορίαι τῶν κατὰ μῆκος καὶ πλάτος κινήσεων ἡλίου καὶ σελήνης καὶ τῶν λοιπῶν πλανήτων, lo mismo que en el Cat. de Miller, p. 6. Inc. mut. ... καὶ ἕν τίθεται εἰς τὰ ζωδία· εἰ δὲ καὶ ὁ ψῆφος τῶν ζωδίων πλείων τῶν ιβ΄ ... cap. ις΄ περὶ τοῦ μήκους τῶν πόλεων, πόσων διίσταται ἑκάστη τῆς ἑτέρας, καὶ ὅπως ψηφοφορεῖται + Τὸ ζῆζι τόδε ἤτοι ἡ σύνταξις ἐγένετο... ἐργάζεται: + — des. cap. μς΄ περὶ διαιρέσεως τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου καὶ ὀνομασίας τῶν ζωδίων ἔτι δὲ καὶ τροπῶν· καὶ περὶ τῶν πόθεν κινηθεὶς ὁ τούτων ποιητὴς ταῦτ' εἰργάσατο· ἐν ᾧ καὶ δηλωτικοὺς τῶν γινομένων ἐν τῷ κόσμῳ τοὺς ἀστέρας δείκνυται: — Ὑπὸ τὴν οὐρανίαν σφαίραν διάφοροι κύκλοι ὄντες... ταῦτα σοι παρ' ἡμῶν ὦ φίλη μοι κεφαλή· εἰ καὶ μὴ πρὸς ἀξίαν τῆς σῆς μεγαλονοίας· ἀλλὰ κατ' ἐμὴν εἴρηνται δύναμιν: + (Cfr. Fabr.-Harl., X, pp. 693-694; Usener, *Kl. Scripten,* III, pp. 356, 371 = *Ad historiam astronomiae simbola,* pp. 27 ss.; *Cat. codd. astr. graec. codd. Hispanienses descripsit Carolus O. Zuretti, pars prior Codd. Scorialenses,* Bruxellis, 1932, XI, pp. 3-4 (1, fol. 17).

**2.** [Tablas astronómicas]. Fol. 44 r. θεμέλια τῆς κινήσεως τοῦ ἡλίου εἰς τοὺς μῆνας τῶν περσῶν· τοῦ ἰσδηγέρδη· εἰς τὸ μῆκος τῶν $\overline{οβ}$: — Fol. 44 v-45 v. κανόνιον τῆς κινήσεως τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ ὑψώματος αὐτοῦ ἑκάστης ἡμέρας εἰς τοὺς μῆνας τῶν περσῶν: — Fol. 46 r-v. κανόνιον τῆς στέρεας ὀρθώσεως τοῦ ἡλίου μετὰ τῆς μέσης ὁδοῦ κρατεῖται καὶ εἰς αὐτὴν προστίθεται: — Fol. 47 r. κανόνιον τῆς ὀρθώσεως τοῦ αὐθημερινοῦ τοῦ ἡλίου μετὰ τῶν ζωδίων καὶ τῶν μοιρῶν αὐτοῦ ἐνταῦθα εἰσέρχεται· καὶ τὰ ἐξελθόντα λεπτὰ

πρῶτα καὶ δεύτερα λέγω, ἐκ τοῦ αὐθημερινοῦ αὐτοῦ ἀφαιροῦνται καὶ οὕτω γίνεται τοῦτο τέλειον: ζήτει δὲ τὰ ζῴδια ἄνω: — Fol. 47 v. κανόνιον τῆς μετακλίσεως τοῦ ἡλίου: — Fol. 48 r-49 r. κανόνιον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν ξζ. — Fol. 49 v. κανόνιον ἡλιακῶν καὶ σεληνιακῶν πρὸς νεύσεων: — Fol. 50 r. τοῦτο χρήσιμον εἰς τὴν ἀπὸ ζωδίου εἰς ζῴδιον μετάβασιν: — Fol. 50 v. κανόνιον τῶν ὡρῶν τῶν τελείων: ib. κανόνιον τῶν λεπτῶν τῶν ὡρῶν: — Fol. 51 r-53 v. θεμέλια τῆς κινήσεως τῆς σελήνης εἰς τοὺς χρόνους τῶν περσῶν· τοῦ ἰσδηγέρδη εἰς τὸ μῆκος τῶν οβ: — Fol. 54 r. κανόνιον τῆς πρώτης ὀρθώσεως τῆς σελήνης μετὰ τοῦ κέντρου ἤγουν τῆς μεγάλης ὁδοῦ κρατεῖται καὶ εἰς τὸ ἴδιον προστίθεται· καὶ τὸ ἐξελθὸν λεπτὸν ἴδιον εὐκρατωμένον: — Fol. 54 v-55 r. κανόνιον τῆς β′ ὀρθώσεως τῆς σελήνης μετὰ τοῦ ἰδίου εὐκρατωμένου κρατεῖται καὶ ἰδίως τίθεται:· — Fol. 55 v. κανόνιον τῶν ταπεινῶν τῆς σελήνης μετὰ τοῦ κέντρου κρατεῖται ἤγουν τῆς μεγάλης ὁδοῦ· ὁπόταν τὸ ἴδιον εὐκρατωμένον ἐκ τῶν ς′ ζωδίων τῶν πρώτων ἐστίν· ἐκ τούτου κανονίου κρατεῖται καὶ εἰς τὸ ἀνώμαλον δέρεται· καὶ τὸ ἐξελθὸν, εἰς τὴν δευτέραν ὄρθωσιν προστίθεται καὶ γίνεται τέλειον:· κανόνιον αον′ τῶν ταπεινῶν λεπτῶν τῆς σελήνης· κανόνιον β′ τῶν ταπεινων etc. — Fol. 56 r. κανόνιον τὸ ἀνώμαλον τῆς σελήνης μετὰ τοῦ ἰδίου εὐκρατωμένου κρατεῖται εἰς ταπεινὰ λεπτὰ δέρεται· καὶ εἰς τὴν δευτέραν ὄρθωσιν προστίθεται: — Fol. 56 v. κανόνιον τῆς ὀρθώσεως τῆς ἡμέρας, ἢ τῆς νυκτὸς τοῦ αὐθημερινοῦ τῆς σελήνης μετὰ τοῦ αὐθημερινοῦ τοῦ ἡλίου ζητεῖται καὶ τὸ ἐξελθὸν ἐκ τοῦ αὐθημερινοῦ τῆς σελήνης ἀφαιρεῖται· καὶ τέλειον γίνεται:· — Fol. 57 r. — Al margen superior, τοῦ χρυσοκόκκη — κανόνιον πρῶτον τοῦ κινήματος τῆς σελήνης ἑκάστης ὥρας· μετὰ τοῦ νυχθημερινοῦ κινήματος αὐτῆς καὶ τῆς κατὰ μῆκος ἀποστάσεως τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης ζητεῖται· καὶ ὁ καταντικρὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς κατὰ μῆκος ἀποστάσεως κείμενος

ψῆφος διὰ κιναβάρεως, εἰσὶν αἱ τέλειαι ὧραι τῆς ζητουμένης κατὰ μῆκος ἀποστάσεως :· — Fol. 57 v. — Al margen superior, τοῦ χρυσοκόκκη — después: κανόνιον πρῶτον τῆς περισσείας ἢ τῆς ἐλλείψεως τῶν τελείων ὡρῶν· μετὰ τοῦ νυχθημερινοῦ κινήματος τῆς σελήνης ζητεῖται· καὶ ὁ καταντικρὺ τῶν ζητουμένων λεπτῶν πρώτων καὶ δευτέρων τῆς περισσείας ἢ τῆς ἐλλείψεως τῶν τελείων ὡρῶν κείμενος ψῆφος, ἔστι λεπτὰ τῆς ὥρας: — Fol. 58 r. — Al margen superior, τοῦ χρυσοκόκκγ — después: κανόνιον δεύτερον τοῦ κινήματος τῆς σελήνης ἑκάστης ὥρας· μετὰ etc. — Fol. 58 v. — Al margen superior, τοῦ χρυσοκόκκη — después: κανόνιον δεύτερον τῆς περισσείας etc. — Fol. 59 r. κανόνιον ἴδιον τοῦ τῶν ὡρῶν κινήματος· μετὰ τοῦ νυχθημερινοῦ κινήματος τῆς σελήνης τοῦ διακεκριμένου κρατεῖται· καὶ μετὰ τοῦ ἀποστήματος τῶν φωστήρων ἑνοῦνται· καὶ ἐξερχόμεναι ὧραι, ἢ λεπταὶ ἑνοῦνται, ἢ ἀφαιροῦνται ἀπὸ τῶν ὡρῶν τοῦ μέσου τῆς ἡμέρας· καὶ ἔνθα καταντηϭ, ἐκεῖ ἐστὶν ἡ ὥρα συνόδου ἢ πε′ καὶ ἐξ αὐτῆς ἐξέρχεται καὶ — un espacio en b. — καὶ τὸ ι$^{ον}$ :· — Fol 59 v. θεμέλια τῆς κινήσεως τοῦ ☊ καὶ ☋· εἰς τοὺς μήνας τῶν περσῶν τοῦ ἰσδηγέρδου εἰς τὸ μῆκος τῶν οβ. Fol. 60 r en b., 60 v-61 r, sin título;— Fol. 61 v. κανόνιον τῆς σελήνης δι᾽ οὗ καταλαμβάνομεν πόσον ἀφίσταται ἡ σελήνη ἀπὸ τοῦ βορείου πέρατος· ὅ περσιστὶ κεφαλὴ λέγεται :· — Fol. 61 v-64 r. κανόνιον πλάτους σελήνης μετὰ τοῦ ἰδίου πλάτους κρατεῖται :· — Fol. 64 v. κανόνιον τῶν ὡρῶν τῶν ἐκλείψεων· íb. ὄρθωσις τῶν ὡρῶν τῆς ὄψεως·;— Fol. 65 r-68 r. παραλάξεις (sic) τοῦ πρώτου κλίματος διὰ μερόης ὡρῶν ιγ· μοιρῶν ις κζ′· — παραλάξεις (sic) ζου κλίματος, τοῦ διὰ βορυσθένους· ὡρῶν ις· μοιρῶν μη λβ′; — Fol. 68 v-69 v. παραλάξεις (sic) διὰ βυζαντίου παραλλήλων etc. κανόνιον τῆς ἐκλείψεως Ἡλίου, ἐν ᾧ καὶ ἡ ποσότης ὥρας εὑρίσκεται: — Fol. 70 r. :· κανόνιον τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἀστέρων καὶ τῆς σελήνης· μετὰ τοῦ διακεκριμένου· καὶ εὑρίσκεται ὁ σχημα-

τισμὸς κἄν τε ἐν ἡμέρα κἄν τε ἐν νυκτί· τουτέστι, etc.;— Fol. 70 v. νυχθημερινοῦ κινήματος τῆς σελήνης ζητεῖται κατὰ τὰς ὥρας τῶν μηνῶν· ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἢ τῆς νυκτὸς ὁ συσχηματισμὸς γίνεται:· — Fol. 71 r. θεμέλια τῆς κινήσεως τοῦ Κρόνου κατὰ πέρσας: — Fol. 71 v-72 v. κανόνιον τῆς μέσης κινήσεως τοῦ Κρονοῦ εἰς τοὺς μῆνας τῶν περσῶν: — Fol. 73 r. κανόνιον τῶν κλοπιμαίων ε′ ἡμερῶν: ib. κακόνιον πλεὸν καὶ ἔλαττον τοῦ μῆκους·; — Fol. 73 v. κανόνιον τῆς πρώτης ὀρθώσεως τοῦ Κρονοῦ μετὰ τοῦ κέντρου κρατεῖται καὶ εἰς αὐτὸ προστίθεται· καὶ ἀπὸ τοῦ ἰδίου ὑφελλεται: — Fol. 74 r. κανόνιον τῆς β′ ὀρθώσεως τοῦ Κρονοῦ μετὰ τοῦ ἰδίου, etc.; — Fol. 74 v. λεπτὰ τοῦ πρώτου ταπεινώματος τοῦ ἐγγυτέρου μῆκους τοῦ Κρονοῦ (τοῦτο τὸ ταπείνωμα μετὰ τοῦ διακεκριμένου κέντρου κρατεῖται· καὶ ἰδίως τίθεται:· ) ib. ἀνώμαλον τοῦ ἐγγυτέρου μῆκους τοῦ κρόνου τοῦτο τὸ ἀνώμαλον... ἐκ τῆς δευτέρας ὀρθώσεως ἀφαιρεῖτα:· Al margen inferior: εἰ δὲ ἐκ τῶν ὧ δε ζωδιῶν ἔστιν ἡ εἰσελεύσις... εἰς τὴν β′ ὄρθωσιν προστίθεται; — Fol. 75 r. ταπείνωμα βου′ τοῦ πορροτέρου μῆκους etc. (τοῦτο τὸ ταπείνωμα etc.) ἀνώμαλον βου′ τοῦ πορροτέρου etc. (τοῦτο τὸ ἀνώμαλον etc.) Al margen inferior: εἰ δὲ ἐκ τῶν ὧ δε ζωδιῶν etc.;— Fol. 75 v. κανόνιον πλάτους Κρόνου εἰς τὸ βόρειόν τε καὶ νότιον:· — Fol. 76 r. θεμέλια τῆς κινήσεως τοῦ Διὸς κατὰ πέρσας εἰς τὸ μῆκος τῶν $\overline{οβ}$:· — Fol. 76 v-77 v. κανόνιον̣ τοῦ κινήματος τῆς μέσης ὁδοῦ τοῦ Διὸς εἰς τοὺς μῆνας τῶν περσῶν: — Fol. 78 r. κανόνιον τῶν κλοπιμαίων ε′ ἡμερῶν: κανόνιον πλεὸν καὶ etc.; — Fol. 78 v. κανόνιον τῆς πρώτης ὀρθώσεως τοῦ Διὸς etc.; — Fol. 79 r. κανόνιον τῆς δευτέρας ὀρθώσεως τοῦ Διὸς etc.; — Fol. 79 v. ταπείνωμα αου′ τοῦ Διὸς etc. ἀνώμαλον αου′ τοῦ ἐγγυτέρου μῆκους etc.; — Fol. 80 r. κανόνιον βου′ τοῦ Διὸς etc. ἀνώμαλον βου etc.;— Fol. 80 v. Sin título. Fol. 81 r. θεμέλια τῆς κινήσεως τοῦ Ἄρεως εἰς τοὺς μῆνας τῶν περσῶν· εἰς τὸ μῆκος τῶν $\overline{οβ}$:· — Fol. 81v -85 v. κανόνια

τῆς κινήσεως τοῦ Ἄρεως εἰς τοὺς μῆνας τῶν περσῶν... — ... κανόνια τοῦ πλάτους Ἄρεως· εἰς τὸ βόρειον, καὶ τὸ νότιον. (v. *supra* los fols. 71 r-75 v); — Fol. 86 r-92 r. θεμέλια τῆς κινήσεως τῆς Ἀφροδίτης κατὰ πέρσας εἰς τὸ μῆκος τῶν οβ· ... — ... + κανόνια τῆς ὀρθώσεως τοῦ πλάτους Ἀφροδίτης: — Fol. 92 v-99 r. θεμέλια τῆς κινήσεως τοῦ Ἑρμοῦ κατὰ πέρσας... τῶν οβ... — ... + κανόνιον τοῦ δευτέρου πλάτους τοῦ Ἑρμοῦ v. *supra* los fols. cit.);— Fol. 99 v. κανόνιον τοῦ αὐθημερινοῦ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων: (τοῦτο τὸ κανόνιον ἐτέθη εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ φθ' χρόνου τῶν ἀρράβων· εἰς τοὺς ξη οὖν χρόνους τούτων, μίαν μοῖραν κινοῦνται); — Fol. 100 r-105 v. + κανόνια τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ μεριζομένου παρὰ τὸν ξ': (A lo largo de la margen derecha, en el fol. 100 r, habia un comentario del canon, que ha sido cortado en su mayor parte); — Fol. 106 r. + ἡ ὀρθὴ σφαῖρα μεσουρανοῦσα (Cód. μεσουνουσα) πανταχοῦ; — Fol. 106 v. κανόνιον τῶν ὡρῶν τῶν ἡμερῶν τοῦ χρόνου ὅλου εἰς τὸ πλάτος τῶν μβ; — Fol. 107 r. κανόνιον τῶν ὡρῶν τῶν ἡμερῶν τοῦ χρόνου ὅλου εἰς τὸ μῆκος τῶν νς' καὶ πλάτος μγ': (al margen, τῆς Κωνσταντινουπόλεως) Fol. 107 v, en b.; — Fol. 108 r-110 r. κανόνια τῆς κινήσεως τῶν ζ' ἀστέρων εἰς τὸ ἔτος τῶν περσῶν: ·

**3.** De otra mano: [Figuras astrológicas con breves explicaciones.] En la tabla del principio llevan el siguiente título: [Σφαῖραι δι' ὧν εὑρίσκονται χειμῶνης τοπικοὶ καὶ ἀπανταχοῦ καὶ ὄμβροι καὶ σεισμοί]. Fol. 111 r. Debajo de una figura: † περὶ σεισμῶν: Inc. + προγινώσκεται τὸ τοιοῦτο σημεῖον μᾶλλον δὲ σύμπτωμα — des. ὁμοίως καὶ ὁ πρῶτος δεκανὸς τῶν Ἰχθύων cfr. *Cat. Codd. astrol. graec.*, II, 12 (5, fol. 265 v); 25 (6, fol. 72); 53 (7, fol. 195 v); V, 43 (2, fol. 172 v); VIII, I, 70 (9, fol. 75 v); 91 (10, fol. 67 v); XI, I, 4 (1, fol. 111). Sigue otro escol. sin título: Inc. + ἡ τῶν πλανώμενων ἀστέρων οἰκοδεσποτεία λαμβάνεται οὕτως· κατά τε τὰς ἔγγυστα συναφὰς — des. εἰς τὴν οἰκοδεσπτειαν: Cfr. A. Olivieri,

*Frammenti di Efestione Tebano* en *Studi italiani di Filologia calsica,* VI, p. 2; *Cat. Codd. astrol. graec.*, I, 24 (7, fol. 33); IV, 7 (4, fol. 37); 27 (8, fol. 188 v); XI, I (4, fol. 111). — Fol. 111 v. Sobre una figura: σφαῖρα δι' ἧς εὑρίσκεται βροντή· χειμών· καὶ ὄμβρος καὶ σεισμός: Debajo de la anterior, otra figura, alrededor de la cual se lee: ἐκ των ἀριστε (lo restante de la palabra correspondiente al corte del cód. ha desaparecido); sigue alrededor de la misma figura... ῶν τοῦ κοσμοῦ· ἐκ τῶν δεζιῶν μερῶν τοῦ κοσμοῦ. Sobre la misma figura se lee un título cuya primera palabra, correspondiente al corte, ha desaparecido: ... ζ πρὸς τὸ εὑρ̣ ποῖος ἄνεμος πνεῖ καὶ σορροχή· σεισμὸς καὶ χειμών: — A los lados de ambas figuras hay breves escol. explicativos. Cfr. *Cat. cit.*, VII, 33 (17, fol. 30); VIII, IV, 43 (83, fol. 10); 44 (84, fol. 106); 93 (118, fol. 4); XI, I, 4 (1, fol. 111 v). — Fol. 112 r. Un escol. sin título: Inc. + κύριον... dos palabras desaparecidas en el corte superior del cód. ... φάσιν οἱ ἀποτελεσματικοὶ τὸν ἀρτέρα τὸν ἔχοντα οἶκον — des. εὑρίσκομεν καὶ τὴν τοῦ ἀνέμου δήλωσιν:~ A continuación, las esferas de los siete planetas, dispuestas en dos series paralelas de a tres, y una, la de Mercurio, entre las dos últimas de ambas series. En el espacio vacío entre dichas esferas se lee: σχ$^{\lambda'}$ ἀπὸ φωνῆς συμεὼν μοναχοῦ τοῦ χρυσογράφου εἰς τὰ προκείμενα δύο κανόνια περὶ σεισμῶν: — Inc. τὸν ἀστέρα τὸν κύριον — des. ἔτυχεν ἀποφαίνου: — (Cfr. Wachsmuth, Lydi *de Ostentis,* p. 175; *Cat. cit.*, I, 68 (12, fol. 114 v); VIII, I, 3 (1, fol. 5); VIII, III, 13 (36, fol. 193 v); XI, I, 5 (1, fol. 12). Al fin, en la parte inferior del mismo fol., otro escol. sin título: Inc. + ἰστέον ὡς ὁ ἥλιος μὲν διχᾷ σελήνη καὶ τῶν λοιπῶν πλανητῶν — des. mut. por el corte inferior. πλὴν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀστέρων, οὐκ ἔστιν ὡς ἐπ... — Fol. 112 v. A la derecha y debajo de una figura que indica la dirección de los vientos, un escol., sin título. Inc. ἰστέον ὅτι οἱ ι̅β̅ ἄνεμοι, θεωροῦνται ἐν τῶ ὁρίζοντι

καὶ ἐπεὶ ὁ ὁρίζων ὅλος διαιρεῖται εἰς τζ′ μοίρας — des. ὁμίως δὲ γίνεται καὶ ἐπὶ τῆς δυτϊκῆς τομῆς, διὰ τῆς δυνούσης: — Sigue otro escol. sin título. Inc. ἰδιωπροσωπία λέγεται ἑκάστου ἀστέρος, τὸ τὸν αὐτὸν διασώζειν — des. τῆς κατὰ τὸ ἀνόμοιον τῶν περιεχόντων ζωδίων κράσεως: — Cfr. *Cat. cit.*, I, 16 (7, fol. 194 v.); 67 (12, fol. 103), p. 157; III, 20 (35, fol. 41 v.); IV, 7 (4, fol. 38); VIII, II, 23 (21, fol. 192 v.); XI, I, 5 (1, fol. 112 v.). A continuación: περὶ κλοπῆς:~ Inc. [E]ἰ ἔστιν ἡ σελήνη ἐν Κρίῳ τὸ κλαπὲν εὑρεθήσεται — des. μετὰ δὲ τῶν ἄλλων ἀστέρων Διὸς, Ἀφροδίτης, Ἑρμοῦ οὐδέποτε εὑρεθήσεται:—

**4.** Fol. 113 r-114 v. De otra mano: μέθοδος ἣ δεῖ κατασκευάζειν ὡροσκόπον ἤτοι ἀστρόλαβον: — ἀμμωνίου (recte, *Nicephori Gregorae;* cfr. P. Tannery, *Revue de Philologie*, XII, 1888, p. 61). Inc. Τὸ μὲν ἔξω δοχεῖον ὁ περιέχει τὰ τύμπανα — des. ἅπτεσθαι τοῦ χειμερινοῦ τροπικοῦ· ὅπερ ἔδει δεῖξαι:~ Sigue en el fol. 115 una figura. Cfr. *Cat. cit.*, III, 7 (10, fol. 29); 14 (20, fol. 189 v.); 18 (27, fol. 111); 20 (32, fol. 256); XI, I, 5 (1, fol. 113), etc.

**5.** Fol. 115 v-117 r. [Sin título, Niceph. Gregorae?] Inc. Ἐπειδὴ [en el cód. Ἐπει δὲ] δεῖ τὸν ἀστρονόμον, οὐ μόνον ἐν ἡμέρα ὡροσκοπεῖν — des. καὶ κατὰ τὴν προσήκουσαν ἀναλογίαν· ὅπερ ἔδει δεῖζαι:· En el fol. 116 r una figura. (Cfr. *Cat. codd. astrol. graec.*, lugares citados).

**6.** Fol. 117 r. De la misma mano, pero en escritura más pequeña y con tinta más negra: + μέθοδος περὶ τοῦ τί ποιῶν τις εὑρίσκει τὸν ὡροσκόπον ἤτοι τὴν ἀνατέλλουσαν μοῖραν ἁπταίστως: — al margen: τοῦ χλωροῦ. Inc. Αἱ λεγόμεναι καιρικαὶ ὧραι πῆ μὲν — des. τὴν α′ τοῦ ζυγοῦ ἀνατέλλουσαν: + El fol. 117 v en b. Cfr. *Cat. cit*, I, 38 (16, fol. 23 v.); II, 71 (8, fol. 31); III, 7 (10, fol. 37); 18 (27, fol. 125); XI, I, 6 (1, fol. 117).

**7.** Fol. 118 r-125 r. Escritura igual a los núms. 4 y 5:

ἔκθεσις μεθοδικὴ τῆς τοῦ ἀστρολάβου καταγραφῆς καὶ χρήσεως — Ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου:— Sigue el índice de capítulos. Inc. Τὴν ἐν τῶ ἀστρολάβῶ τῆς ἐπϊφανείας ἐξάπλωσιν — des. καὶ πόσαις τούτου μοίραις διέστηκεν ἐπὶ θάτερα: + (J. Alexandrini cognomine Philoponi, de usu astrolabii libellum e codd. Parisinis, ed. Hase, *Rhein. Mus.*, VI, 1838, pp. 129-156. Cfr. P. Tannery, *Revue de Philologie,* 1888, 60 y sigs.; *Cat. codd. astrol. graec.*, I, 39 (10, fol. 279), etc.; XI, I, 6 (1, fol. 118).

**8.** [Escolios de astrología, sin título]. [1] Fol. 125 v. Inc. Ὁ ἄξιον ἑαυτὸν ποιήσας πρὸς ὑποδοχὴν τῶν καλῶν — des. ὡς οἱ ἐν θαλλάσση πλέοντες καὶ δι' αὐτῶν ὁδηγούμενοι... la mitad del folio en b. (Cfr. *Cat. cit.*, XI, I, 6 (1, fol. 125 v.);— [2] Fol. 126 r. Inc. Ἰστέον ὅτι ἡ τέχνη καὶ ἡ σύγκρισις τῶν ἀστρονομῶν — des. καθὼς ἐσχηματίσθη ἐνθάδε πρὸς ἔνδειξιν + sigue una figura. (Cfr. *Cat. Cod. astrol. graec.*, III, 7 (10, fol. 55); XI, I, 6 (1, fol. 126);— [3] Fol. 126 r-v. Inc. ϒ Κριὸς διὰ τοῦτο κέκληται — des. ·][· ἰχθύες διότι... ὥστε ἀκούοντας τοὺς τὸν βόσπορον οἰκοῦντας ἐξίστασθαι: + [= Hipparchus, de duodecim signorum zodiaci nominibus]. Cfr. *Cat. cit.*, II, 1 (1, fol. 221 v.); III, 7 (10, fol. 55 v-56 r.), etc.; XI, I, 8 (1, fol. 126);— [4] Fol. 126 v. Inc. Οὗτοι οἱ ἀπλανεῖς ἀστέρες σὺν ἡλίω ἢ σελήνη — des. ὑποστάσσοντα πόλεις· εἰ δὲ ὁ Ζεὺς διαμετρεῖ καλὸν εἰς σατράπας: + Cfr. *Cat. cit.*, I, 34 (8, fol. 275); XI, I, 7 (1, fol. 126). Se halla publicado en V, 1, pp. 220 y siguientes.

**9.** [Tablas astronómicas. Al margen del fol. 127 r, una parte del cual ha sido cortada, la nota de Pérez Bayer: *Fortassis cum superioribus tabulis Chrysococae conjungendae*]. Fol. 127 r. + κανόνιον τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων ἐκτεθειμένον ἐν ἔτει ,ς ω̄ν̄ δ' ἀπὸ κτίσεως κόσμου, περσῶν δὲ ψ̄ ῑ ε̄: Al margen inferior, un escol.: inc. Ἰστέον ὅτι οἱ τοιοῦτοι ἀπλανεῖς ἀστέρες μὲν τῶ πτολεμαίω δοκεῖ — des. λγ̄ ἔγγιστα: +

Fol. 127 v. κανόνιον τοῦ αὐθημερινοῦ τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων: A la izquierda del fol., de abajo arriba: + τοῦτο τὸ κανόνιον ἐτέθη εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ φθ κρονοῦ τῶν ἀρραβῶν· εἰς τοὺς ξη οὖν χρόνους τουτῶν, μίαν μοῖραν κινοῦνται: — Fol. 128 r-142 v. κανόνια τοῦ κατὰ τὸ βόρειον ἡμισφαιρίου ἀστερισμοῦ. ἐκτεθεῖσα κατὰ τὸ ψιε ἔτους περσῶν: — Fol. 143 r. περὶ μελῶν ζωδίων:~ [Canon].

**10.** Fol. 143 v-146 r. Escritura igual a la del núm. 6: οἱ παρανατέλλοντες τοῖς δεκανοῖς τῶν ζωδίων:~ Con los signos del Zodiaco al margen. Inc. Τῶ πρώτω δεκάνω τοῦ κριοῦ κατὰ πέρσας, παρανατέλλει γυνή, ἣ ὠνόμασαν κασϊέπειαν — des. καὶ τὰ ὀπίσθια μέρη τοῦ κήτους:~ [= Apomasar, lib. III, cap. κδ', ed. F. Boll, *Cat. codd. astrol. graec.*, V, pp. 157-169; cfr. XI, I, 7 (1, fol. 143 v.).

**11.** Fol. 146 r-v. περί τῶν ε̄ πλανήτων:~ Con los signos de los Planetas al margen. Inc. Ὁ μὲν Κρόνος ἀπὸ α̅ μοίρας ἕως ιζ, ὕπαυγός ἐστι καὶ συνοδικὸς — des. ἐρχόμενος προσθετικός: Cfr. *Cat. cit.*, VIII, II, 27 (24, fol. 134 v.). Al margen: σχολ': Dentro del texto: inc. Ἰστέον ὅτι οὐ τὴν πρὸς τὸν ἥλιον διάστασιν — des. ὕστερον πολλὰ καμόντες, ἔγνωμεν: + Cfr. *Cat. cit.*, XI, I, 7 (1, fol. 146).

**12.** Fol. 146 v-148 v. περὶ τῶν καλουμένων κέντρων· ἐπαναφορῶν τε καὶ ἀποκλιμάτων· καὶ τῆς ἑκάστου τῶν ιβ̄ τόπων ὀνομασίας καὶ δυνάμεως· Inc. Τοῦ ζωδιακοῦ κύκλου παρὰ τοῖς ἀστρονόμοις εἰς ιβ̄ μέρη διαιρουμένου — des. ἐπὶ τὸ προγνωστικὸν τέλος ἐρχόμεθα: *Cat. cit.*, I, 24 (8, fol. 42 v. y p. 90); 39 (10, fol. 347), etc.; XI, I, 7 (1, fol. 146). Sigue: Ἐν οἷς τόποις χαίρουσιν οἱ ε̄ ἀστέρες: Ὁ μὲν Κρόνος ἐν ὑδροχόῳ χαίρει... ὁ Ἑρμῆς δὲ ἐν Παρθένῳ: + Cfr. Hephaest. Theb., lib. I, cap. 7. Ed. Engelbrecht; Cfr. *Cat. Cod. astrol. grec.*, I, *Cod. Florentinos App.*, p. 90).

**13.** Fol. 149 r-150 v. κλαυδίου πτολεμαίου βιβλίον ὁ καρπὸς ἐν κεφαλαίοις ἑκατόν: + + + Inc. Προεκθέμενοι ὦ σύρε

τὰς ἐνεργείας τῶν ἀστέρων — des. ἐγχώριος ἔσται ὁ ἐχθρός:~ + + + (Joach. Camerarius Norunbergae, 1535, fol. 55 v-59 v). A continuación y de otra mano, el signo astrológico de las noches. Después: ἑρμηνία (sic) τῶν στερεῶν γραμμάτων τῆς τέχνης· τὰ σημεῖα τὰ ἐν ταῖς γραφαῖς εὑρισκόμενα: · Sigue una lista de signos de astrología y alquimia con su correspondiente interpretación, completada, al fin, por una segunda mano. (Cfr. Berthelot, *Alchimistes Grecs,* II, pp. 104-106; Ducange, *Lexicon,* en append.; *Cat. alch., gr.,* V, p. 3).

II. **1.** [Colección astrológica].

Fol. 151 r. + οἱ ἑνδεκαπλασιασμοὶ τῶν κύκλων τῆς σελήνης: + (tabla) α ια — ιθ σθ′: + τὰ παρὰ διαφόροις γλώσσαις τῶν μηνῶν ὀνόματα:~ Siguen las listas de los nombres de los meses entre los romanos, hebreos, egipcios, atenienses y macedonios.

Fol. 151 r-152 r. [Predicciones astrológicas por los días de la semana]. ( + ἡμέρα τοῦ Κρόνου· ἤτοι σάββατον: + Ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρα τὸ γενεθὲν βρεφὸς... οὐ τρόφιμον: + — ἡμέρα Ἀφροδίτης ἤτοι παρασκευή: — Ἐν ταύτῃ τὰ γεννώμενα, ἔσονται λευκόχροα... πολυχρόνιον: + ). Ed. C. O. Zuretti en *Cat. Codd. astrol. graec.,* XI, I, pp. 131-133, 21.

Fol. 152 r-v. + εἰς πλούσιον ἢ πτωχὸν γενήσεται τὸ γεννηθέν: + (Τὰ πλούσια τῶν ζωδίων εἰσὶ ταῦτα· κριός· ταῦρος... ἐν τοῖς μέσοις τῶν ζωδίων δεῖ σε νοεῖν: + ). Ed. C. O. Zuretti, ib. pp. 133, 22-134, 7.

Fol. 152 v-153 r. + οἱ οἶκοι τῶν ἀστέρων μετὰ καὶ αὐτῶν τῶν πλανήτων: + (χσά· τζά· δπέ· πζ′· ἄυκ· καρκῖνος· λέων: + Ἰδοὺ ἐνταῦθα πέντε συλλαβαὶ εἰσὶ τρίγραμμοι — ποιότητα: + ). Ed. C. O. Zuretti, ib. p. 134, 8-21.

Fol. 153 r-157 v. + τήρησις τῶν ἡμερῶν τῆς σελήνης· ποία ἀγαθή· καὶ ποία παρατηρήσιμος ἐν αἷς παραδηλοῦνται, καὶ ἑκάστης ἡμήρας, αἱ ὧραι: + (Τῇ α′ ἡμέρα ἡ γενναται ἡ σελήνη φαίνει — σωθήσεται τὸ κατ᾽ ὄναρ αὐθη-

μερὸν ἔσται: + ). Ed. C. O. Zuretti, ib. pp. 134, 22-144.

Fol. 157 v-160 v. + βροτολόγιον δαυὶδ τοῦ προφήτου· καὶ ἑρμοῦ τοῦ τρισμεγίστου· πρῶτον δὲ δαυὶδ τοῦ προφήτου: — (μηνὶ ἰαννουαρίω: Ἐαν βροντήση ἔσται καλόν. εὐφρασία... καταφθορὰν δηλοῖ: + ἑρμοῦ τοῦ τρισμεγίστου: Ἐὰν βροντήση ἢ ἀστράψη ἐν ἡμέρα — μηνὶ δεκεμ· δαυὶδ τοῦ προφήτου: Ἐὰν βροντήση, φθορὰν... καὶ πλῆθος ἀγαθοσύνης: + ἑρμοῦ τοῦ τρισμεγίστου: Ἐὰν βροντὴ ἢ ἀστραπὴ... τοὺς ἐναντίους διώξει: + (Cfr. Brontolog. David, *Catal. Astrol. gr.*, VIII, 3, p. 168; Brontolog. Hermae, *Catal. Astrol. gr.*, VII, p. 226).

Fol. 160 v-161 r. αἱ παρακείμεναι χώραι ἑνὶ ἑκάστω ζωδίω: ∻ (κριῶ· παράκειται, βρετανία· γαλατία· γερμανία — ἰχθύσι· λυδία· κιλικία... γαραμαντική: + ). E. Ptolemaei Tetrabiblo ed. Camerarius, 1553, p. 73; cfr. Lyd., *De Ost.*, ed. Wachsmuth [2], p. 158.

Fol. 161 r-v. + βροντολόγιον ἕτερον: + (μηνὶ σεπτεμβρίω: ~ Ἐὰν βροντήση πολέμους καὶ σφαγὰς δηλοῖ, ... καὶ εὐφορία ἀγαθοσύνης: — μηνὶ αὐγ· Ἐὰν βροντήση φίλοι καὶ ἐχθρῶν... συμφορὰς δηλοῖ: Ed. C. O. Zuretti, *Cat. Codd. astrol. graec.*, XI, I, pp. 145-146, 6).

Fol. 161 v-165 r. + περὶ σεληνιακῶν ἐπιτηρήσεων: ~ (Οἱ δεισιδαιμονίαις τισὶν ἀναδεδεμένοι, — καὶ φθείσις ἀνθρώπων: + Ed. Zuretti, ib. pp. 146, 7-155).

Fol. 165 r-166 r. Otro brontologio. (Κριός· Ἐὰν βροντήση εἰς τὰ ἀνατολικὰ μέρη θανατικὸν... λιμὸς ἔσται: ~ — Ἰχθύς: ~ Ἐὰν βροντήση, σίτου λεῖψις... νόσος εἰς τοὺς ἀνθρώπους: — Ed. Zuretti, ib. pp. 155-157).

Fol. 166 r. + ἑρμηνεία τοῦ βροντολογίου τὸ μηναῖον: + (μάρτιος· Ἐὰν βροντήση αὐξούσης τῆς σελήνης πολλὰ ἀγαθὰ — δηλοῖ· εἰ δ' οὖν καλὸν χρόνον: ~)

Fol. 166 r-167 r. Sin título: (Δεῖ γινώσκειν ὅτι κατὰ τὴν $\overline{\text{ιη}}'$ τοῦ μαρτίου μήνος ὥρα ιε' $\overline{\text{L}}''$ εἰσέρχεται ὁ ἥλιος ἐν τῷ

κριῶ — εἰ δὲ νυκτός, ζάλην ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ πολλὰ ναυάγια σημαίνει: + Ed. Zuretti, ib. pp. 157-159).

Fol. 167 r-168 r. + περὶ ἡλίου ἀπὸ ποίου ζωδίου ἄρχεται καὶ πότε εἰσέρχεται· καὶ πῶς δεῖ εὑρίσκειν αὐτόν: ~ (Δεῖ σε γινώσκειν ὅτι τὰ ζώδια εἰσὶ ιβ· ἔχουσι δὲ κατὰ τάξιν — ποιεῖ δὲ ἡ σελήνη ἐν ἑνὶ ἑκάστω ζωδίω ἡμέρας β′ ⌊′: + Cfr. *Cat. Codd. astrol. graec.*, II, 48 (26, fol. 219).

Fol. 168 r-171 r. + περὶ γεννέσεως τοῦ χρόνου ἐν τοῖς δώδεκα εἰδώλοις: + (Ἐὰν γεννᾶται ἐν ζυγῶ ὁ χρόνος τῶ οἴκω τῆς ἀφροδίτης τούτω ὑπόκεινται μέσον — τὰ δὲ τεταγμένα καὶ τὸν κόρον ἤξουσϊ φρυγία· γαλατία καὶ τὰ λοιπά: + Ed. Zuretti, *Cat. Codd, astrol. graec.*, XI, I, pp. 159-164).

Fol. 171 r-v. περὶ σημείων σελήνης: + (σεπτεμβ′· ἐὰν σκοτώθη ἡ σελήνη, ἀπ' ἀρχῆς τοῦ χρόνου ἕως τεσσάρων μηνῶν — αὐγ· ἐὰν σκοτώθη ἡ σελήνη, πολὺς λαὸς φονευθήσεται καὶ θανατικὸν ἐν ἀνθρώποις ἔσται: + Ed. Zuretti, ib. pp. 164-165).

Fol. 171 v. + ἀποτρεπτικὰ κεραυνῶν καὶ ἀστραπῶν: ~ (Ἀποτρέπουσι κεραυνοὺς καὶ ἀστραπὰς, ἐν μὲν τοῖς φυτοῖς δάφνη· — εἰ βραχύ τι μέρος τῆς φῶκης τῆς δορᾶς αὐτῆ περιάψας: + Cfr. Lyd. *De Ost.* ed. Wachsmuth [2], p. 95, cap. 45; *Cat. mss. alch gr.*, V, p. 110).

Fol. 171 v-176 v. + περὶ ἐκλείψεως ἡλίου καὶ σελήνης: ~ (μηνὶ ἰαννουαρίω: ἐὰν ἐν αἰγοκέρωτι ὁ ἥλιος ἐκλείπη ὥρα α′· ἢ β′· ἢ γ′· περσικὸς ἔσται πόλεμος — μηνὶ δεκεμβ′· ἐὰν ἐν τοξότη... πολιορκήσουσιν ἀλλήλους· καὶ τοὺς νεκροὺς αὐτῶν κατέδεται τὰ θηρία:) + ἄλλα: ~ (ἐὰν γένηται ἔκλειψις ἡλίου ἢ σελήνης ἡμέρας ἢ νυκτὸς — ἀπὸ δὲ ὥρας ιης ἕως ιβης, μετὰ μῆνας ιβ′: + E. Petosiride. Cfr. *Cat. Codd. astrol. graec.*, VII. 25 (8, fol. 30) y pp. 132 ss., 142 ss., 150).

Fol. 176 v-177 r. + παθολικὴ τήρησις σελήνης περὶ καρπῶν· καὶ ἀνέμων ἀερίων· καθ' ἑρμηνείαν πρὸς λέξιν ἀπὸ τῆς θερινῆς τροπῆς: — Con los signos del Zodíaco al mar-

gen — (Εἰ κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ καρκίνου· ἤγουν κατὰ τὴν θερινὴν τροπήν, τύχοι ἡ σελήνη ἐν κρίῳ, ἔσονται βρονταὶ — εἰ δ' ἐν τῷ ὑδροχόῳ ἢ τοις ἰχθύσι, τὰ αὐτὰ μὲν σχεδὸν... τοῖς ποταμίοις ἐξομοιοῦνται: + Cfr. *Cat. cit.*, I, 18 (7, fol. 212); 71 (12, fol. 153).

Fol. 177 r. + ἡ ἀγωγὴ τῶν ἡμερῶν ἑκάστης τροπῆς ἔστιν οὕτως: — (Χειμερινὴ ἀπὸ δεκεμβρίου ἕως μαρτίου ιβ' ἡμέραι ϛα' — μετοπορινὴ, ἀπὸ ιδ' σεπτεμβρίου... ὁμοῦ ἡμέραι, τ'ξε': + Cfr. Zuretti, XI, I, 12 (1, fol. 177).

Fol. 177 r-v. + περὶ τῆς τοῦ κυνὸς ἐπιτολῆς καὶ προγνώσεος τῶν ἐξ αὐτοῦ συμβαινόντων· ἡ τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴ γίνεται διαφαινούσης εἰκάδος τοῦ ἰουλίου μηνός· χρὴ δὲ παρατηρεῖν [cód. παρατηρ̄] πολιῳ οἴκῳ οὔσης τῆς σελήνης, ἡ ἀνατολὴ γίνεται τοῦ κυνός:~ Con los signos del Zodíaco al margen. — (Ἐν σύγῳ οὔσης τῆς σελήνης ἐὰν ἡ ἐπιτολὴ τοῦ κυνὸς γένηται... καὶ ἀκροδρύων εὐφορία — εἰ δ' ἐν παρθένῳ πολυομβρίαι καὶ εὐφρασίαι· καὶ τικτουσῶν φθορά· σωμάτων καὶ τετραπόδων ἀπώλεια: + Cfr. *Geopon.* ed. Basileae, p. 13 = I, 8, 15 ed. Beck; *Cat. Codd. astrol. graec.*, I, 8 (7, fol. 114); VI, 30 (3, fol. 160 v., cap. μβ'), etc.; XI, I, 12 (1, fol. 177).

Fol. 177 v-178 r. + περὶ τοῦ ἡλίου πότε εἰσέρχεται ἐν τῷ κρίῳ· καὶ διὰ πόσων ἡμερῶν δίεισι τοῦτον, καὶ τὰ λοιπὰ ἕτερα ζῴδια:~ (Ἰστέον ὅτι ὁ ἥλιος διέρχται παχυμερέστερον τὸν οἰκεῖον κύκλον, ἤτοι τὰ τοῦ ζωδιακοῦ τμήματα — δι' ἡμερῶν λ' καὶ ὡρῶν ις̄: + Cfr. Zuretti, XI, I, 13 (1, fol. 177 v.).

Fol. 178 r. + μέθοδος περὶ τοῦ κύκλου τοῦ ἡλίου: + (Ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος ἄρχεται ἀπὸ τῆς α^ης^ τοῦ ὀκτωβρίου μηνὸς — ἴσθι εἶναι τὸν τοῦ ἡλίου κύκλον: + Cfr. *Cat. Codd. astrol. graec.*, II, 2 (4, fol. 7); VIII, III, 31 (43, fol. 313).

Fol. 178 r-v. + περὶ τοῦ κικλοῦ τῆς σελήνης: + (Ὁ τῆς σελήνης κύκλος ἄρχεται ἀπὸ τῆς α^ης^ τοῦ ἰαννουαρίου μηνὸς — ἴσθι εἶναι τὸν τῆς σελήνης κύκλον: + Cfr. *Cat. cit.*, VIII, III, 31 (43, fol. 317 v.).

Fol. 178 v. + περὶ τοῦ θεμελίου ταύτης: + (Ὁ τῆς σελήνης θεμέλιος καταλαμβάνεται οὕτως· ἑνδεκαπλασίασον — ὁ τῆς σελήνης ὑπάρχει θεμέλιος: + ) περὶ τῆς εὑρέσεως τῆς ἡμέρας αὐτῆς: + (Εἰ δέ γε θέλεις εὑρεῖν καὶ τὸ πόσων ἡμερῶν ἔστιν ἡ σελήνη ἀπὸ συνόδου — ἡμέραι: + ) περὶ τῆς εὑρέσεως τῆς ἰνδίκτου: + (Ἡ ἴνδικτος ἄρχεται ἀπὸ τῆς αης τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς — κύκλον. Cfr. Zuretti, XI, I, 13 (1, fol. 178 v.).

Fol. 178 v-179 r. + περὶ τοῦ βίσεξτου: + (Τὸ βίσεξτον εὑρήσεις οὕτως· κράτει τὰ ὀλίγα — οὐκ ἔστι βίσεξτος ὁ ἐνιαυτός: + Zuretti, ib.).

Fol. 179 r. + περὶ τῶν κύκλων καὶ θεμελίων τῆς σελήνης: ἡ σελήνη μετὰ τῶν κύκλων καὶ θεμελίων:~ Sigue una tabla de números; — τὰ θεμέλια τοῦ ἡλίου καὶ τῶν μηνῶν: ~ + Ὁ ἐνεστὸς κύκλος τοῦ ἡλίου καὶ τὰ τούτον τέταρτα: + tabla: (τοῦ ὀκτοβρίου γ′ — τοῦ σεπτεμβρίου β′: + Cfr. Petav. Uranol., p. 384).

Fol. 179 r-v. + περὶ γεωργίας: τινὲς φασὶν αὐξανομένης τῆς σελήνης χρὴ φυτεύειν· φθινούσης δὲ οὔ· ἄλλοι ἀπὸ δ′ ἕως ιη′· ἄλλοι παραιτοῦνται ἀπὸ τῆς ιε′ μέχρι τῆς κ′ φυτεύειν: ἡ δὲ ἀκριβὴς καὶ διὰ πείρας διδασκαλία, ὑπὸ γῆν οὔσης τῆς σελήνης φυτεύειν χρή: + (Σελήνης οὔσης ἐν κριῳ συμφέρει φυτεύειν· σπείρειν σηκοὺς — σμικρώνει καὶ ἀμαυροῖ τὰ δὲ κακὰ ἐπαύξει: + ) Con los signos del Zodíaco al margen. Ed. Zuretti, XI, I, pp. 165-166; Cfr. *Geopon.*, cap. 6, p. 11.

Fol. 179 v-180 r. περὶ γάμου: + Con los signos del Zodíaco al margen — (Σελήνης οὔσης ἐν τοξότῃ· ὑδροχόῳ καὶ ἰχθύσι ὁ γήμας ὠφεληθήσεται — κρόνου καὶ ἄρεως τοὐναντίον: + Ed. Zuretti, ib. pp. 166-167).

Fol. 180 r-v. + περὶ συνελεύσεως τοῦ ἀνδρὸς πρὸς τὴν γυναῖκα: + (Μέλλων δὲ συγγίνεσθαι τῇ γυναικὶ — τοῦτο ὡροσκόπει ἐν τῇ σπορᾷ: + Cfr. Haephaest., III, 10; *Cat. Codd. astrol. graec.*, II, 50 (7, fol. 180 σμδ′); IV, 12 (4, fol. 65 v);

VIII, I, 18 (3, fol. 18); 36 (4, fol. 120); 78 (10, fol. 31).

Fol. 180 v-181 r. + περὶ εὐτοκίας καὶ δυστοκίας: + (Ὁ ἥλιος ὁ ὡροσκοπῶν καὶ ἡ σελήνη ἐν ἀρσενικοῖς ὄντες ζωδίοις — ὁμοίως δὲ καὶ οὗτοι ἐπίκεντροι εἶεν: + Cfr. Zuretti, XI, I, 14 (1, fol. 180 v.).

Fol. 181 r-182 r. + περὶ τῶν ζωδίων ὡροσκοπούντων: + Con los signos del Zodíaco al margen. (Κριοῦ μὲν ὡροσκοποῦντος οἱ τικτόμενοι, ὀστώδεις εἰσὶ — ἡ δὲ σελήνη, εὐκράτους καὶ εὐσάρκους: ~ Cfr. *Cat. Codd. cit.*, I, 18 (7, fol. 213); VI, 45 (4, fol. 158-212; VIII, III, 62 (46, fol. 19 v.).

Fol. 182 r. + εἰ ἄρρον (sic) ἢ θῆλυ τὸ ἐγγάστριον: + (Ὁ ἥλιος ἐὰν γένηται τετράγωνος τῷ κλήρῳ τῶν τέκνων — θῆλυ ἐστίν:~) περὶ ἐμπράκτου ἀνθρώπου: — (Ὁ τεχθεὶς ἄνθρωπος — καὶ ἐπιβλαβὴς γίνεται:~ Cfr. *Cat. cit.*, I, 15 (7, fol. 189); 65 (12, fol. 80); VI, 46 (4, fol. 164); 48 (4, fol. 213), etc.; Olivieri, *Stud. ital. de Filologia clas.*, VI, p. 5 (fol. 102 v.).

Fol. 182 r-v. περὶ κτήσεως δούλων: — (Σελήνης οὖσα (sic) ἐν κριῳ ἢ καρκίνῳ ἢ παρθένῳ... μαρτυρουμένη τριγωνικῶς — καπήλους δούλους καὶ ἐμπόρους ἀγόραζε: + Cfr. *Cat. cit.*, I, 13 (7, fol. 170 v.); VI, 46 (4, fol. 164 v.).

Fol. 182 v. + περὶ ὁμιλοῦντος ἕνεκα τινὸς πράγματος: + (Ἐάν τις ὁμιλήσῃ περὶ πράγματός τινος, λαβὼν τὸν ὡροσκόπον βλέπε εἰς ποῖον ζώδιον ἐμπίπτει — des. mut. καὶ οὐ γίνεται: · ὡσαύτος δὲ ἐὰν ἐν φυλακῇ... Cfr. *Cat. cit.*, I, 13 (7, fol. 175 v.); VI, 46 (4, fol. 165 v.).

Fol. 183 r. + πολὺς ὁ στρατὸς ἢ ὀλίγος: + (Λαβὼν ἀπὸ τῆς μοίρας τῆς σελήνης — ὀλιγότερον τὸ πλῆθος. ἢ πλείους: +) = [Theoph. περὶ καταρχῶν κολεμικῶν; cfr. *Cat. Cod. astrol. gr.*, V, 1, pp. 129 ss.; VIII, I, pp. 266 ss., cap. ed. Zuretti, XI, I, p. 204]. περὶ δόλου καὶ ἐνέδρας: + (Κρόνου καὶ Σελήνης μαρτυροῦντων τῷ ὡροσκόπῳ — καὶ τολμηροὺς ποιεῖ, τοὺς ἐπιστρατευομένους: + ) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. p. 205].

Fol. 183 r-v. περὶ πολέμου: — (Ὅταν πυνθάνοντός σου

περὶ δύο στρατοπέδων — καὶ τὴν αὐτῶν μετακίνησιν καὶ σχηματογραφίαν: + ) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. pp. 205-206].

Fol. 183 v-184 r. + περὶ τῶν πολιορκουμένων πόλεων: + (Περὶ δὲ τῶν πολιορκουμένων ἐπιτηρητέον τὴν σελήνην — ἀτέλεστον τὴν πολιορκίαν καὶ τὸν πόλεμον ἔσεσθαι σημαίνει:~) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. p. 206].

Fol. 184 r. + πρὸς τὸ πολιορκεῖσθαι πόλιν: + (Ἔστω ἡ σελήνη λειψοφωτοῦσα (sic) καταβαίνουσα — ὁ δὲ Κρόνος βραδύτητα: + ) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. pp. 207].

Fol. 184 r-v. περὶ πολιορκουμένων πόλεων: + (Βλέπε· τὸν ὡροσκόπον καὶ τὸν δεύτερον τόπον — τῆς πολιορκίας ἀπαλλάσσονται· δεῖ οὖν ἡμᾶς... κακοποιοὶ δὲ ἄλωσιν: + ) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. pp. 207-208].

Fol. 184 v-185 r. περὶ λόχου καὶ δόλου καὶ ἐνέδρας: — (Ἐάν τις λόχον ἢ ἔνεδραν ἢ δόλον ἐθέλει τρακταίσασθαι — καὶ μηχανῆς ὁ ἐνεχόμενος:~ ἄλλως; Ἔστω ὁ Ἑρνῆς σὺν τῇ Σελήνῃ ἀνατολικὸς — ἐπὶ τοὺς τοῦ ζωδίου κυρίους: — ἄλλως: Ἔστω ἡ Σελήνη ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου — καὶ αἰφνίδιον ἐπιριφήν: —) [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. pp. 208-209].

Fol. 185 r. περὶ στρατείας: (Ὅτάν τις πυνθάνεταί σου περὶ στρατείας ἐπιστρατεύειν ἢ οὔ — καὶ μάλιστα ἐπίκεντροι ὄντες: —) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. p. 209].

Fol. 185 r-186 r. καταρχὴ πολέμου:~ (Ὅτάν τις εἰς πόλεμον ἐξέλθη — πρός τε τὰς φάσεις αὐτῶν· καὶ τὰς κωλύσεις. καὶ τὰς συμφοράς: + ) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. pp. 209, 20-211].

Fol. 186 r-v. ἐὰν ἐρωτηθεὶς (sic) περὶ πόλεως πολιορκεῖται ἢ οὔ· καὶ ἂν πολιορκεῖται σώζεται ἢ παραλαμβάνεται: + (Ἔστω ὡρόσκοπος ἡ πόλις· κακοποὶ ἕπων — κακοποιοῦ δὲ τοὐναντίον·) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. pp. 212-213].

Fol. 186 v-187 r. καταρχὴ πολεμική· (Ἐκ τοῦ ὡροσκόπου λητέον — καὶ ἀμαχητὶ τὴν πόλιν λήψη·) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. pp. 214, 22-217].

Fol. 187 r-188 r. καταρχὴ πολεμικὴ ἐξ ἧς γνωρίζεται πᾶσα ἡ τοῦ πολέμου ἀναστροφή: (Ἐκ τοῦ ὡροσκόπου γνωρίζεται ἡ τοῦ πολέμου ἀρχὴ — καὶ οὕτως ἀποφαινόμενοι, οὐ μὴ σφαλῶμεν᾽) = [Ejusdem, ed. Zuretti, ib. pp. 213, 7-214, 21].

Fol. 188 r-189 v. περὶ πολέμου· (δωρόθεος καὶ οἱ περὶ αὐτὸν λεπτομερέστερον ἐξετάσαντες — καὶ τοῦτο πάλιν κοινον:~ Ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου Δίδυμοι καὶ ἐπὶ τοῦ ὡροσκόπου Ζεύς — ὑπὸ στρατηλάτου ἢ στρατιώτου.) = [Juliani, ed. en *Cat. Codd. astrol. graec.*, V, p. 183; cfr. Zuretti, XI, I, 17 (1, fol. 188)].

Fol. 189 v-190 v. ἄλλη σκέψις· (Οἱ μὲν ἐπιόντες ἀπὸ τοῦ ὡροσκόπου ληφθήσονται — καὶ γυναῖκα διακονεῖν ἐν τοιαύταις ὑπηρεσίαις: ed. *Cat. cit.*, V, p. 184; cfr. Zuretti, ib. fol. 189 v.).

Fol. 190 v. περὶ ἀναλύσεως: (Τὸν δὲ χρόνον τῆς ἀναλύσεως — εἰρήνην αὐτοῖς, ἢ ἄνεσιν μαντεύονται: ed. *Cat. cit.*, V, p. 186).

Fol. 190 v-191 r. περὶ πολέμου προσδοκωμένου· ἢ κακοῦ τινὸς πότε γίνεται: (Σκόπει Ἄρην· καὶ ἐὰν εὕρης αὐτὸν — τότε γενήσεται πόλεμος· ἢ αμφιβ˜ ἐν ταύτῃ τῇ ὥρα· ed. ib., V, p. 186).

Fol. 191 r. περὶ πολέμων: (Εἰ βούλει γνῶναι ποῖον τῶν δύο στρατευμάτων — γενήσεται πόλεμος· εἰ δὲ μή, οὔ· = Theophili, ed. Zuretti, XI, p. 217).

Fol. 191 r-192 r. προσδοκία πολέμου· καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος ἀπὲρχεσθαι εἰς πόλεμον: (Εἰ ἐρωτηθεὶς, (sic) λάβε τὸν ὡροσκόπον εἰς πρόσωπων τοῦ ἐρωτοῦντος — ἡ νικὴ ἔσται τῷ ἐχθρῷ· Ed. Zuretti, ib. pp. 218-219).

Fol. 192 r. περὶ τοῦ ἐπιμεῖναι ὁ πόλεμος ἢ οὔ: (Ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἐρωτήσεως — γενήσεται ὁ πόλεμος· ed. Zuretti, ib. p. 219).

Fol. 192 r-v. περὶ πολέμου ποιότητος: (Ἴδε τὴν δύναμιν

τοῦ πολέμου — ἄλλ' ἐν ὀλίγω καρελεύσεται: ed. Zuretti, ib. pp. 219-220).

Fol. 192 v. περὶ τῶν ἀποσταλέντων στρατιωτῶν πρὸς ἐπιζήτησιν ἑτέρων στρατιωτῶν καὶ βούλει γνῶναι εἰ καταλάβει αὐτοὺς, καὶ γενήσεται μεταξὺ ὁ πόλεμος: (Λάβε τὸν ὡροσκόπον εἰς πρόσωπων τοῦ ἐρωτῶντος· τὸν δὲ ζ' τόπον — οὐ καταλήψονται αὐτοὺς:) περὶ πολέμων: (Εἰ ἐρωτηθεὶς (sic) περὶ πολέμου — κακοποιηθῇ, ἢ ὕπαυγος γένηται:) περὶ πόλεως πολιορκουμένης εἰ κρατηθήσεται ἢ οὔ: (Εἰ ἐρωτηθεὶς καὶ εὕρης τὸν κύριον — εἰσελεύσεται γὰρ ὁ ἐχθρός· ed. Zuretti, ib. pp. 220-221, cap. 19-21).

Fol. 192 v-195 v. περὶ πολέμου: (δωρόθεως μὲν καὶ οἱ περὶ αὐτὸν λεπτομερῶς ἐξετάσαντες — ὑπὸ στρατιωτῶν ἢ στρατιώτου: Cfr. fol. 188 r-189 v.).

Fol. 195 v-195 r. ἄλλη σκέψις: (Οἱ μὲν ἐπιόντες — ὑπερησίαις. Cfr. fol. 189 v-190 v.).

Fol. 195 r-v. σαραπίονος ἀλεξάνδρου εἰσαγωγὴ ἐπισκοπὴ περὶ οἰκοδεσποτ[ῶ]ν· περὶ ὑψωμάτων: ~ (Ὑψώματι δὲ ἐστὶ τῶ ἀστέρι — ὕψωμα ἡ Παρθένος· Cfr. *Cat. Codd. cit.*, VI, 47 (4, fol. 203); VIII, I, 4, pp. 225 ss.).

Fol. 195 v-197 r. περὶ καταρχῆς: (Τοὺς ἐπικειμένους ἀστέρας — καὶ ὁ Ἥλιος ταῦτα κοινῶν: — = Theophilus, ed. Zuretti, XI, I, pp. 221-224, cap. 22).

Fol. 197 r-198 r. περὶ καταρχῆς, πῶς γνωσόμεθα τόν τὸ κῦρος ἐπέχοντα ἐπὶ πάσης ἐκζητήσεως: (Πρὸ πάντων δεῖ ζητεῖν τὸν δεσπότην — ἐπὶ πάσης κατάρχης ἡμῖν ἐστίν: = Theophilus, ed. Zuretti, ib. pp. 224-225, cap. 23).

Fol. 198 r-199 r. περὶ πράσεως καὶ ὠνῆς: (Τρόποι δὲ τῆς πράσεως καὶ τῆς ὠνῆς οὗτοι· — καὶ τῶν πραγμάτων ἁπλῶς: Cfr. *Cat. cit.*, VI, 47 (4, fol. 207); VIII, I, 13 (3, fol. 29 v.).

Fol. 199 r. περὶ παῖδας ἀγαγεῖν εἰς σχολεῖον· ἢ εἰς οἱαν βούλει τέχνην: (Πρὸ πάντων εἶναι τὴν Σελήνην καὶ Ἑρμ-

ην — τὰ β′ ὑπὸ τῶν β′· καὶ ἑξῆς:~ Cfr. *Cat. cit.*, VI, 47 (4, fol. 207 v.); VIII, I, 13 (3, fol. 30 v.).

Fol. 199 r-v. περὶ αἰτήσεως χάριτι χρημάτων: (Ἐν τούτω τῶ κεφαλαίω συλλήβδιν — ὁ δεσπότης τοῦ ὡροσκόπου εὐθυποροῦντες: Cfr. *Cat. cit.*, VI, 47 (4, fol. 208); VIII, I, 14 (3, fol. 30 v.).

Fol. 199 v-200 v. περὶ νόσου ἐμπεριέχει ἡ ὑπόθεσις· καὶ περὶ πλεόντων· καὶ περὶ δεσμευθέντων: (Πρὸ πάντων δεῖ σκέπτεσθαι — ὑποδείγματα τινὰ περὶ νόσου, οὐκ ἀχάριστα: ~ Cfr. *Cat. cit.*, VI, 47 (4, fol. 208 v.); VIII, I, 14 (3, fol. 31).

Fol. 200 v. περὶ ὁμοζωνούντων ζωδίων: (Εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι μαρτυρίαι — ἐπὶ παντὸς σχήματος:~ Cfr. *Cat. cit.*, VI, 3 (4, fol. 210); VIII, I, 14 (3, fol. 32).

Fol. 200 v-200 r. bis. περὶ σχήματος κρόνου διὸς καὶ ἄρεως: (Τὰ δὲ σχήματα τῶν ἀστέρων — εἴτε ἐπὶ ἑσπερίας: + Cfr. *Cat. cit.*, VI, 48 (4, fol. 210); VIII, I, 14 (3, fol. 32).

Fol. 200 r. bis. περὶ τῶν σχημάτων ἀφροδίτης καὶ ἑρμοῦ: (Τὰ δὲ τῆς Ἀφροδίτης — μοίρας κβ′: + ) περὶ σχημάτων τῆς Σελήνης: (Τὰ δὲ τῆς Σελήνης σχήματα — τὸ αὐτὸ σημαίνει νοείσθω:) περὶ στηριγμῶν: (Οἱ δὲ στηριγμοὶ κρόνου — εἰς πρόθεσιν ἐρχόμενος: Cfr. *Cat. cit.*, VI, 48 (4, fol. 210); VIII, I, 14 (3, fol. 30 r-v.).

Fol. 200 r-v. bis. περὶ δορυφοριῶν: (δορυφορία δέ ἐστι τῶν ἀστέρων — μάλιστα τῶν αἱρεσιαρχῶν αὐτῆς: Cfr. *Cat. cit.*, VI, 48 (4, fol. 210); VIII, I, 14 (3, fol. 32 v.).

Fol. 200 v. bis-201 v. περὶ ἐκλογῆς τῆς εἰς πόλεμον ἐξελεύσεως· κεφάλαιον ἀναγκαιοτάτον σφόδρα: (Εἶπεν σεχέλ ὁ τοῦ πασὶ (sic) τοῦ χαπ$^{π}$ τοῦ ἰουδαίου· καὶ εἰ ἔστιν ὁ βασιλεὺς — τῆς ἀσθενείας τοῦ Ἄρεως καὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ: Cfr. *Cat. cit.*, VI, 48 (4, fol. 210); VII, I, 14 (3, fol. 33). = Theophili, cap. 24, ed. Zuretti, XI, I, pp. 225-227).

Fol. 201 v. περὶ τῶν τεκμηρίων τοῦ πολέμου: ÷ (Ὅταν

τὸ τεκμήριον τῆς καταρχῆς — καὶ κατὰ τὸν τόπον τῆς σελήνης:~ = Theoph. Ed. Zuretti, ib. 228, cap. 25).

Fol. 202 r-v. περὶ τοῦ τέλους τοῦ πολέμου καὶ οἱ καιροὶ αὐτοῦ: (δεῖ οὖν σε σκοπῆσαι τοὺς τρεῖς ἀνωτέρους· καὶ εἰ ὀρθοποδίζουσιν — γὰρ ποιήσεις καὶ οὐκ ἀστοχήσεις· = Theoph. Ed. Zuretti, ib. pp. 228-229, cap. 26).

Fol. 202 v. περὶ ἀναλύσεως πολέμου: (Τὸν δὲ χρόνον τῆς ἀναλύσεως τοῦ πολέμου, εἰπεῖν μὲν — εἰρήνην αὐτοῖς ἢ ἄνεσιν μαντεύονται:) Cfr. fol. 190 v.

Fol. 202 v-203 r. περὶ πολέμου προσδοκωμένου: (εἰ κακοῦ τινὸς πότε γίνεται, σκόπησον τὸν Ἄρην — ἢ ἀμφιβολία ἐν αὐτῇ τῇ ὥρα: ÷ ) Cfr. fol. 190 v-191 r; VIII, I, 14 (3, fol. 35) = Zoroastrus, ed. *Cat. cit.*, V, 3, p. 87.

Fol. 203 r. περὶ βασιλέως ἢ ὑπάργου νεωστὶ ἐγχειρισθέντος: (σκόπει τὴν Σελήνην καὶ πόσαι μοῖραι καὶ ζώδια εἰσὶ — τάχεως διαδέχεται ἢ ἐλεύσεται ἐξ αὐτῆς:) περὶ ἀνθρώπου βουλομένου εἰσελθεῖν πρὸς βασιλέα καὶ ἐξουσιαστὴν εἰδέναι, ἂν πληρῇ τὰς ὑποσχέσεις ἃς συντάσσεται αὐτὸς ἢ οὔ: (βλέπε ὅταν εἰσέρχεται πρὸς αὐτὸν — ἀλλὰ καὶ ἀποτάσσεται: Cfr. *Cat. cit.*, VIII, I, 14 (3, fol. 35 v.).

Fol. 203 r-v. περὶ βασιλέως καὶ ἐξουσιῶν: (βλέπε τὸν Ἥλιον καὶ τὸ μεσουράνημα — οὐ διανύσει τὸ ἔτος ἐκείνη: Cfr. *Cat. cit.*, VIII, I, 14 (3, fol. 36).

Fol. 203 v. ἐὰν ἔλθῃ ἀκοὴ περὶ ἀνθρώπου ὡς θανόντος: + (βλέπε τὴν σελήνην· ἐὰν ἔστιν εἰς δυσμὰς — οὕτω κρίνων καὶ ἐπὶ τῆς Σελήνης: Cfr. *Cat. cit.*, VIII, I, 14 (3, fol. 36).

Fol. 203 v-204 v. παταρχὴ πολεμική: + (Ἐκ τοῦ ὡροσκόπου λεπτέον τὸν ἐπιστρατευόμενον — νίκην τοῦ βασιλικοῦ στρατοῦ σημαίνει: Cfr. fol. 186 r; *Cat. cit.*, VIII, I, 15 (3, fol. 36 v.).

Fol. 204 v-205 r. παταρχὴ πολεμική, ἐξ ἧς γνωρίζεται πᾶσα ἡ τοῦ πολέμου ἀναστροφή: (Ἐκ τοῦ ὡροσκόπου γνωρίζεται ἡ τοῦ πολέμου ἀρχὴ — οὐ μὴ σφάλομεν: Cfr. fol.

187 r-188 r; *Cat. cit.*, II, 55 (7, fol. 203 v.); VIII, I, 15 (3, fol. 37); 93 (10, fol. 110 v.).

Fol. 205 r. περὶ πολιορκίας: (Ἐὰν ἐρωτηθεὶς περὶ πόλεως πολιορκεῖται ἢ οὔ· καὶ ἐὰν — κακοποιοῦ δὲ τοὐναντίον: Cfr. fol. 186 r-v; *Cat. cit.*, VIII, I, 15 (3, fol. 37 v.).

Fol. 205 r-v. ἐὰν θέλῃ τίς πολι... [lo restante de la palabra, borrado] καὶ εἰρήνην ὡσαύτως αἴρειν: (δεῖ φυλάξασθαι τὸν Ἥλιον καὶ τὴν Σελήνην — εἰρηνικῶς καὶ ἀμαχητὶ τὴν πόλιν λήψη: Cfr. fol. 186 v-187 r; *Cat. cit.*, VIII, I, 15 (3, fol. 38 v.).

Fol. 205 v-206 r. περὶ πόλεως ἠρημωμένης: (ἐὰν ἐρωτηθεὶς (sic) περὶ πόλεως ἠρημωμένης· ἢ τόπου — πρός τε τὰς φάσεις αὐτῶν καὶ τὰς κωλύσεις καὶ τὰς συναφάς: = Theophili, cap. 9, ed. Zuretti, XI, I, pp. 210-211).

Fol. 206 r-v. περὶ προβολῆς ἀρχόντων: (ἐὰν ἐρωτηθῇς ὑπὸ βασιλέως ἢ σατράπου· περὶ προβολῆς τινός· εἴτ' ἐπὶ χῶραν — κακὴν τὴν ἔκβασιν τῆς ἐξουσίας σημαίνει: Cfr. *Cat. Codd. astrol. cit.*, II, 52 (7, fol. 190); IV, 14 (4, fol. 71), etc.

Fol. 206 v-207 v. ἠφαιστίωνος βιβλίον πρῶτον καθολικόν: [Al margen, κδ'] (Σὺν θεῷ ἡμῖν σκοπὸς ἐνθάδε, ὦ σπουδαιότατε τῶν φίλων — προσηκούσης συντομίας: Ephaest. Thebanus, lib. I, ed. Engelbrecht, p. 45 ss.; cfr. *Cat. Codd. astrol. cit.*, VIII, I, 15 (3, fol. 39); VIII, II, 25 (22, fol. 35).

Fol. 207 v-210 r. περὶ τῶν δωδεκατημορίων ὀνομασίας τε καὶ δυνάμεως: κε': (Τὸν ζωδιακὸν οἱ παλαιοὶ εἰς δὼδεκα τμήματα διειλων — κατὰ δὲ πτολεμαῖον, ἑρμῆς ζ' Ζεῦς ς', ἀφροδίτη ζ' ἄρης ς' κρόνος δ'· ed. Engelbrech, íb. p. 46; cfr. Camerarii, *Astrologica,* p. 4, 20; *Cat. Codd. astrol. cit.*, VII, 73 (33, fol. 149); Olivieri, *Stud. ital. di Filol. clas.*, VI, p. 2 (fol. 31 v-45 v.).

Fol. 210 r-211 r. περὶ λαμπρῶν μοιρῶν: (αἱ δὲ λαμπραὶ μοῖραι αὐτοῦ ς' ι$\overline{\theta}$· κα λ' — κατὰ δὲ πτολεμαῖον, Ἄρης ς' Ζεῦς ξ Ἑρμῆς ξ' Ἀφροδίτη $\overline{\zeta}$· Κρόνος $\overline{\gamma}$: ed. Engelbrecht,

p. 56, l. 2). Sigue: (fol. 211 r-220 r). περὶ λαμπρῶν μοιρῶν: (αἱ δὲ λαμπραὶ μοῖραι αὐτοῦ, η̄· θ̄. ιε′. κ̄ κβ̄· κ′ς· — οἱ αὐτοῦ κληρομακτῆρες τὸ πρὸ αὐτοῦ:)

Fol. 220 r-222 v. [Al margen, κς] περὶ δυνάμεως τῶν ἑπτὰ πλανωμένων: (ἀκόλουθον ἂν εἴη προλαβεῖν περὶ τῆς τῶν ἑπτὰ πλανωμένων δυνάμεως — καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἀφαιρεθήσεται· ed. Englbrecht, p. 67).

Fol. 223 r. + περὶ ὧν σημμαίνει? [Cód. ϙη′] τῶ κόσμω ὁ ἐν τῇ ἀνάστρω σφαίρα ὄφις κινούμενος:~ (Τινὲς τῶν φιλοσόφων, εἶπον εἶναι ἄναστρον σφαῖραν — ἥ τε παρθένος καὶ ὁ ὑδροχόος: + Cfr. *Cat. Codd. astrol. gr.*, VIII, III, 86 (61, fol. 48) y p. 197; X, 10 (4, fol. 4 v.).

Fol. 223 r-v. + περὶ νεφέλης· χιόνος· χαλάζης· βροχῆς· ὁμίχλης· πάχνης· κριστάλου· καὶ δροσίας: + (Ἡ νεφέλη ἀτμός ἐστι καὶ ἀναθυμίασις — κατὰ μίμησιν τῶν ἐπάνω τεσσάρων: +)

Fol. 223 v-224 r. + περὶ πολευόντων καὶ διεπόντων: ÷~ (Ἰστέον ἕκαστος τῶν ζ′ ἀστέρων πολεύειν μὲν λέγεται ἑκάστην ἡμέραν ~ καὶ ἔστι τὸ κανόνιον τοιοῦτον:)

Fol. 224 v. + κανόνιον πολευόντων καὶ διεπόντων: ~ (Τῶν ὡρῶν ἃς διέπουσιν οἱ ἀστέραις· (sic) αἱ μὲν τοῦ Ἡλίου καὶ τῆς Ἀφροδίτης καὶ τοῦ Διὸς εἰσὶν ἀγαθαί· αἱ δὲ τοῦ Ἑρμοῦ καὶ τῆς Σελήνης μέσαι· αἱ δὲ τοῦ Κρονοῦ καὶ τοῦ Ἄρεως κακαί: + ) A la derecha, una tabla con el título: Ἡμέραι τῆς ἑβδομάδος. Sigue: + περὶ τῶν τροπῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ: (Ἰστέον ὅτι τῇ κγ′ τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς γίνεται ἰσημερία — τῇ κβ′ τοῦ ἰουνίου, γίνεται τροπὴ θερινή· καὶ ἐσέρχεται ὁ ἥλιος ἐν τῷ Καρκίνῳ: ÷ )

Fol. 225 r-228 v. + προγνωστικὸν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ παλάμη γραμμῶν: ÷ (Τὶ ὁρίζειν χρὴ καὶ καλεῖν τὸ ἀπὸ τῶν γραμμῶν μέρος τῶν πρὸς τῷ καρπῷ μέχρι τῶν δακτύλων ὅλων — εὐχερῶς ἀπαπτώμενοι ὑπὸ γυναικῶν: ed. Boll, *Cat. Codd. astrol. gr.*, VII, 237; cfr. ib. VII, 74 (33, fol. 192 v.).

**2.** Fol. 229 r. Sin título. Debajo de una orla y después de una línea en b. (inc. Ὅτι δεῖ τὸν ὡροσκόπον τοῦ ἐνιαυτοῦ στῆναι ἐν τῇ ἀντιγενέσει — Ὅτι οἱ συνοδικοὶ ἀστέρες δυναμοῦνται... χρόνοις ἀποδιδόασιν: + Lo que precede, parece el índice de una nueva obra que comienza en el Cód.

Fol. 229 r-230 r. + περὶ ἀκτινοβολίας τῶν ἀστέρων δεξίας καὶ εὐωνύμου, ἣν ποιοῦμεν ὑπὸ τῆς μοίρας τοῦ μεσουρανήματος (Cód. μρ′) ἐπὶ τὰ ἑπόμενα· ἤγουν ἐπὶ τὸ ἡμισφαίριον τὸ ἀπὸ τοῦ μεσουρανήματος (Cód. μρ′) ἐπὶ τὸν ὡροσκόπον· καὶ μέχρι τῆς μοίρας τοῦ ὑπογείου κέντρου: + (Ὅταν ἐν τοῦτω τῷ προειρημένω ἡμισφαιρίω, — δι' ὀστράκου, ἐπεχαράξαμεν: + )

Fol. 230 r-v. περὶ θανάτου: + (Ἐκ θανάτου ἀπὸ σελήνης ἐπὶ τὸν η′ τόπον — θεωρούμενος, θάνατον σημαίνει: + )

Fol. 230 v-231 r. + περὶ τοῦ γνῶναι εἰ ζῇ ἢ ἀπέθανεν: + (Ἐκ τοῦ ὡροσκόπου καὶ τοῦ κυρίου αὐτοῦ — ἔχει τὰ προειρημένα, μὴ λέγε αὐτὸν τεθνᾶναι: + Theophili excerptum, ed. Zuretti, *Cat. cit.*, XI, I, pp. 229-230, cap. 27; cfr. *Cat. Codd. astrol. gr.*, II, 17 (6, fol. 28 v.), etc.

Fol. 231 r. + εἰ ὑγιαίνει ἢ ἀρρωστεῖ: + (Σελήνη συσχηματιζομένη — σημαίνει: + ) + περὶ ἀρρώστου εἰ ζῇ ἢ ἀπέθανεν: + (σημαίνει θάνατον ἐν τῇ καταρχῇ — κατὰ σχῆμα συνάντησις: + ) + τοῦ ἀνθρώπου ἑκάστου ζωδίοις ἀποτέτακται μήρη τάδε: + (Κριοῦ, κεφαλὴ καὶ πρόσωπον — Ἰχθυων· πόδες· Cfr. *Cat. Codd. astrol. gr.*, I, 20 (7, fol. 238); 25 (8, fol. 154 v.); VIII, I, p. 20 (4, fol. 1). Sigue Ὅταν τῆς Σελήνης — καὶ ἐπικίνδυνοι: + Cfr. Palchum, *Cat. cit.*, V, 1, p. 32, fol. 115.

Fol. 231 r-232 r. + περὶ τῶν πυρεσσόντων, πῶς δεῖ τὰς ἡμέρας συλλογίζεσθαι: + (Ἐὰν μὲν οὖν ἡ σελήνη φωτὶ καὶ ἀριθμοῖς — τῆς τοῦ ἀστέρος δύσεως: + )

Fol. 232 r-v. + περὶ χειρουργησίμων: + (Ἐὰν ἀναφέρεται ταῦρος ἢ παρθένος — ἢ μεσουρανούντων: + Cfr. Palchum, *Cat. cit.*, V, I, p. 32, fol. 116 v.).

Fol. 232 v. περὶ ἀρρώστων τροφῆς:~ (Τῶ δὲ ἀρρώστω διδόναι — ἢ μεσουρανούντων: + Cfr. Palchum, íb. + περὶ φαρμάκων συνθέσεως: ~ (Πρὸς τὰ κεφαλικὰ πάντα — ὅσα ἐστὶν ἐν ὑγραῖς δυνάμεσι..., lo restante del fol. en b. fol. 233 r.; al margen, τραυματικῶν τὰ μὲν ὑγρὰ πάντα (dentro del texto) μετὰ Ἑρμοῦ καὶ Ταυροῦ — σελήνης ὑπὸ γῆν οὔσης συμφέρον: ~ Cfr. *Cat. cit.*, V, p. 31, fol. 112; VIII, I, p. 9, fol. 1 v.).

Fol. 233 r. περὶ ἀσθενειῶν τῆς σελήνης: (Ἡμέρα πρώτη καὶ δευτέρα λαφρῶς — μετὰ κινδύνου ἐγείρεται: + Cfr. *Cat. cit.*, VIII, I, p. 9, fol. 1 v.); — Fol. 233 r-v. + τῆς σελήνης ἡμέραι καλαὶ· καὶ παρατηρήσιμοι: + (Ἡμέρα πρώτη καλή· δευτέρα κακή· — κε′ βαρεῖα· κς′· κζ′· κη′· κθ· καὶ λὴ καλαί: + Cfr. *Cat. cit.*, VIII, I, 11 (3, fol. 10).

Fol. 233 v. + περὶ τοῦ γνῶναι εἰ ζῇ ἢ ἀπέθανεν: + (Ἐκ τοῦ ὡροσκόπου etc. = fols. 230 v-231 r.); — Fol. 234 r. + εἰ ὑγιαίνει ἢ ἀρρωστεῖ: + (Σελήνη σχηματι ζωμένη καλοποιῶ — τότε σύλληψιν γίνεσθαι λέγε: — ) + περὶ ἀρρώστου εἰ ζῇ ἢ ἀπέθανεν: + (Σημαίνει etc. = fol. 230 r.).

Fol. 234 r-v. περὶ νοσούντων τὰ ς′ κεφάλαια τῶν ιβ′ τῶν καταρχῶν: + (Στήσων τὰ δ′ κέντρα ὡς ἐπὶ γενέσεως — μετὰ ἑνὸς τῶν συνδεσμῶν: ~ = Theophili excerptum, cfr. *Cat. cit.*, I, 20 (7, fol. 236); 65 (12, fol. 80); VIII, I, 12 (3, fol. 10 v.).

Fol. 234 v-235 v. ἄλλως περὶ ἀρρώστων: ~ (Περὶ μὲν ἀσθενειῶν, ὁράσθωσάν σοι — τὸ χρόνον ἀποφαίνεσθαι: + Cfr. *Cat. cit.*, I, 65 (12, fol. 80); VIII, I, 10 (3, fol. 2); 123 (13, fol. 19).

Fol. 235 v. + ἔτι περὶ κατακλίσεων ἐφ′ ὧν γινώσκομεν τὰς γενέσεις: + (Ἐὰν ἐννεαδικῶς τύχη — μὴ πάλιν ἑαυτὸ γένηται: + Cfr. *Cat. cit.*, I, 20 (7, fol. 237); 65 (12, fol. 80 v.); VIII, I, 10 (3, fol. 2); 124 (13, fol. 19).

Fol. 235 v-236 r. περὶ οὗ ἐρωτώμεθα ποῦ ἔχει ἡ νόσος: — (Ἔστω τὸ μεσουράνημα κεφαλὴ ὁ δ' ἀπηλιώτης — καὶ στείρας σημαίνει — Cfr. *Cat. cit.*, VIII, I, 11 (3, fol. 9).

Fol. 236 r-237 v. + περὶ νοσούντων· καὶ περὶ πλεόντων· καὶ δεσμευθέντων: — (Πρὸ πάντων δεῖ σκέπτεσθαι ὥς φησιν ἑρμῆς τὴν ἡμέραν — τῶν ἀγαθοποιῶν τότε τύχη βοήθεια: + ) Sigue una figura en forma de cruz con los signos de las constelaciones entre sus brazos. Cfr. *Cat. cit.*, VI, 48 (4, fol. 208 v.); VIII, I, 11 (3, fol. 9 v.) y p. 14.

Fol. 238 r-v. Otra figura con los signos de las constelaciones y a su derecha, el texto (ὡροσκοπεῖ ζύγος καὶ ὁ δεσπότης αὐτοῦ ἐν τῷ κακοδαίμονι — καὶ μρ΄ δηλοῖ μετὰ κινδύνου σωτηρίαν: + )

Fol. 238 v. + ἐὰν ἔλθῃ ἀκοὴ περὶ ἀνθρώπου ὡς ἀσθενοῦντος: + (Βλέπε τὴν σελήνην — τοῦτο κρίνων καὶ ἐπὶ τῆς σελήνης: + Cfr. *Cat. cit.*, VIII, I, 83 (10, fol. 48 v.); — Fol. 238 v-239 v. εἰ ἐρωτηθεὶς περὶ τοῦ νοσοῦντος ἆρα ὑγιαίνει ἢ ἀρρωστεῖ:~ (Ἴδε τὸν κύριον τοῦ ὡροσκόπου — εἰ δὲ κακοποιοῖς φαῦλα: + )

Fol. 239 v. + περὶ τοῦ ἀρρώστου καὶ τοῦ ἰατροῦ· καὶ τῶν φαρμάκων: + (Γίνοσκε ὁ ὡροσκόπος σημαίνει τὸν ἰατρὸν — βλάπτει αὐτὸν τὸ φάρμακον: + Cfr. *Cat. cit.*, VIII, I, 11 (3, fol. 8 v.).

Fol. 239 v-240 r. περὶ κρισίμων ἡμερῶν:~ (Δεῖ σε γνῶναι καὶ τὸν τόπον — τῷ νοσοῦντι ἐν τῇ ἡμέρα ἐκείνῃ:~ Cfr. *Cat. cit.*, VIII, I, 11 (3, fol. 8).

Fol. 240 r. + εἰ βούλει γνῶναι περί τινος εἰ ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ: + (Ἴδε τὸν κύριον — ὅτι οὐ νοσεῖ: + ) ib. περὶ ἀρρώστου: — (Εἰ ἐρωτηθῇς περὶ ἀρρώστου — ὁ ἄρρωστος πλὴν μακρονοσήσει:÷ ) + περὶ τοῦ γνῶναι τὸν νόσον τοῦ ἀποδημοῦντος καὶ τὰς λύπας καὶ τὸν θανάτον:~ (Ἴδε τοὺς τριγωνοκράτωρας τοῦ τε ὡροσκόπου — καὶ ἀνάγκην ὑποστήσει: + Cfr. ib.); — Fol. 240 r-v. περὶ νόσου: + (Ἔστϊ τίς μέθοδος ἐπὶ τὴν νόσον — ἄνωθεν τούτω ἐπισκέψει ÷ Cfr. ib.).

Fol. 240 v-241 r. περὶ νοσοῦτων÷ (Ὁ ἔχων ὡροσκόπον ἐπὶ $\overline{\gamma}^{\varepsilon}$ — μέχρι ιη΄ ἡμέρας σωθήσεται:÷ )

Fol. 241 r-242 r. + θεοφίλου φιλοσόφου πόνοι περὶ καταρχῶν πολεμικῶν· προσφωνηθεῖσαι δευκαλίωνι τῶ αὐτοῦ παιδί: — (Ἡ φυσικὴ τῶν ἀστερῶν ἰδιοτροία ὦ κοσμιώτατε δευκαλίων, οὐκ ἐνιαίαν καὶ μόνην ἔχει τὴν ἐνέργειαν — συνεργοῦντος: — ed. F. Cumont, *Cat. Codd. astrol. gr.*, V, pp. 233-234; cfr. ib. 65 (7, fol. 108); VI, 46 (4, fol. 173), etc.

Fol. 242 r-250 r. + καταρχὴ πολεμική: + (Ἐάν τις πόλεμον ἄρξηται — ἀποστρόφων ὄντων: + = ed. Zuretti, cap. 28-30, *Cat. cit.*, XI, I, pp. 230-246).

Fol. 250 r-v. + περὶ τριγώνων: + (Κρόνος διὰ τριγωνος ἐν ταῖς τοιαύταις καταρχαῖς — καλοὶ καὶ εὐδόκιμοι: + ed. Zuretti, ib. pp. 246-247).

Fol. 250 v-252 r. + περὶ τετραγώνων: + (Κρόνος ἐπὶ δεκατεύων — τὴν νίκην παρασκευάζει: + ed. Zuretti, ib. pp. 247-250).

Fol. 252 r-253 r. περὶ διαμέτρων: — (Κρόνος διαμέτρων τὸν Λία — ἐντίθησι τῶ στρατῶ: + ed. Zuretti, íb. pp. 250-252).

Fol. 253 r. + περὶ ἐξαγώνων: + (Οἱ ἀστέρες ἀλλήλους — καὶ τὸ κακόν: + ed. Zuretti, ib. p. 252).

Fol. 253 r-v. + περὶ πολέμου: + (Ὅταν τις εἰς πόλεμον ἐξέλθη — ἐκείνω τῶ μέρει: + ed. Zuretti, íb. pp. 252-253).

Fol. 253 v-254 r. + ἐάν τις τυραννίσαι θέλη καὶ ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι ἀπὸ ὑποταγῆς τῶν κρατούντων: + (Ἐάν τις περὶ τυραννίδος σκέπτηται — ὁ πρεσβεύων: + ed. Zuretti, ib. pp. 253-255, cap. 36-37).

Fol. 254 r-255 v. περὶ τυραννίδος: + (Ὁ μὲν τυραννῶν ὡροσκόπος — τῆς τυραννίδος σημαίνει: + ed. Zuretti, ib. pp. 255-259).

Fol. 255 v-256 r. + ἐν ποίω τόπω γίνεται ὁ πόλεμος: — (Ἐὰν ἐν ταῖς πολεμικαῖς καταρχαῖς — καὶ συνδένδρω τόπω: ~ ed. Zuretti, ib. pp. 259-260).

Fol. 256 r-v. + πότε γίνεται πόλεμος: + (Ἐὰν τὰ φῶτα — οὐ σημαίνει πόλεμου: + ed. Zuretti, ib. pp. 260-261, 21).

Fol. 256 v. + ἄλλως· πότε γίνεται πόλεμος: + (Βλέπε πόσα ζῴδια μεταξὺ — καὶ διὰ τοσούτων ἡμερῶν ἢ μηνῶν, γίνεται ὁ πόλεμος: + ed. Zuretti, ib. p. 261, 22-26).

III. **1.** Fol. 257 r-270 r. + τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ φιλοχρίστου βασιλέως κυροῦ μανουὴλ τοῦ παλαιολόγου λόγος ἐπιτάφιος πρὸς τὸν αὐτάδελφον αὐτοῦ δεσπότην πορφυρογέννητον κῦρϊν θεόδωρον τὸν παλαιολόγον. Después de una línea en b. Inc. [Ἀ]λλὰ τί καὶ φθέγξωμαι πρὸς ὑμᾶς ὦ παρόντες μή τ' αὐτὸς λέγειν — des. mut. καὶ ἀποχρῶν καὶ δίκαιον, πάντων ἕνεκα· τοῦτο τὸ ἔργον. Las últimas 10 líneas en b. (Cfr. Combeffis, Graeco-Lat. PP. Bibliothecae, Novum Auctarium. Parisiis, 1648, t. II, col. 1045-1112 B; P. Gr.; 156, 181-233 A 5).

**2.** Fol. 270 v-271 v. [Fragmentos de Astronomía sobre los círculos del sol y de la luna]. Inc. [K]ύκλοι τοίνυν ἐτέθησαν, τῇ μὲν σελήνῃ ιθ'· η̄ δὲ καὶ K̄ τω ἡλίω· κακεῖνοι μὲν ἀπὸ τοῦ ἰαυνουαρίου νόμω φύσεως ἄ̄ρ̄χ̄ονται· ὥσπερ δὴ καὶ ὁ ταύτης θ̄ε̄μ̄έ̄λ̄ῑος — des. δεκάκιστα η̄, π· ἑξάκιστα κ ρ κ· ἑξάκιστα η̄ μ̄η̄· ὁμοῦ ῡ μ̄η̄ λοιπά ιγ: ἃ δὴ πέφυκεν ὁ τοῦ ἡλίου κύκλος +. De otra mano se añaden, en la parte inferior del fol. 171 v, algunas notas de idéntica materia.

## 15 (R. I. 15.)

En pergamino, 166 fols. (+ 104ª, 113ª-123ª repetidos), 255 × 190 mm., siglo XII. Los fols. 144 r, l. 19—146 r son de una mano posterior, y de otra el 164 r., l. 27—165 v. En b. los fols. 146 v., 166 r. y parte del 47 r-166 v. El 1 perforado por la polilla y manchado por la humedad. Forman el cód. 23 cuadernos de 8 hs., excepto el 20, de 5 y el último, de 4, numerados los veinte primeros con letras griegas en el ángulo inferior interno. Los tres primeros títulos, en rojo; el primero en letras unciales; capitales, rojas. Seis hs. de guarda al principio, con la tabla de materias de N. de la Torre y las signaturas antiguas, y una al fin. Enc. en piel labrada sobre madera, con adornos y filetes en seco; cortes dorados. Corte: 15. ϳ ΠΟΙΚΙΛΑ. 10. ¿Perteneció a Gonzalo Pérez? (Cfr. Graux, *Essai.*, p. 39). En las contratapas tiene pegados fragmen-

tos de dos fols. en pergamino, a dos cols., pertenecientes a un cód. del siglo XII. Fragmento de la primera contratapa: Col. 1.ª inc. ... το, ὅς συμβιβάσει αὐτὸν — des. αὐτοῦ εἰκόνα καὶ ἵνα... [Isaías, cap. XL, v. 13 b-20 b; cfr. H. B. Swete, *The Old Testament in Greek.*, t. III, p. 174]. Col. 2.ª inc. ἐπ' αὐτοὺς ἄνεμος, καὶ ἐξηράνθησαν — des. πεινάσουσιν γὰρ νεώτεροι. καὶ... [Isaías, cap. XL, v. 24 b-30 a; Swete, *obr. cit.*, pp. 174-175]. Fragmento de la segunda contratapa: Col. 1.ª inc. κοῦφοι ἔσονται οἱ διώκοντες ὑμᾶς — des. καὶ τὰ ὦτά σου ἀκου... = [Isaías, cap. XXX, v. 16 b-21 a; Swete, *obr. cit.*, pp. 154-155]. Col. 2.ª inc. κτήνη τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ — des. ἰδοὺ τὸ ὄνομα κυρίου ἔρχεται διὰ χρόνου πολλοῦ καιόμενος μετὰ δοξῆς ὁ θυμός·... = [Isaías, cap. XXX, v. 23 b 27 a; Swete, *obr. cit.*, p. 155].

Sign. ant.: III. Λ. 10 y III. Z. 17.

**1.** Fol. 1 r-2 r. Ἐκ τοῦ πατερικοῦ· περὶ ἱερέως παιδευομένου ὡς μεμολυσμένως λειτουργοῦντος:~ Inc. Διηγήσατό τις τῶν πατέρων τῶν ὁσίων· ὅτι ἀπελθόντος μου πρὸς τὸν ἀββᾶν μακάριον... τοῦ ἱερατικοῦ τοῦ τάγματος: — Περὶ πρεσβυτέρου ἐναρέτου: — Διηγήσατό τις τῶν πατέρων· ὅτι παρεγένετό τις ἐπίσκοπος εἰς χωρίον ἐν τῇ ἁγία κυριακῇ· καὶ λέγει τοῖς διακόνοις αὐτοῦ· ζητήσατε — des. καὶ ὠφεληθεὶς ἀνεχώρησεν:~

**2.** Fol. 2 r-7 r. λέοντος ἀρχιεπισκόπου βουλγαρίας καὶ πρωτοσυγκέλλου· ἐπιστολὴ πεμφθεῖσα πρός τινα ἐπίσκοπον ῥώμης περὶ τῶν ἀζύμων καὶ τῶν σαββάτων: — Al margen una nota de Pérez Bayer dice: nimirum τοῦ ἀρχιδένου saeculo XI inclinante clari. Inc. Ἡ τοῦ θεοῦ μεγάλη ἀγάπη· καὶ τὰ χρηστὰ τῆς συμπαθείας — des. εὐκαίρως τέθεικε τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν:~ (P. Gr., 120, 836-844).

**3.** Fol. 7 v-13 r. τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολὴ β̄ περὶ τῶν ἀζύμων:~ Inc. Εὐλογητός ὁ θεὸς ὅτι δέδωκεν ἡμῖν καιρὸν — des. καὶ θείας πίστεως· νῦν etc. ἀμήν: — (Cfr. Fabricius-Harles, t. VII, p. 715).

**4.** Fol. 13 r-24 v. τοῦ αὐτοῦ τρίτη ἐπιστολὴ περὶ ἀζύμων:~ Inc. Ἀδελφοὶ μὴ παιδία γίνεσθε — des. καὶ δυνάμεως· ᾗ πρέπει πᾶσα δόξα etc. ἀμήν: — (Fabricius-Harles, ib. Demecatrop., *Grecia Orthodoxa,* pp. 7-8).

**5.** Fol. 24 v-47 r. περὶ προβολῆς καὶ ψήφου καὶ ἐκλογῆς καὶ καταστάσεως καὶ προνομίων μητροπολιτῶν καὶ ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων καὶ τῆς καθόλου ἐκκλησιαστικῆς ἄνωθεν τάξεως καὶ συστάσεως:~ Inc. Καὶ πᾶσι μὲν ἄλλοις ἁρμόξειν ἐν ἅπασιν οἶμαι — des. παρὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐαγγελιζομένω συνήθειαν:~ El fol. 47 r queda en b. desde la línea sexta en adelante.

**6.** Fol. 47 v-51 v. Ἴσον ὑπομνήματος ἐναποτεθειμένου τω ἐν κωνσταντινουπόλει εὐαγεῖ χαρτοφυλακίω· περὶ τῶν διὰ δωρεᾶς λαμβανόντων μοναστήρια· καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀναγκαίων ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ταῖς μητροπόλεσι· ταῖς ἀρχιεπισκοπαῖς καὶ ἐπισκοπαῖς ἀνηκουσῶν:~ Ἀλέξιος ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος κωνσταντινουπόλεως· νέας ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης:~ Inc. Μετὰ τῶν ἄλλων ἁπάντων παρατρέχων ὁ χρόνος — des. ταῦτα εἰς ἐπήκοον ἀναγνωσθέντα θεοφιλεστάτων μητροπολιτῶν· κυριακοῦ ἐφεσου· Siguen las firmas... μηνὶ νοεμβρίω ἰνδικτιῶνος πρώτης· ἔτους ,ςφ λϛ′: — (P. G., 119, 837-844 D).

**7.** Fol. 51 v-58 v. Ἴσον ἑτέρου ὑπομνήματος ἐναποτεθειμένου τῷ ἐν κωνσταντινουπόλει εὐαγεῖ χαρτοφυλακίω τοῦ κυροῦ ἀλεξίου τοῦ πατριάρχου· περὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων ἀνηκουσῶν πάσαις ταῖς μητροπόλεσι καὶ ἀρχιεπισκοπαῖς καὶ ἐπισκοπαῖς: — Ἀλέξιος etc. Inc. Τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων ἑκάστω τῶν θεοφιλεστάτων ἐπισκόπων τὴν ἐξουσίαν — des. Ταῦτα οὕτω συγκεφαλαιωθέντα τὲ καὶ ὁρισθέντα καὶ ἐπὶ συνέδρων θεοφιλεστάτων μητροπολιτῶν· κυριακοῦ ἐφέσου· Siguen las firmas... μηνὶ ἰαννουαρίῳ· ἰνδικτιῶνος ἐνδεκάτης· ἔτους ,ς φ τριακοστοῦ ἕκτου:~ (P. G., 119, 828-837 C).

**8.** Fol. 59 r-62 v. Περὶ βαθμῶν συγγενείας ἐκ τοῦ τρίτου βιβλίου τῶν ἰνστιτούτων:~ Inc. Ἡ συγγενεία· γενικόν ἐστιν ὄνομα· διαιρεῖται δὲ εἰς τάξεις τρεῖς — des. δι' οὗ θεοῦ μεσάζοντος αἱ ψυχαὶ αὐτοῦ συνέρχονται:~

**9.** Fol. 62 v-63 r. Κρίσις συνοδικὴ ἐπὶ τοῦ κυροῦ ἀλεξίου τοῦ πατριάρχου περὶ γάμων· μηνὶ ἀπριλλίω ἰζ̄ ἰνδικτιῶνος [Cód. N̄] ς′ ἔτους ‚ςφμις′ Inc. Προκαθεμένου ἀλεξίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου ἐν τοῖς δεξιοῖς μέρεσι — des. γράμματος δεσποτικοῦ περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως γενομένου πρὸς λέοντα τὸν θεοφιλέστατον μητροπολίτην ἀθηνῶν καὶ σύγκελλον: — (P. Gr., 119, 744 A-C).

**10.** Fol. 63 v-64 v. Τὸ ἴσον τοῦ χρυσοβούλλου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τοῦ ἐν μακαρία τῇ λέξει ἰουστινιανοῦ τοῦ βασιλέως· περὶ τῶν προσφευγόντων δούλων τῇ ἐκκλησία:~ Inc. Τὴν τῆς εἰρήνης χορηγὸν καὶ πάσης εὐταξίας — des. καὶ τοῦ παρ' ἡμῶν ἐπηρτημένου: ~

**11.** Fol. 64 v-66 r. περὶ αἱρέσεων:~ περὶ τοῦ πῶς χρὴ δέχεσθαι τοὺς ἀπὸ αἱρέσεων τῇ ἁγία τοῦ θεοῦ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησία προσερχομένους:~ Inc. Ἀρειανοὺς καὶ μακεδονιανοὺς· ἤγουν πνευματομάχους καὶ σαββατιανοὺς τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς καθαροὺς — des. ὡς ἕλληνας δεχόμιεθα καὶ βαπτίζομεν αὐτοὺς: — (Goar, *Euchолog.*, Venetiis, 1730, pp. 694-695).

**12.** Fol. 66 r-v. περὶ τοῦ πῶς χρὴ τοὺς ἀπὸ μανιχαίων προσιόντας τῇ ἁγία τοῦ θεοῦ καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησία, ἀναθεματίζειν ἐγγράφως τὴν αἵρεσιν αὐτῶν:~ Inc. Ἀναθεματίζω μάνεντα τὸν καὶ μανιχαῖον· καὶ κούβρικον — des. καὶ ὅσα αὔτῶ ἐπραγματείθη:~

**13.** Fol. 66 v-72 v. περὶ γιγάντων καὶ ἐκτρωμάτων: Inc. Ἀναθεματίζω πάντας τοὺς εἰπόντας ἢ λέγοντας ἢ λήξοντας δύο ἀρχὰς ἀγεννήτους — des. ἐπιτελοῦμιεν πάντα τὰ ἐπὶ τῶ βαπτίσματι νενομισμένα:

**14.** Fol. 72 v-74 v. Τάξις γινομένη ἐπὶ τοῖς ἀπὸ μανιχαίων ἐπιστρέφουσι πρὸς τὴν καθαρὰν ἀληθῆ πίστιν ἡμῶν χριστιανῶν: — Inc. Προηγουμένως μὲν ὁ προσιὼν τῇ ὀρθῇ πίστει· νεστεύει ἐπὶ ἑβδομάδας δύο — des. ἀξιοῦται τῆς θείας ἀναγεννήσεως: — (Cfr. Goar, *Euchолog.*, pp. 700-701).

**15.** Fol. 74 v-79 v. Ἔκθεσις περὶ τοῦ πῶς δεῖ δέχεσθαι τὸν ἐξ ἑβραίων τῇ τῶν χριστιανῶν πίστει προσερχόμενον:~ Inc. Ἐξαγορεύειν αὐτὸν χρὴ πρότερον· καὶ θριαμβεύειν πᾶν νόμιμον ἑβραϊκὸν καὶ ἔθος — des. εὐχαῖς· καὶ οὕτως ἀκολούθως... τῷ βαπτίσματι νενομισμένα: — (Cfr. Goar, ib., pp. 282-283). A pesar de la semejanza en el inc. y des. el texto del Cód., es distinto y más amplio que el de la ed. cit.

**16.** Fol. 79 v-83 r. περὶ μελχισεδεκιτῶν τῶν καὶ θεοδοτιανῶν καὶ ἀθιγγάνων: — Inc. Ἐκ τεσσάρων κακῶν εἰς ἓν συνελθόντων, ἡ αἵρεσις αὕτη συνέστηκεν — des. καὶ καθεξῆς λέγων τὸ ἅγιον σύμβολον: —

**17.** Fol. 83 r-88 r. Τάξις γινομένη ἐπὶ τοῖς ἀπὸ σαρακηνῶν ἐπιστρέφουσι πρὸς τὴν καθαρὰν καὶ ἀληθῆ πίστιν ἡμῖν τῶν χριστιανῶν: — Inc. Προηγουμένως μὲν ὁ προσιὼν τῇ ὀρθῇ πίστει, νεστεύει ἐπὶ ἑβδομάδας δυο· καὶ διδάσκεται: — des. καὶ ἡ τυχή μου ταχθείη μετὰ τοῦ σατανᾶ καὶ τῶν δαιμόνων: —

**18.** Fol. 88 r-90 v. περὶ τοῦ πῶς χρὴ τὸν ἀπὸ παυλικιάνων προσερχόμενον ἀναθεματίζειν τὴν αἵρεσιν τῶν παυλικιανιστῶν: — Inc. Ἀνάθεμα τοῖς τὸν προαιώνιον θεὸν ἡμῶν σατανᾶν ὀνομάζουσιν — des. καὶ μεταδιδοῦμεν αὐτῷ τῶν θείων ἁγιασμάτων:~

**19.** Fol. 90 v-91 r. μεθοδίου τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου διάτασις περὶ τῶν διαφόρω τρόπω καὶ ἡλικία ἐπιστρεφόντων: — Inc. Εἰ μὲν παιδίον συνελήφθη — des. μόνον τέλειοι τὴν ἡλικίαν: — (Goar, *Euchol.*, pp. 689 y 693).

**20.** Fol. 91 r-v. περὶ τῶν ὑπὸ βαρβάρων εἰς ἄρνησιν ἐκκυλισθεντῶν ὅτι εἰ μὲν βασάνους καὶ βίαν ὑπέμειναν, ἐν ὀκτώ ἔτεσιν· οἱ δὲ μὴ οὕτως ἑαυτοὺς ἐκδόντες ἐν ἕνδεκα ἔτεσιν ἀφορίζονται· τοῦ ἁγίου βασιλείου [Al margen] κα. πα' Inc. Ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ — des. τῇ τοῦ ἀγαθοῦ κοινωνία:~ Fol. 91 v-92 r. τοῦ αὐτοῦ κα. πβ περὶ τῶν ἐπιορκησάντων· Inc. Οἱ ἐπιορκήσαντες — des. τὴν κοινωνίαν τοῦ

σώματος τοῦ χριστοῦ:~ Fol. 92 r. Τοῦ αὐτοῦ κα. $\overline{\pi\gamma}$ περὶ τῶν μαντευομένων· ἢ μάντεις εἰς τοὺς ἑαυτῶν οἴκους εἰσαγαγόντων: — Inc. Οἱ καταμαντευόμενοι — des. τοῖς πιστοῖς οὕτω δεχθήτωσαν: — + (Ex epist. tertia ad Amphil. Canones, 81-83, P. Gr., 32, 805 B 6-808 B 6).

**21.** Fol. 92 r-v. Τοῦ ἁγίου γρηγορίου ἐπισκόπου νύσσης· ἐκ τῶν πρὸς λιτόϊον αὐτοῦ κανόνων· περὶ τῶν ἀρνουμένων τὸν χριστὸν: κα. $\overline{\alpha}$ Inc. Εἴ τις ἠρνήσατο τὴν εἰς χριστὸν πίστιν — des. ἐν τῇ ἐπιστροφῇ συνεμετρήθη: — Fol. 92 v-93 r. Τοῦ αὐτοῦ περὶ τῶν μάντεσιν ἑαυτοὺς ἐπιδιδόντων: — Inc. Οἱ δὲ πρὸς γόητας — des. ἀντισχεῖν μὴ δυνηθέντων:~ (P. Gr.. 45, 225 C 4-228 A 15).

**22.** Fol. 93 r-v. Τῆς ἐν νικαίᾳ συνόδου τῶν ἐπὶ τοῦ μεγάλου [Cód. μγ.] κωνσταντίνου συνελθόντων ἁγίων πατέρων· κανών ια΄: Περὶ τῶν ἀρνησαμένων· (Περὶ τῶν παραβάντων — τῶν εὐχῶν:) — Fol. 93 v. Τῆς αὐτῆς σινόδ΄ κα. ιγ΄· Περὶ τῶν ἐν τῷ ἀποθνήσκειν κοινωνίαν ἐπιζητούτων: (Περὶ δὲ τῶν — τῆς προσφορᾶς: P. Gr., 137, 269. 276-277).

**23.** Fol. 93 v-94 r. Τῆς ἐν ἀγκύρα συνόδου κανών γ΄: Περὶ τῶν ἐκ φυγῆς συλληφθέντων καὶ πρὸς βίαν τί παθόντων ἑλληνικόν:~ Inc. Τοὺς φεύγοντας — des. προχειρίζεσθαι:~ Fol. 94 r-v. Τῆς αὐτῆς συνόδ· κα. δ΄: Περὶ τῶν κατὰ διαφόρους αἰτίας ἑλληνικόντι πραξάντων: (Περὶ τῶν πρὸς βίαν — ἐπιμετρείσθω: —) Fol. 94 v-95 r. Τῆς αὐτῆς συνόδ· κα. ς΄ περὶ τῶν ἐκ δειλίας ἑλληνισάντων: — (Περὶ τῶν ἀπειλῇ — δεχθῆναι:~) Fol. 95 r-v. Τῆς αὐτῆς συνόδ· κα. ζ΄ περὶ τῶν ἐν τόποις ἑλληνικοῖς ἐσθιόντων: — (Περὶ τῶν συνεστιαθέντων — ἐξετάσαι: —) Fol. 95 v. Τῆς αὐτῆς συνόδ. κα. η΄ περὶ τῶν πολλάκις ἐπιθύσαντων: — (Οἱ δὲ δεύτερον — δεχθήτωσαν:~ τῆς αὐτῆς συνόδ. κα. θ΄: Περὶ τῶν αἰτίων καὶ ἄλλοις τοῦ ἐπιθύσαι γενομένων: — (Ὅσοι δὴ — ἐπιτηρεῖσθαι βίον: —) Fol. 95 v-96 r. τῆς αὐτῆς συνόδ. κα. α΄. Περὶ πρεσβυτέρων ἐπιθυσάντων: — (Πρεσβυτεροὺς τοὺς ἐπιθύσαν-

τας — ἐξεῖναι:~) Fol. 96 r. τῆς αὐτ. συνόδ. κα. β′ περὶ διακόνων ἐπιθυσάντων: (διακόνους ὁμοίως — τῆν ἐξουσίαν:~ P. Gr., 137, 1124 ss.).

**24.** Fol. 96 r-97 r. Τοῦ ἁγίου βασιλείου. κα. πδ′ περὶ τῶν εὖ τοῖς ἰδίοις ἐπιτιμίοις χρωμένων: — Inc. Ταῦτα δὲ πάντα γράφομεν — des. περισώσασθαι: — (Ex ep. ad Amphil. tertia Canon. 84, P. Gr., 32, 808 B 7-809 A 6).

**25.** Fol. 97 r-98 r. Τῆς ἐν κωνσταντινουπόλει ἐν τω τρούλλω συνόδου κα. ρβ′ περὶ τοῦ ἐν τῇ γνώμη τῶν ἀρχιερέων κεῖσθαι καὶ συντέμνειν καὶ ἐπιτείνειν τὸν τῆς ἐπιτιμίας καιρόν· κατὰ τὴν τῶν μετανούντων ποιότητα: — Inc. Δεῖ δὲ τοὺς ἐξουσίαν λύειν — des. ἐκδιδάσκει βασίλειος: — (P. Gr., 137, 868-869).

**26.** Fol. 98 r-99 r. Εὐχὴ ἱλασμοῦ εἰς τὸν ἀπὸ ἀρνήσεως ἐπιστρέφοντα πρὸς τὴν τῶν χριστιανῶν πίστεως: — Inc. Δίκαιος εἶ κύριε καὶ εὐθεῖς αἱ κρίσεις σου — des. καὶ δεχόμενος τοὺς μετανοῦντας· καὶ σοι τὴν ἐπὶ πᾶσι δόξαν... νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τοὺς: — Fol. 99 r-v. Εὐχὴ ἑτέρα εἰς ἱλασμὸν, μετὰ τὸ εἰπεῖν ψαλμοὺς τούτους $\overline{ν'}$· $\overline{π}$· λζ′· καὶ ϛ′ καὶ β′. (Λέσποτα κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν· ὁ τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας σου — ἐπιστρεφόντων σωτήρ· καὶ σοι τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν... νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τοὺς:— Fol. 99 v-100 v. Ευχὴ πρὸς χριστιανοὺς ὑπαχθέντας ἐθνικῇ πλάνῃ· ἐπιστρεψαντας δὲ καὶ ἐν τῇ ἐκκλησία προσδραμόντας:~ Inc. Κύριε κύριε ὁ τῶν ἁπάντων ποιητὴς — des. τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζειν· καὶ τὴν δόξαν: —

**27.** Fol. 100 v-101 v. Εὐχὴ ἐπὶ ἀποστατήσαντος παιδός καὶ μαγαρίσαντος· εἶτα ἰετανοησάντος:~ Inc. Κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ ὁ θέλων — .. Ὁ κλίνας οὐρανοὺς καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἁπάντων: καὶ λαμβάνων ὁ ἱερεὺς ἅγιον... καὶ ποιεῖ εὐχὴν ταύτην:~ Κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· ὁ διὰ τῆς ἀποστολῆς — des. διὰ τῆς χάριτος τοῦ χριστοῦ· ἰεθ᾽ οὗ πρέπει πᾶσα δόξα etc. (Goar, *Euchol.*, pp. 693-694).

**28.** Fol. 101 v-102 r. Εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι ἐθνικὸν κατεχούμενον: Inc. Πρῶτον ὁ ἱερεὺς ποιεῖ — des. λυτρωτὴς τοῦ γένους ἡμων· καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν· τῶ πατρὶ... ἀμήν. + (Goar, ib., p. 283).

**29.** Fol. 102 v-104 v. Τάξις γινομένη ἐπὶ τῆ ὀγδόη ἡμέρα ὅτε προσάγειται τῶ ναῶ παρὰ τῆς μαίας τὸ βρέφος μετὰ τὴν γέννησιν αὐτοῦ καὶ λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ὄνομα: Inc. Ἐσαγείται τὸ παιδίον... καὶ ποιεῖ εὐχὴν ταύτην: Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν σοῦ δεόμεθα... τελευτῶσι· Τῆ δὲ τεσσαρακοστῆ ἡμέρα πάλιν προσάγεται τῶ ναῶ — ... εὔχεται οὕτως: Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν σοῦ δεόμεθα καὶ σὲ παρακαλοῦμεν — des. Κύριε ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἐν τεσσαράκοντα ἡμέραις — .. καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος. σοὶ γὰρ πρέπει πᾶσα δόξα etc. [Al fin la rúbrica]. Καὶ μετὰ τὸ ἀμὴν, σφραγίζει τὸ μέτωπον αὐτοῦ καὶ τὸ στόμα καὶ τὸ στῆθος· καὶ οὕτως ὁ ἀνάδοχος λαμβάνει αὐτὸ καὶ ἐξέρχεται:~ (Goar, ib., pp. 264-268).

**30.** Fol. 104 v-107 v. [1] Εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι κατηχούμενον· — sigue la rúbrica — Ἀποδύει αὐτὸν καὶ ἀπολύει... καὶ ποιεῖ εὐχ̲ὴν ταύτην: — Inc. Ἐπὶ τῶ ὀνόματί σου — .. ἀφορκισμὸς γ. Κύριε σαβαὼθ — .. ἀμήν: — Fol. 107 v-108 v. [2] Εὐχὴ εἰς τὸ ποιῆσαι κατεχούμενον τὸν πρὸς ὥραν βαπτιζόμενον:~ Ὁ ὢν δέσποτα κύριε... καὶ μετὰ τὸ αμὴν, καὶ ἀποδυομένου καὶ ὑπολυομένου τοῦ μέλλοντος βαπτισθῆναι· εἰ μέγας ἐστὶ, στρέφει... καὶ ὅτε εἴπη τρίτον, λέγει ὁ ἱερεύς. προσκύνησον αὐτῶ· καὶ οὕτως ἐπεύχεται λέγων:~ Δέσποτα ὁ θεὸς παρακάλεσον... ἀλλὰ τέκνον τῆς σῆς βασιλείας· ἐκφώνος. Εὐδοκία καὶ χάριτι τοῦ μονογενοῦς σοῦ υἱοῦ μεθ' οὗ εὐλογητὸς [Cód. ευ^ο^] εἶ: — (Goar, ib., pp. 274-278).

**31.** Fol. 109 r-v. [1] Εὐχὴ εἰς τὸ ἀπολοῦσαι τὸν βαπτισθέντα:~ Ὁ λύτρωσιν ἁμαρτιῶν διὰ τοῦ ἁγίου σου βαπτίσματος — .. τῶν οἰκτιρμῶν σου:~ καὶ εὐθέως... καὶ ἀπολύνει μετὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ τὰ ὦτα καὶ τὰς χεῖρας καὶ λέγει:~ Εἰρήνη πᾶσιν:~ Ὁ διάκονος. τὰς κε-

φαλάς· Ὁ ἱερεὺς ἐπεύχεται οὕτως. ἐνδυσάμενος τὸν χριστὸν... ἀνάδειξον: ἐκφώνος. Ὅτι σὸν τὸ κράτος καὶ σοῦ: — (Goar, ib. pp. 303-304). Fol. 109 v. [2] Εὐχὴ εἰς τὸ κουρεῦσαι παιδίον. Inc. Σὲ [Cód. Κὲ] ἱκετεύομεν κύριε ὁ θεὸς τῆς σωτηρίας ἡμῶν, ὁ ἐκ τοῦ πληρώματος — des. ὅπως ἴδῃ τὰ ἀγαθὰ ἱερουσαλὴμ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ καὶ εὐαρεστήση σοι ἐν ἔργοις καλοῖς οἷς προητοίμασας· ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσῃ:~ ἐκφώ. Ὅτι πρέπει πᾶσα δόξα etc.:~ (Goar, ib., pp. 306-307).

**32.** Fol. 110 r-113 v. 104 r bis-107 r bis. + Νεαρὰ νομοθεσία τοῦ κυροῦ βασιλείου τοῦ πορφυρογεννήτου· ἐκφονηθεῖσα κατὰ τὸν ἰαννουάριον μῆνα τῆς θ ἰνδ· τοῦ ,ςφδ ἔτους:~ Inc. Ἐπειδήπερ ἡ βασιλεία ἡμῶν — des. παρὰ τῶν ἐχόντων αὐτά:~ (Basilii Porphyr. Nov. I, *Leunclavius, Jus Gr.-Romanum,* t. II, pp. 172-179).

**33.** Fol. 107 r bis-110 r bis. Νεαρὰ περὶ προτιμήσεως πρώτη τοῦ κυροῦ ῥωμανοῦ βασιλέως τοῦ γέροντος· γενομένη ἐν ἔτει ,ςυλ:~ Inc. Παλαιὸς νόμος ἐστί — des. ἡ ἐκποίησις ἀναιρεῖται:~ (Const. Porphyr. Nov. I, *Leunclavius, ob. cit.*, t. II, pp. 139-141).

**34.** Fol. 110 r bis-113 v bis. 114 r-117 v. Νεαρὰ τοῦ κυροῦ ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως τοῦ γέροντος ἡ δευτέρα· γενομένη ἐν ἔτει τῶ ,ςυλζ: — στίχοι· Νέον νόμον τίθεσι ῥομανὸς ἄναξ — Ὃν καὶ πέπονφε λῦτρον ἠδικημένοις: — Inc. Ἀνθρώποις ἐστὶ ζηλωτὸν — des. καὶ ὠφέλειαν:~ (Romani major. Nov. I, *Leunclavius, ob. cit.*, t. II, pp. 159-165).

**35.** Fol. 117 v-120 v. Νεαρὰ τοῦ κυροῦ ῥωμανοῦ τοῦ βασιλέως τοῦ γέροντος ἀκόλουθος τη πρώτη αὐτοῦ νεαρᾶ τῆ περὶ προτιμήσεως: — Inc. Περὶ τῆς πενίας καὶ ἀπορίας τοῦ λαοῦ τοῦ θέματος τῶν ἀνατολικῶν — fol. 118 v. τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἴδιον· [= Novella dom. Romani Imperatoris senioris etc., ed. C. Witte, en Ἀνέκδοτ. Heimb. II, p. 273] εἰ μή τι ἄρα τοῦτο οὐ βούλεται — des. εἴπερ τοῦτο οἱ ἐξωνούμενοι

πένητες ἐπιλέξωνται:~ [= Imp. Constantini Porphyr. Novella de potentibus praedia pauperum acquirentibus, ed. Zachariae a Lingenthal, en *Jus Graeco-Romanum*, pars III, Novellae Constitutiones, Lipsiae, 1857, Coll. III. Nov. VI, pp. 254, 17-256, 16]. El texto del Cód. representa un ejemplar de la Nov. «in thema τῶν Ἀνατολικῶν directum» distinto del publicado por C. Witte, *l. cit.*

**36.** Fol. 120 v-121 r. Νεαρὰ τοῦ κυροῦ νικήφορου τοῦ βασιλέως περὶ τοῦ ἐξωνεῖσθαι δυνατὸν ἀπὸ δυνατῶν:~ Inc. Θεσπίζομεν τὴν παρὰ τῶν προβεβασιλευκότων — des. τὴν νομοθεσίαν ποιούμενει:~ (Nicephori Phocae, Nov. III, *Leunclavius, Jus Gr.-Rom.*, t, II, pp. 170-171).

**37.** Fol. 121 r-v. Νεαρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως περὶ οἰκημάτων:~ Inc. Ἐπειδήπερ τινὲς τῶν κεκωλυμένων — des. τῶν ἰδίων ἐμπονημάτων:~ (= Nov. IV, *ob. cit.*, t. II, p. 171).

**38.** Fol. 121 v-123 r. Νομοθεσία Κωνσταντίνου δεσπότου τοῦ πορφυρογεννήτου περὶ φονέων:~ Inc. Περὶ τῶν ἑκουσίως τῶ τοῦ φόνου — des. καταναγκάζεσθαι:~ *(Leunclavius*, t. I, p. 112).

**39.** Fol. 123 v-123 v. bis. Περὶ φαλκιδίου. καὶ περὶ διαγνώσεως αὐτοῦ:~ Inc. Φαλκιδιός ἐστιν ὁ κόπτων — φαλκιδιούμενος· [Al margen, ἄλλως] — ἰστέον δὲ ὅτι Μερίζεται ὁ φαλκίδιος — τῶν χρεῶν καὶ τῆς κηδείας: Fol. 123 r. καὶ ἄλλως· ὑπόθες ὑπόστασιν εἶναι — des. οἱ δὲ λοιποὶ παῖδες, λίτρ′ κζ′· τουτέστιν ἀνὰ λίτρας ξξ... κδ:~

**40.** Fol. 123 v. bis-124 r. Περὶ δοπῆς:~ Inc. Ὅτι τὸ ζητούμενον εἰ ἄρα ἐστι τίς — des. τοῦ ιδ χρόνου γενομένη:~ (v. Zachariae v. Lingenthal, Αἱ Ῥοπαὶ etc., pp. 21-22).

**41.** Fol. 124 r-128 r. Ἴσον κρίσεως συνοδικῆς ἐπὶ τοῦ κυροῦ ἀλεξίου τοῦ πατριάρχου περὶ τῆς αἱρέσεως ἐλευθερίου τοῦ ἀπὸ παφλαγονίας:~ Inc. Τῆς καθ' ἡμῶν τυραννίδος λυθείσης — des. καὶ συνεδριαζόντων αὐτῶ θεωφιλεστάτων μητροπολιτῶν:~

**42.** Fol. 128 r-v. Τυπικὸν περὶ τοῦ μητροπολίτου ἀλανίας γενόμενον ἐπὶ σισιννίου πατριάρχου:~ Inc. Καὶ πάντων μὲν κήδεσθαι καὶ φροντίζειν — des. μονῆς ἐπιδεδώκα· μηνὶ [espacio en blanco] ἰνδ· ια ἔτους ,ς φ ς:~ Fol. 128 v-129 r. ὑπόμνημα:~ Ὁ μακαρίτης πατριάρχης — ὑπόθεσιν μοχθηρίας· ἐγρα′ ταῦτα καὶ τῇ διὰ μολίβδου βούλλῃ [un espacio en blanco] βεβαιωθέντα, ἐπεδόθη. μηνὶ μαΐῳ ἰνδ′· ζ· ἔτους ,ς φ λ β′:—

**43.** Fol. 129 r-130 v. Ἴσον τοῦ ὑπομνήματος τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου κυροῦ ἀντωνίου τὸ γεγονὸς περὶ τῶν συνεθειῶν τῶν ἐν ταῖς ἑδομάδαις πρεσβυτέρων διακόνων καὶ ὑποδιακόνων:~ Inc. Τὸ τοὺς ὅρους καὶ μὴ τοῖς ἐξ ἀρχῆς — des. οἰκεία χειρὶ ὑπεσημενάμεθ′: — μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι τῇ προδεδηλωμένῃ: — Ἀντώνιος ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπου κωνσταντινουπόλεως νέας ῥώμης οἰκουμενικὸς πατριάρχης:~

**44.** Fol. 130 v-131 v. Ψῆφος τοῦ κυροῦ ἀλεξίου τοῦ πατριάρχου πρὸς θεοφάνην ἀρχιεπίσκοπον θεσσαλονίκης, περὶ ἁρπαγῆς γάμων: — Τῶ τιμιωτάτῳ ἱερωτάτω πνευματικῶ ἀδελφῶ καὶ συλλειτουργῶ· τῶ θεοφιλεστάτω ἀρχιεπισκόπω θεσσαλονίκης ἀλέξιος ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος κωνσταντινουπόλεως νέας ῥώμης οἰκουμενικοῦ πατριάρχου:~ Inc. Δύο γραφὰς κομισάμενοι ἐν ταὐτῶ τῆς ὑμῶν — des. τοῦτο ἡμῖν γραφῆς· ἔρρωσο· μηνὶ ἰαννουαρίω ἰνδ′ δεκάτ· ἔτους ,ςφλε′:÷

**45.** Fol. 131 v-132 r. Ψῆφος τοῦ κυροῦ μιχαὴλ περὶ γάμου κεκωλυμένου:~ Inc. Ακήκοεν ἡ μετριότης ἡμῶν — des. ἀναπαυσαμένου κυροῦ συσιννίου τοῦ πατιάρχου:~ (P. Gr., 119, 849 C-852 B).

**46.** Fol. 132 r-v. Ψῆφος τοῦ πατιάρχου κυροῦ μιχαὴλ περὶ γυναικὸς ἱερέως μοιχευθείσης:~ Inc. Ἰωάννης οὗτος ὁ ἱερεὺς — des. προσένεγκη τοῦτο καὶ ἀποκαρῇ:~ (P. Gr., 120, 750).

**47.** Fol. 132 v-133 v. Πιττάκιον τοῦ κυροῦ ἀλεξίου τοῦ πατριάρχου εἰς τὸν μητροπολίτην καρίας ἐπὶ ἀφορισμοῦ:

Inc. Καλὸν μέν ἐστιν ἡ μακροθυμία — des. ὡς τὸ εἰκὸς ἀποβήσεται· ἔρρωσο· +

**48.** Fol. 133 v. Πιττάκιον τοῦ αὐτοῦ πρὸς τοὺς κληρικοὺς τῆς μητροπόλεως καρίας: Inc. Τὸ πειθαρχεῖν τῶ μητροπολίτη καὶ τὰ παρ᾽ αὐτοῦ — des. ἐκείνω πειθόμενοι:~

**49.** Fol. 133 v-134 v. Ψῆφος τοῦ πατριάρχου κυροῦ μιχαὴλ περὶ ἐπισκόπου ἐκκληματικῶς κατηγορηθέντος:~ Inc. Λέων ὁ τοῦ ἀτζυπίου — des. πρὸς τὴν σὴν θεοφίλειαν:~

**50.** Fol. 134 v-135 v. Νεαρὰ διάταξις λέοντος φιλοχρίστου δεσπότου, περὶ τοῦ ἐξεῖναι παντὶ τῶ θεσαυρὸν ἀνευρόντι, τὸν οἰκεῖον πόνον κερδαίνειν· κατὰ τὸν ἐν τῆ θειοτάτη ἡμῶν διατάξει ἐκτεθειμένον προσδιορισμόν:~ Inc. Ἦν μὲν ἀγαθὸν — des. ὅς ἔχει τοῦ χωρίου τὴν κυριότητα:~ (P. Gr., 107, 537 B-541 A).

**51.** Fol. 135 v-136 v. Τοῦ ἁγίου βασιλείου περὶ ἐγκληματικῶν κανόνων παρασημειωσις ἐμφαίνουσα τόν τε τίτλον καὶ τὸν χρόνον τοῦ ἁμαρτήματος:~ Inc. α΄ Ὁ χειροτονῶν ὑπερόρια, καθαιρείσθω: — des. κδ΄ Ὁ τυμβωρύχος, ἔτη ι΄:~ Es una lista de 26 penas canónicas inspiradas en algunos Cánones de S. Basilio. Después sigue: Ἰστέον ὅτι τέσσαρας τόπους ἀναπληροῖ — τοῦ συνεστῶτος: — Προσήλαυσίς ἐστι τὸ ἔξω — χρόνους:~ Ἀκρόασίς ἐστι τὸ τῶν θείων — ἀποπληρῶν:~ Ὑπόπτωσίς ἐστιν ἡ αὐτός· σύστασίς ἐστιν ἡ μέχρι συμπληρώσεως — ἡ τῶν μυστηρίων μέθεξις:~

**52.** Fol 136 v. Ἐκ τῆς συγγραφῆς τοῦ λειμωναρίου· περὶ τῆς προσευχῆς τοῦ ἁγίου πάπα λέοντος· ἧς ἐδεήθη τοῦ κορυφαίου τῶν ἀποστόλων, πέτρου:~ Inc. Οὗτος ὁ μακαριώτατος καὶ ἰσάγγελος πάπας λέων — des. εἴτε κακῶς εἴτε καλῶς ἐχειρότονησας: — (= Cód. Vallic., 33, fol. 340 v; Martini, *Catal.*, pp. 58-69, Cód. Ambros., 128, fol. 151 v; Martini-Bassi, *Catal.* I, p. 143).

**53.** Fol. 136 v-137 r. περὶ τοῦ ποσαχῶς ὀφείλει ὁ ἱερεὺς

ἱερουργεῖν:~ Inc. Ὁ ὀρθὸς λόγος, καὶ ἡ ἀκριβὴς — des. τῆς ἀληθείας διαγράφειν τὴν φύσιν: —

**54.** Fol. 137 r-v. Σευηριανοῦ ἐπισκόπου γαβάλων περὶ τῆς προσηγορίας τοῦ ἀνθρώπου:~ Inc. Ἡ τοῦ ἀνθρώπου προσηγορία· τῇ ἑβραίων φωνῇ πῦρ ἑρμηνεύεται — des. καλεῖται τοίνυν τῇ ἑβραίων φονῇ πῦρ· Ἐπειδὴ τὸ πῦρ... τῇ γὰρ ἑβράια φωνῇ, ποιήσωμεν πῦρ λέγεται: — Severiani Gabalensis, ex oratione de mundi creatione, P. Gr., 56, 473 γ′ 2-474, 15, 35-40.

**55.** Fol. 137 v-138 r. Περὶ γενέσεως ἀνθρώπου· καὶ ὅθεν, τρίτα ἔννατα, καὶ τεσσαρακοστά:~ Inc. Τὸ σπέρμα ἐν τῇ μήτρα καταβαλλόμενον — καὶ διατύποτα εὑρίσκεται· Εἴπωμεν οὖν — des. ἐπιτελοῦνται τοῖς τεθνεῶσιν:~ (ed. Krumbacher, en *Sitzungsberichte d. philos-philol. u. d. histor. Cl. d. k. B. Akad. d. Wissensch. zu München,* 1892, pp. 345-347, 3; 347, 5 ss.).

**56.** Fol. 138 r-v. Περὶ αἱμομικτῶν:~ $\overline{\beta}$ $\overline{\xi}$ τι′. γζ′ κε′. ξθ′· ἐν ᾧ φησίν:~ Inc. Οἱ αἱμομίκται· εἴτε γονεῖς πρὸς τέκνα — des. τῶ χωρισμῶ καὶ τυπτέσθωσαν:~ (= Synopsis Basilicorum, A. XXXII, 1-2, ed. Zachariae v. Linghenthal, *Jus Graec.-Romanum,* VI, pp. 60-61).

**57.** Fol. 138 v-142 v. Ἔκθεσις κατ' ἐπιτομὴν τοῦ τῶν ἰακωβιτῶν δόγματος· καὶ τῶν ἄλλων ὧν ποιοῦσι παρὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν καὶ ὀρθόδοξον πίστιν τὲ καὶ παράδοσιν· συγγραφεῖσα παρὰ δημητρίου μητροπολίτου κυζίκου· ἐκ προτροπῆς τοῦ φιλοχρίστοῦ δεσπότου κωνσταντίνου καὶ αὐτοκράτορος τοῦ πορφυρογεννήτου· ἐν ᾗ καὶ περὶ τῶν χατζιτζαρίων:~ Inc. Ἐπειδή σου τὴν ὑπερφυῆ — (fol. 139 r.) — προσθεὶς καὶ τὰ περὶ τῶν χατζιτζαριων ὡς ἐκέλευσας· ἔχει δὲ τὰ τῶν ἰακωβιτῶν οὕτως· Ὁ ἰάκωβος οὗτος ἀφ' οὗ καὶ οὗτοι καλοῦνται [P. Gr., 127, 880] — des. καὶ πατρικὴν παράδοσιν ἐνθέσμως φυλάττουσα [P. Gr., ib. 884 C 9] καὶ ταῦτα μὲν κατὰ τὸ πρόχειρον — καὶ ταύτας σοῦ κελεύσαντος ἐκθησόμεθα:~

(Cfr. Combefis, *Novum Auctarium,* t. II, p. 261; Possevinus, *Apparatus sacer,* p. 100). El texto es distinto del publicado en P. Gr., 127, 880-902 con el título: Philippi Solitarii, De rebus Armeniae.

**58.** Fol. 142 v-143 r. Τάξις γινομένη εἰ συμβῆ μιαρὸν ἢ ἀκάθαρτόν τι προσφάτως πεσὸν ἐν ἀγγείω οἴνου ἢ ἐλαίου:~ Inc. Χρὴ τὸ ἐμπεσὸν ἀκάθαρτον — des. καὶ μηδένα τὸ σύνολον ἐξ αὐτοῦ ἀπογεύεσθαι:~ (Goar, *Euchologium*, pp. 481-482).

**59.** Fol. 143 r-v. Εὐχὴ εἰς φρέαρ μιάνθέν: — Inc. Κύριε παντοκράτορ ἐπουράνιε· ὁ θεὸς ὁ μέγας — des. καὶ δεδόξασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου· τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· νῦν καὶ ἀεὶ εἰς τ′: —

**60.** Fol. 143 v-144 r. Περὶ βισέξκτου:~ Inc. Ἰστέον ὅτι διέρχεται ὁ ἥλιος τὸν ὅλον οὐρανὸν ἤγουν τὴν σφαίραν — des. κατὰ τὴν τεσσαρεσκαιδεκάτην τοῦ μαρτίου μηνὸς, ὅτε ἀνατέλλει:~ A continuación: ÷ Ἐνταῦθα τέρμα τῶν καλῶν ἐνταλμάτων:~ En rojo: ἀμὴν +

**61.** Fol. 144 r, l. 19-146 r. De otra mano: + τόμος τοῦ κυροῦ σισινίου: Inc. Καὶ ἰατρὸς ἤδίων ἐκεῖνος — des. εἰς ὑπόμνησιν τοῖς ἐσσομένοις ἐπρυτανεύθη, κατὰ τὴν εἰκάδα πρώτην τοῦ φεουριαρίου μηνὸς τῆς δεκάτης Ἰ. ἐν ἔτει τῷ ,ςφε′: + (P. Gr., 119, 729-739 C).

**62.** Fol. 147 r-155 v. De primera mano, sin otro título más que el encabezamiento: Ἀλέξιος ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος κωνσταντινουπόλεως νέας ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης:~ Inc. Τοῦ εὐαγγελικοῦ καὶ θείου κηρύγματος — des. τῶν πεπραγμέννων ἄληστον καὶ διαιωνίζου· μηνὶ μαίω· ινδ· ιγ′· ἔτους ,ςφλη′· + Ἀλέξιος ἐλέω etc., ἀναγνοὺς τὸν κατὰ τῆς αἱρέσεως τῶν θεοπασχιτῶν ἤτοι ἰακωβιτῶν... οἰκεία χειρὶ ὑπεσημενάμην:~ Sigue la lista de los asistentes al Sínodo. El último que firma es: Στέφανος ἐπίσκοπος καρσακουτ᾽.

**63.** Fol. 155 v-164 r. Sin título. Al margen se lee la si-

guiente nota de Pérez Bayer: *Alexii Patriarchae C. Politani, nam is ab anno 1025 ad 1043 eam sedem tenuit; Symodicum istud editum fuit ann. 1040.* En la tabla de N. de la Torre, lleva el siguiente título: Ἴσον συνοδικοῦ συντάγματος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κυροῦ ἀλεξίου πατριάρχου κωνσταντινουπόλεως περὶ αἱρέσεως τῶν μελιτηνέων. Inc. Πόλις μὲν ἡ μελιτηνὴ, μεγάλη — des. καὶ συνήθως ἀπισώθη καὶ ἐπεδοθη· μηνὶ σεπτβρίῳ N. η· ἔτους ,ςφμ′ ὀγδόου: +

**64.** Fol. 164 r-v. De otra mano: ἀπὸ τῶν λεοντίου: Inc. Ὅτι οὐ ταὐτὸν ὑπόστασις καὶ ἐνυπόστατον ὥσπερ ἕτερον οὐσία καὶ ἐνούσιον — des. ἡ αἰτία ἡ ἐπιγραφή: + (= Leontii Byzantini *fragmentum,* P. Gr., 86, 2004 C-2009 C).

**65.** Fol. 164 v-165 r. φωτίου πατριάρχου ἐκ τῶν ἀμφιλοχίου κεφάλαιον λη: Inc. Εἰ ἀπερίγραπτος ἡ ἐν τῶ υἱῶ θεότης — οὐδὲ θατέρας φειδόμενος ἐξελέγχοιτ᾽ ἄν: (Photii quaest. XXXVIII ad Amphil., P. Gr., 101, 264 D 4-269 C 9).

**66.** Fol. 165 r. θεοδώρου φιλοσόφου ἐπισκόπου καρῶν τοῦ ἀβουκαρᾶ περὶ θεοῦ ὀνομάτων: Inc. Τὸ θεὸς ὄνομα ἀπό τινος ἐνεργείας εἴρηται — des. εὐχόμεθα σὺν θεῶ. (P. Gr., 97, 1565 C-1568 C).

**67.** Ib. περὶ τῆς ἰδιαίτατα διαφορᾶς: Inc. Ἡ διαίτατα διαφορά· διχῶς λέγεται — des. εἰσὶν ὑποστατική: (= Theodori Abucara, P. Gr., 94, 594-595 en las notas).

**68.** Fol. 165 r-v. σύντομος διδασκαλία περὶ θείων ὀνομάτων τῶν τε κοινῶν τῆς τριάδος καὶ τῶν ἰδικῶν ἑκάστου τῆς τριάδος: Inc. Ἔστιν ὀνόματα κοινὰ διὰ τῆς ἁγίας τριάδος — des. ἢ δεσπότης ἢ κατὴρ σχέσεως: — (= Theodori Abucara, P. Gr., 97, 1600 B-1601 B).

**69.** Fol. 165 v. Ἐρώτησις ὠριγενιστοῦ πρὸς πιστόν: Inc. Ὁ ἄπιστος: — ποία δικαιοσύνη δέκα ἢ ν χρόνους — des. τὴν δικαιοσύνην ταύτην εἰπέ: (= Theodori Abucara, P. Gr., 97, 1581 B-D).

**70.** Fol. 165 v-166 r. τοῦ αὐτοῦ θεοδώρου ἐπισκόπου κα-

ρῶν· πρός τινα ἄπιστον ἐρωτήσαντα: Inc. οὐχὶ φησὶν ἐν πᾶσι καὶ πανταχοῦ τὸν θεὸν — des. τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως. + (P. Gr., 97, 1540 C-1541 A 10).

El fol. 166 r. no tiene más escritura que las últimas palabras del tratado de T. Abucara, copiadas arriba. A la vuelta del mismo fol., en la parte superior, se lee de otra mano: ἀλέξιος πατριάρχης, y en la parte inferior, una oración: ἐυχ[ὴ] ἐπὶ ἀνὼ κρίσ[εως]? (δέσποτα κ[ύρι]ε ὁ θ[εὸ]ς ὁ δι' αὐτὸν προσέξηλον ἐπακούσας ἠλίου τοῦ προφήτου — τοῦ ἐλεεῖν καὶ σώζην καὶ σῃ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν τῷ π[ατ]ρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πν[εύματ]ι. + )

## 16 (R. I. 16.)

En papel, 140 fols., numerados a lápiz modernamente, más uno después del 134 y dos al fin, en b., sin numerar, 287 × 187 mm., siglo XVI. Títulos unciales, en rojo, del mismo color la inicial del lib. I de los Argonautas de Apolonio de Rodas; en los restantes falta la primera inicial, quedando el correspondiente espacio en b. Dos hs. de guarda, con las sign. ant., y la tabla grecolatina de materias, al principio, y una al fin. Al recto, en la segunda h. del principio: *10 Angelus Augustonus de Robino = 164.* μ. Al margen superior del fol. 1 r se lee el nombre *Rasarius.* (v. Graux, *Essai.,* p. XXVIII.) Enc. de esta Biblioteca, cortes dorados. Corte: 16 .v. ΑΠΟΛΛΩΝ. 8.

Sign. ant.: III. A. 8 y III. I. 22.

Fol. 1 r-33 v. Ἀπολλωνίου Ροδίου. Ἀργοναυτικῶν πρῶτον. (Con algunas correcciones y glosas marginales e interlineales en rojo). Inc. Ἀρχόμενος σέο φοῖβε παλαιγενέων κλέα φωτῶν — fol. 33 v-64 v, lib. II; fol. 64 v-98 r, lib. III; fol. 98 r-140 v, lib. IV, des. ἀσπασίως ἀκτὰς παγασηίδας εἰσαπέβητε. (Apollonius Argonaut., lib. I-IV, en *Poetae Gr. Veteres, cura et recensione Jacobi Lectii Aureliae Allobrogum, 1606,* t. II, pp, 1-87. Cfr. la ed. de Merckel, Lipsiae, 1854, pp. 303-532; H. Fränkel, *Die Handscriften der Argonautika des Apolonios von Rhodos,* en *Aus den Nactorichten des Gesellschaft der Wissenschaften zu Götingen. Philologisch-Historische Klasse,* 1929, p. 174).

## 17 (R. I. 17.)

En papel, 90 fols., 257 × 190 mm., copiado por Diassorino, siglo XVI. El fol. 90 v, en b. Faltan los títulos y la primera inicial de los libros segundo y tercero de Aristoxeno, quedando en b. el espacio correspondiente. El primero lleva dos títulos, ambos de segunda mano, uno en la parte superior del fol. 1 r, y el otro, de N. de la Torre, al principio del texto, en el mismo fol. Cinco hs. de guarda al principio, con la tabla de N. de la Torre en la cuarta, y 6 al fin. Enc., deteriorada por el fuego en el dorso y restaurada modernamente, de esta Biblioteca; cortes dorados.

Sign. ant.: III. Δ. 11 y IV. I. 6.

Fol. 1 r-32 r. Título primero: Ἀριστοξένου περὶ μέλους βιβλίον α. Título de Nicolás de la Torre: Ἀριστοξένου (en rojo y después tachado, περὶ μέλους) ἁρμονικῶν στοιχείων $\overline{\alpha ον}$. Inc. Τῆς περὶ μέλους ἐπιστήμης πολυμεροῦς — fol. 32 v-62 r, lib. II; — fol. 62 v-90 r, lib. III, des. τοσαυταχῶς ῥᾴδιον συνιδεῖν. (V. Ἀρ. ἁρμιονικῶν τὰ σωζόμενα ed. P. Marquard, Berol, 1868, pp. 2-108).

## 18 (R. I. 18.)

En pergamino, 102 fols., todos palimpsestos, excepto la parte superior del primero, 252 × 170 mm. La escritura primitiva, a dos cols. y en sentido vertical a la posterior, es latina en los fols. 74, 79, 82, 90, y 95, y griega minúscula del siglo XI, en los restantes, pertenecientes a diversos cód., tres por lo menos. El texto posterior fué copiado el año 1263 por un sacerdote llamado Juan (v. fol. 102). La parte superior del fol. 1, 7 líneas en el recto y 8 en el v., escritas sobre un trozo de pergamino pegado a lo restante del fol., es de segunda mano. Iniciales y capitales en rojo. Seis hs. de guarda al principio, con la tabla grecolatina de materias en la última, y dos al fin. Las dos primeras del principio y las dos del fin, en pergamino, proceden de un manuscrito latino, y contienen parte de un tratado acerca de las vestiduras sagradas. Al margen inferior del fol. 1 r lleva el escudo de D. Honorato de Juan, y a los lados del mismo las iniciales ·H· ·I· en oro sobre fondo verde. En el fol. 102 v se lee la siguiente dedi-

catoria: *Carolo P(hilippi) F(ilio) Hispaniarum Hoeredi eximia planeque Regia indole principi Honoratus Joannius discipulo B(ene) M(erito) D(ono) D(edicavit)*. Enc. en cuero negro sobre madera, con el escudo del Príncipe Carlos en el centro de las tapas; cortes dorados. (Cfr. Graux-Martín, p. 23).

Sign. ant.: III. A. 10 y IV. I. 7.

I. Escritura primitiva. He aquí el principio de los tratados, que he podido leer:

**1.** Fol. 17 r. + ἰωάννου ταπεινοῦ καὶ ἐλαχίστου μονάχου... δαμασκήνου λόγος εἰς τὴν... χυ γεννήσιν. Inc. Ὁπόταν τὸ ἔαρ ἐπέλθῃ (idéntico principio se halla en *S. J. Chrysostomi operum Index Alphabeticus*, Montfaucon, XIII, p. 315, con la indicación: In quibusdam MS. Chrysostomo, in aliis Jo. Episcopo Euboe, in aliis Jo. Damasceno tribuitur).

**2.** Fol. 25 r. + ἰωάννου ταπεινοῦ μονάχου καὶ πρεσβυτέρου δαμασκήνου... λόγος εἰς τὴν ξηρανθεῖσαν... τὴν παραβολὴν τοῦ ἀμπελώνος... τῇ ἁγίᾳ... Inc. Κινεῖ με πρὸς τὸ λέγειν τὸ ἐνυπόστατος (*S. J. Damasceni opera*, ed. Le Quien, t. II, p. 804).

**3.** Fol. 76 v. + τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπίσκοπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου ὁμιλία περὶ πενητῶν καὶ πλουσιῶν· καὶ περὶ ἐλεημοσύνη +. Inc. Οἱ λειμῶνες ἔχουσι ποικίλα καὶ διάφορα ἄνθη (Montfaucon, t. IX, p. 789).

**4.** Fol. 85 r. + τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου μονάχου [Cód. $\overset{\chi}{\mu}$] καὶ πρεσβυτέρου τοῦ δαμασκήνου λόγος ἐν πίστει κεκοιμένων ὅπως αἱ ὑπὲρ αὐτῶν γινομέναι λειτουργίαι καὶ εὐποιείαι τούτους τὰ μέγιστα ὀνήνησιν: κύριε εὐ· Inc. Τὰ τῶν βρωμάτων ἡδέα καὶ τίμια (Le Quien, t. I, p. 584; cfr. Diekamp, *Rom. Quartalschr.*, 1903, pp. 371-382).

**5.** Fol. 99 r. + τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἰωάννου ἀρχιεπισκόπου κωνσταντινουπόλεως τοῦ χρυσοστόμου ὁμιλία εἰς τὸ πῶς ὁ ἀδὰμ τὴν ψυχὴν ἔλαβην... καὶ εἰς τὸ πάθος τοῦ

σωτῆρος [Cód. σρς]... Inc. Καλοὶ τῆς ὑπομονῆς οἱ πόνοι καὶ κάλλιστος (Savil, *S. J. Chrysostomi opera,* t. V, p. 648).

II. Escritura posterior:

Fol. 1 r. Σχόλια ἰσαάκίου (sic) γραμματικοῦ τοῦ σζέσζου: — [Epigrama, con glosas interlineales en rojo] εἰς τὸν λυκόφρονα· βίβλος μὲν τελέθουσα — πείσματα λύσας: — (Muller, II, p. 1049). Prólogo. Τοῖς τῶν ποιητικῶν — τούτου λυκόφρονος + (Muller, I, pp. 247-262). Fol. 2 r-3 r. γένος λυκόφρονος: — Ὁ λυκόφρων οὑτοσὶ... καὶ ἕλλησι· ἡ δὲ ὑπόθεσις τοιαύτη: Πρίαμος ὁ λευκίππης... οἱ λύκοι πανοῦργοι· περϊέχει τὸ δὲ τὸ ποίημα χρησμοὺς... τὰ ἀληθῆ καὶ ὡς μαινομένην ἡγεῖσθαι: — (Ib., pp. 263-271). Fol. 3 r-191 r. Texto de Lyc. Inc. Λέξω τὰ πάντα — des. παλαιῶν βεβρύκων παγκληρίαν τέλος + (Cfr. la ed. de Ed. Scheer, 1881). Fol. 3 v-101 v. Escol. de Tz. Inc. Τοῦτο τὸ σχῆμα — des. v. 1454 λεψιεὺς· ὁ δεινὰ... τοῦ λέππους (Muller, I, p. 275-II, p. 1045). A continuación: ·⁘· τῷ δόντι τέρμα δόξα τιμὴ καὶ κράτος: — ·⁘· ἐγράφη ἡ βίβλος αὕτη τοῦ λυκόφρονος διὰ χειρὸς ἰωάννου ἱερέ[ως] τοῦ ἀνδρα[τοῦ] καὶ ἐτελειώθη μηνὶ ἰουνίω· εἰς τὴν β τοῦ αὐτοῦ μη[νός]· ἡμέρα δ'. ὥρα δὲ ὡς δεκά[τη]: ἔτει δὲ ,ςψξγ τ[ῆς] ἰνδ· γ + A continuación: στίχοι ἡροικ[οί].: ·⁘· τήν δὲ λυκοφρονέ[ων] — ὕμνον ὀφείλω:~ στίχοι ἰαμβί[κοι]: ·⁘· λόγους ἀτερπεῖς πολλὰ — λόγοι + ·⁘· λυκόφρονος δύσφραστα — ὡς συνεργῶ προφέρω + (Muller, II, p. 1050; cfr. Anth. Pal. (Didot), III, V, 50-51). Al fin:

·⁘· ἡ βίβλος αὕτη τοῦ λυκόφρονος ἔχει στιχ' ,α υ ο β + ·⁘· Κατὰ τ[ὸν] φευρουάρ[ιον] μῆνα τ[ῆς] ἰνδ'. γ, ἔτει δὲ ,ς φ ξ γ εἰς τ' ιβ τοῦ αὐτοῦ μῆ[νος] ἡμέρα ζ, ἦλθον εἰς νερετῶ οἱ βρενδεσῖνοι καὶ οἱ λυπιῶται καὶ ἱδρουντῖνοι, καὶ πολῖται τ[ῶν] ὡρῶν καὶ χωριάται καὶ ἐπῆραν τὰ ῥοῦχα (sic) καὶ τὰ ζῶα καὶ ἄλλα πράγματ[α] ἄμετρα, καὶ τὰ βιβλία. etc.: Siguen otras 5 líneas de muy difícil lectura; las últimas palabras que leo son: οἴνου, κρέατος ὀψαρί[ου] λαχάνου καὶ πάντ[ων] ἄλλ[ων] πραγμά[των]... +

# 19 (R. I. 19.)

En pergamino, I + 74 fols. (— 29-31 que han desaparecido), 246 × 183 mm., siglo XIV. Al margen superior se ve una doble numeración, α-ιθ, desaparecida en parte, y 2-19, por cuad. de 4 hs. cada uno. En b. los fols. I, 32 v, 47 v, 62, 74 v. La escritura presenta tres caracteres distintos: *a)* fols. 1-28, casi todos con hermosas miniaturas bizantinas, título en oro, iniciales miniadas, capitales en oro, escritura vertical, en trazos gruesos, desarrollada con amplitud y elegancia; *b)* fols. 33-41, título rojo, iniciales y capitales en oro, escritura más pequeña e inclinada un poco hacia la derecha; *c)* fols. 42-47, epígrafes rojos, iniciales y capitales en oro, escritura parecida, en un principio, a la forma *a),* y que, poco a poco, va tomando la forma *b).* A la escritura *c),* en su primera forma pertenece la suscripción del calígrafo, que se lee en el fol. 77 r.: Ἐκητι θεοῦ καὶ πόνῳ γεωργίου, | ἡ βίβλος αὕτη τερμ᾽ ἔλαβε ῥᾳδίως: Tres hs. de guarda, en papel, al principio; la segunda con la tabla grecolatina de materias, y 7, también de papel, al fin. Enc. en madera cubierta con tisú amarillo; cortes dorados. (Cfr. Graux-Martín, p. 76).
Sign. ant.: III. H. 10 y III. Z. 25.

**1.** Fol. 1 r-32 r. Κοντάκϊον μετὰ τῶν εἰκοσιτεσσάρων οἴκων τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου:~ Inc. Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ, τὰ νικητήρια etc. Ἄγγελος προστοστάτης οὐρανόθεν ἐπέμφθη... fol. 28 v. ... Χάριν δοῦναι θελήσας ὀφλημάτων ἀρχαίων, ὁ πάντων... [*lacuna,* lo restante del οἶκος 21 y el texto de los dos siguientes, ha desaparecido con los fols. 29-31]. — des. Ὦ πανύμνητε μῆτερ, ἡ τεκοῦσα τῶν πάντων... τοὺς ἐκβοῶντας, ἀλληλούϊα:~

**2.** Fol. 33 r-41 r. τοῦ σοφωτάτου φϊλῆ, μετάφρασις τῶν οἴκων τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου: Inc. Κοντάκιον: + Σοὶ τῇ στρατηγῷ τῶν βροτῶν ὑπερμάχῳ etc. Ἀνωθεν ἐλθὼν ἄγγελος προστάτης — des. Ὦ μῆτερ ἡ τεκοῦσα σεμνὴ παρθένος... τοὺς εὐσεβῶς βοῶντας ἀλληλούϊα. + Al margen tiene el principio de cada οἶκος en rojo.

**3.** Fol. 42 r-52 v. ἀκολουθία τῆς ἀκαθίστου: ὅλην ἀποθέ-

μενοι: ἦχος $\overset{\lambda'}{\pi}$ β: Inc. Βουλὴν προαιώνιων, ἀποκαλύπτων σοι κόρη — δόξα καὶ νῦν ἦχος β′: — des. Τὸ ἀπ᾽ αἰῶνος μυστήριον... ὁ διὰ σπλάγχνα ἐλέους ἐνανήσας θεὸς ἡμῶν δόξα σοι.

**4.** Fol. 53 r-61 v. ·:· τῶ αὐτῶ μηνὶ κε′, ὁ εὐαγγελισμὸς τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου ἦχος $\overset{\lambda}{\pi}$ β′: Ὅλην ἀποθέμενοι: Inc. Βουλὴν προαιώνιον, ἀποκαλύπτων σοι κόρη etc. (fol. 58 r) ὠδὴ η′: ἰωάννου μονάχου· ἡ ἀκροστίχις, ἄβ: Ἄκουε κόρη παρθένε ἀγνή etc. δόξα καὶ νῦν· ἦχος $\overset{\lambda}{\pi}$ β′: — des. Ἀπεστάλκη ἐξ οὐρανοῦ γαβριὴλ ὁ ἀρχάγγελος... εὐλογόμενος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου: —

**5.** Fol. 63 r-68 v. Κανὼν παρακλητικὸς, εἰς τὴν ὑπεραγίαν δέσποιναν θεοτόκον τὴν ἀμόλὺντων· ἦχος $\overset{\lambda}{\pi}$ δ′: ὠδὴ α′ ἁρματηλάτην φαραώ: Inc. Τῶν λυπηρῶν αἱ παγωγαὶ χειμάζουσϊ τὴν ταπεινήν μου ψυχὴν — ὠδὴ θ′· ἐξήστη ἐπὶ τούτιρ· Πρὸς τίνα καταφύγω etc. — des. Ἐν ὕμνοις εὐχαρίστοις... καὶ λογισμῷ καὶ ψυχῇ δέσποινα: · (v. Theodori Lascaris Ducae, Canon paracleticus, P. Gr., 140, 772-780). El Cód. tiene bastantes variantes.

**6.** Fol. 69 r-73 r. + τροπάρια διάλογος ὄντα τῆς παναγίας θεοτόκου πρὸς τὸν δεσπότην χριστόν· δέησϊν αὐτῆς περϊέχοντα καὶ μεσιτείαν· τὰ δὲ τοῦ διαλόγου πρόσωπα, δεσπότης καὶ θεοτόκος· προλέγει ἡ θεοτόκος· ἡ ἀκροστιχὶς αβ′ ἀντίστροφος· καὶ ἐν τῷ τέλει ταύτης, φιλοθέου: ποιήματα δὲ τοῦ κυροῦ φιλοθέου πατριάρχου· De mano de Nicolás de la Torre sigue: ὑγρὰν διωδεύσας· Inc. Ὦ δέσποτα κύριε καὶ υἱέ· λόγε καὶ σοφία — des. Ὑμνῶ σου τὴν δόξαν μῆτερ θεοῦ... ἥσπερ ἀξιωθείην καὶ ἐν τῷ μέλλοντϊ: — Al margen tiene los nombres de los personajes del diálogo.

**7.** Fol. 73 v-77 r. Ὠδάριον κατανυκτικὸν κατὰ ἀλφάβιτον· (sic) ποιήμα ἀνακρεόντιον λέοντος τοῦ φιλευσεβοῦς βασιλέως καὶ φιλοσόφου: πρὸς τὸ ὁ (sic) οὐρανὸν τοῖς ἄστροις: + Inc. Ἆρα τίς γῆθεν ἀείρας, ἐν συστροφῇ με ζεφύρου — des.

Ὦ δέσποινα θεοτόκε... τὴν καῦσιν, ὡς ἄχυρον ἀλωᾶ με: — (P. Gr., 107, 309-314). Al fin, la suscripción del calígrafo. Véase arriba la descripción externa.

## 20 (R. I. 20.)

En papel *bombycino,* 425 fols. (+ 353ª repetido), 245 × 165 mm., siglo XIV. Títulos, capitales y la numeración, al margen, en rojo. Los fols. 420-425 están deteriorados por la humedad y la polilla, y en otros la escritura se halla desvanecida. Tres hs. de guarda al principio y dos al fin. En la primera h. del principio: *Demosthenis orationes. Vale 12 Reales.* Más abajo: *Antonii de Cobarrubias.* Al margen superior del fol. 1 r, el núm. *115,* después: *Orationes de Demosthenes.* Enc. en piel sobre madera, con adornos en seco; cantoneras de latón, algunas han desaparecido, en los ángulos y en el centro de las tapas, y señales de haber tenido manecillas. En el corte: *Demost.* D. A.

**1.** Fol. 1 r-2 r. Λιβανίου σοφιστοῦ πρὸς ἀνθύπατον μόντιον ἀξιώσαντα αὐτὸν γράψαι οἱ τὸν τε δημοσθένους βίον καὶ τὰς ἁπάντων τῶν λόγων αὐτοῦ ὑποθέσεις: — Inc. Ἐπειδὴ κράτιστε ἀνθυπάτων μόντιε... τρόπου: περὶ τῶν τῆς ῥητορικῆς μερῶν:· Τῆς ῥητορικῆς μέρη τρία — des. ἰδιότητα:~ (Cfr. Demosth. opera, Didot, pp. 1-2).

**2.** Fol. 2 v-6 r. Λιβανίου ὑπόθεσις τοῦ ὀλυντιακοῦ πρώτου:~ Ὄλυνθος ἦν πόλις... ἀπόλλυσθαι:~ (fol. 3 r. + ὁ λόλος: [Al margen] λόγ α. Inc. Ἀντὶ πολλῶν ἄν ὦ ἄνδρες ἀθηναῖοι etc. En igual forma, precedidos del argum. de Libanio, siguen los discursos de Demóstenes; — fol. 6 r-9 v. Olynth. II, con notas interlineales del comentario de Ulpiano; — fol. 9 v-13 v. Oly. III, con extractos del comentario de Ulpiano al margen; — fol. 13 v-19 r. Adv. Philippum I, con el comentario de Ulpiano al margen; — fol. 19 r-22 r. De pace, con escol. marginales; — fol. 22 r-25 r. Adv. Phil. II; — fol. 25 r-29 r. De Halonneso, con escol. marg.; — fol. 29 r-35 v. De Chersoneso, con escol. marg.; — fol. 35 v-42 v.

Adv. Phil. III; — fol. 42 v-49 r. Adv. Phil. IV; — fol. 49 r-51 v. In Phil. epist., con escol. marg.; — fol. 51 r-53 v. epist. Phil.; — fol. 53 v-57 r. De republica ordinanda; — fol. 57 r-61 v. De symmoriis; — fol. 61 v-64 v. De Rhodiorum libertate, con extractos del com. de Ulp., al margen; — fol. 64 v-67 r. De Megalopolitis; — fol. 67 v-70 v. De fœdere cum Alexandro; — fol. 70 v-105 r. De corona; — fol. 105 r-141 r. De falsa legatione; — fol. 141 r-158 v. Adv. Leptinem, con escolios marginales. — fol. 158 r-182 v. In Midiam precedido del argum. de Lib. y de la ἑτέρα ὑπόθεσις (Διάφοροι παρὰ ἀθηναίοις — ἐν ὧ ἐστιν ἡ προσοχή: —) fol. 182 v-191 r. Adv. Androtionem, con escolios marginales, des. οἷα τούτω βεβίωται:~ κατὰ ἀνδροτίωνος παρανόμων: — (Demosthenis orat., I-XXII, ed. Woemelius, en Didot, pp. 3-322); — fol. 191 r-200 v. + τοῦ αὐτοῦ ἐπιστολαί: = (epist. I-VI, ib., pp. 771-786).

**3.** Fol. 201 r-209 v. Al margen superior: ἀριστείδου ῥήτορος λόγοι: después, debajo de una orla: Ὑπὲρ λακεδαιμωνίων πρῶτος· λευτρικὸς πρῶτος: — Al margen: λόγ α′. Inc. Οὕτως ἔχων — Fol. 209 r-219 r. ὑπὲρ θηβαίων πρῶτος· λευτρικὸς δεύτερος:~ λόγ β′·; — Fol. 219 r-223 r. ὑπὲρ λακεδαιμονίων βος· λευτρικὸς τρίτος:~ λόγ γ′; — Fol. 223 r-227 r. ὑτὲρ θηβαίων δεύτερος· λευτρικὸς τέταρτος:~ λόγ δ′; — Fol. 227 r-232 r. ὑπὲρ τοῦ μηδετέροις βοηθεῖν· λευτρικὸς πέμπτος:~ λόγ ε′ — des. εὖ τίθεσθαι: — (Aelii Aristidis Adrianensis, opera omnia. ed. S. Jebb. Oxonii 1722-1728, vol. I, pp. 407-476); — Fol. 232 r-233 r. + μονωδία ἐπὶ σμύρνη:~ λόγ ς′. Inc. Ὦ ξεῦ τί χρήσωμαι; — des. τοῖς δένδρεσι θρηνεῖν: — (Aelii Aristidis Smyrnaei, omnia quae supersunt, ed. Bruno Keil, Berol., 1898, vol. II, pp. 8-11); — Fol. 233 r-234 v. ἐλευσίνιος~ λόγ ζ′. Inc. Ὦ πάλαί ποτε — des. ἀθήνας αὐτὰς περισώσετε;~ (B. Keil, vol. II, pp. 28-31). Subscripción: Ἐλευσίνιος ἐγράφη ὅσον ἐν ὥρα ἐν σμυρνῃ·

μηνὶ ιβ(ω΄· ἐπὶ ἡγεμόνος μαρκίνου ἐτῶν ὄντι $\overline{νγ}$ καὶ μηνῶν $\overline{ς}$. ἐλέχθη δὲ ἐν σμύρνη ἐν τῶ βουλευτηρίω: — (B. Keil, ib., p. 31, en el aparato crítico); — Fol. 235 r-236 v. Ἀριστείδου ἐπιστολὴ περὶ σμύρνης πρὸς τοὺς βασιλέας τῶν ῥωμαίων. ἡ ἐπιγραφὴ αὐτοκράτορι καίσαρι μάρκω αὐρηλίω ἀντωνίνω σεβαστῶ καὶ αὐτοκράτορι καίσαρι αὐρηλίω κομόδω σεβαστῶ· αἴλιος ἀριστείδης χαίρειν: λόγ η΄. Inc. Πρότερον μὲν ὦ μέγιστοι βασιλεῖς — des. οὐδέποτ᾽ ἂν ἤλπισεν:~ (Ib., pp. 12-16); — Fol. 236 v-239 r. + παλινωδία ἐπὶ σμύρνη καὶ τῶ ταύτης ἀνοικισμῶ:~ λόγ θ΄. Inc. Ἐμοὶ δέ, ὦ ἄνδρες ἕλληνες — des. νῦν τε καὶ ὕστερον:~ (Ib., pp. 16-23); — Fol. 239 r-246 r. + ῥοδίοις περὶ ὁμονοίας:~ λόγ $\overline{ι}$΄. Inc. Εἰ μὲν οὕτως εἶχον — des. καιρὸς ἀεί:~ (Ib., pp. 54-71); — Fol. 246 r-250 v. πανηγυρικὸς ἐν κυζίκω περὶ τοῦ ναοῦ:~ λόγ ια΄. Inc. Ἅπασι μέν, ὡς ἐγὼ νομίζω — des. καὶ ἴσως μετρίως ἔχει:~ (Ib., pp. 125-138). Al fin: πανηγυρικὸς ἐν κυζίκω περὶ τοῦ ναοῦ: — Fol. 250 v-254 r. [Argum.] Ἀπελλᾶς εἷς ἐτύχανεν (sic)... τύπον φέρει: + (251 r. El título del discurso borrado por la humedad). Inc. Ὅσα μὲν δὴ θεοῖς — des. καὶ σεαυτῶ διαφύλαττε: — (Ib., pp. 201-211). Al fin: γενεθλιακὸς ὑπεβλήθη πρὸ μιᾶς τοῦ ἀναγνωσθῆναι ἐν τῆ καθέδρα τῆ ἐν περγάμω· ὄντος αὐτοῦ ἐτῶν $\overline{κθ}$· ἔστι δὲ ἐνήδονος ἧ (sic) καὶ πάνυ δοκεῖ:~ Fol. 254 r-255 v. + εἰς τὸ φρέαρ [lo restante del título, borrado por la humedad]. Inc. Τί δ΄ ἂν εἴποις τὸ φρέαρ — des. ἤνεγκεν ὥς φασιν:~ (Ib., pp. 318-324). Al fin: εἰς τὸ φρέαρ τὸ ἐν ἀσκληπιοῦ:~ Fol. 256 r-261 v. [El título, borrado por la humedad]. Inc. χαρίεντές γε εἰσὶν — des. πράγμασιν ἐχθρῶς ἔχει: — (Ib., pp. 237-252). Al fin: + κατὰ τῶν ἐξορχουμένων; + Fol. 262 v-265 r. πρὸς τοὺς αἰτιωμένους [lo restante del título, borrado por la humedad]. Inc. Οὐκ ἀμφοτέρων — des. οὕτωσὶ καταψεύδεσθε:~ (Ib., pp. 227-236); — Fol. 265 r-270 r. πρεσβευτικὸς πρὸς ἀχιλλέα:~ λόγ ις΄. Inc. Ἄριστε ἀχιλεῦ — des. ἅμα τῶ ἡλίω:~

(ed. Jebb., v. I, pp. 425-437); — Fol. 270 r-283 r. + εἰς ῥώμην:~ λόγ ιζ′. Inc. Ἔθος τοῖς πλέουσι — des. ἤδη φέρειν τὴν ψῆφον:~ (B. Keil, II, pp. 91-124); — Fol. 283 r-285 r. + λαλία εἰς ἀσκληπιόν:~ λόγ· ιη′. Inc. Ὦ πολλὰ δὴ πολλάκις — des. καὶ ἐπιψηφίζειν τοὺς λόγους:~ (ib., pp. 334-339); — Fol. 285 r-288 r. + εἰς τὸν δία:~ λόγ ιθ′. Inc. Τάδε σοι κατ᾽ εὐχὴν — des. ὄντα τῶν πάντων:~ (ib., pp. 339-347); — Fol. 288 r-290 r. + εἰς τὸ αἰγαῖον πέλαγος:~ λόγ κ′. Inc. Πέλαγος δὲ οὐδείς — des. αὐτόν τε καὶ σύμπλους:~ (ib., pp. 347-352); — Fol. 290 r-294 r. + εἰς τὸν σάραπιν:~ λόγ κα′. Inc. Εὔδαιμόν γε τὸ τῶν ποιητῶν — des. τῶν παρόντων γενέσθαι:~ (ib., pp. 352-362); — Fol. 294 r-299 r. + ἰσμικὸς εἰς ποσειδῶνα:~ λόγ κβ′:~ Inc. Ἐπειδὴ τῆς γε ὀλυμπιακῆς — des. προσήκοντα ἡμῶν ἑκάστω:~ (ib., pp. 362-375); — Fol. 299-303 r. + ἐπὶ ἀλεξάνδρω ἐπιτάφιος:~ λόγ κγ′. Inc. Ἀριστείδης τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμω τῶν κοτυαέων, χαίρειν· εἰκὸς μὲν ἦν — des. προσήκειν ὑπολαμβάνω:~ (ib., pp. 217-227); — Fol. 303 r-305 r. εἰς ἐτεωνέα ἐπικήδειος:~ λόγ κδ′. Inc. Ἡ μὲν ἐπίδειξις — des. τῇ πόλει κοινῇ:~ (ib., pp. 212-217); — Fol. 305 r-313 v. ῥοδιακός:~ λόγ κε′. Inc. Ἄνδρες οἱ περιλειπόμενοι — des. ζεῦ καὶ πάντες θεοί:~ (ib., pp. 72-91); — Fol. 313 r-316 v. μαντευτοῖ ἀθηνᾶ:~ λόγ κς′. Inc. Ἔστω τοίνυν ἡμῖν — des. νικώη τὰ βελτίω:~ (ib., pp. 304-312); — Fol. 316 v-318 v. ἀσκληπιάδαι: [λόγ· κζ′]. Inc. Κλῦτε φίλοι — des. βίου ῥαστώνην:~ (ib., pp. 313-319); — Fol. 318 v-320 r. διόνυσος:~ λόγ κη′. Inc. Ἡγείσθω μὲν αὐτὸς — des. ὡς τὰ νῦν ἡ φιλοτησία:~ (ib., pp. 330-333); — Fol. 320 r-322 r. + ἡρακλῆς:~ λόγ κθ′. Inc. Ἀλλ᾽ ὦ φίλτατε ἡράκλεις — des. ἐν προθύροις ἀπόλλωνος.~ (ib., pp. 325.330)- Al fin: ἡρακλῆς: — Fol. 322 r-339 r. + περὶ τοῦ παραθέγματος:~ λόγ λ′. Inc. Δεινοί τινες εἰσὶ — des. ἱκανὸς γὰρ ὁ προστάτης:~ (ib., pp. 139-190); — Fol. 339 r-353 v. +

αἰγύπτιος:~ λόγ λα′. Inc. ″O (sic) [ed. ″A] πρώην ἤρου με περὶ τοῦ νείλου — des. αὐτοῖς ἀνήκει τὰ πλεῖστα:~ (ib., pp. 264-303). Al fin: αἰγύπτιος; — Fol. 353 v-362 v. περὶ ὁμονοίας ταῖς πόλεσιν:~ λόγ [λβ′]. Inc. Οἱ μὲν πολλοὶ — des. τοῦτ' ἐπιδείξατε:~ (ib., pp. 32-54); — Fol. 363 r-370 v. ἱερῶν λόγων πρῶτος:~ λόγ λγ′. Inc. Δοκῶ μοι κατὰ τῆν ἑλένην — fol. 370 v-377 v-382 v-394 v-400 v. ἱερῶν λόγων δεύτερος: λόγ λδ′ — τρίτος: λόγ λε′ — τέταρτος:~ λόγ λς′ — πέμπτος:~ λόγ λζ′ — des. πρὸς πολλοῖς ἄλλοις ἐδηλώθη:~ (ib., pp. 376-466). Al fin: ἱερῶν λόγων πέμπτος~

**4.** Fol. 400 v-411 v. Τοῦ λιβανίου ἀντιλογία παρ' ἀχιλλέως πρὸς ὀδυσσέα πρεσβεύοντα ἀποθέσθαι τὴν μήνιδα:~ Inc. ″Οτε πρῶτον ὑμᾶς — des. ὁ διομήδες τὸ δόρυ:~ (V. Libani, *Opera,* ed. de J. J. Reiske, 1791-1799, v. IV, pp. 47-80). Al fin: + ἀντιλογία etc.:~ Fol. 411 v-425 v. Τοῦ αὐτοῦ λιβανίου ἀντιλογία πρὸς ἀριστείδην ὑπὲρ τῶν ὀρχηστῶν:~ Inc. Οἶδα μὲν ὅτι καὶ τῶν φίλων — des. φιλονεικίας εἶναι:~ (Reiske, III, pp. 345-395). Al fin: Λιβανίου πρὸς ἀριστείδην ὑπὲρ τῶν ὀρχηστῶν:~ (Cfr. Foerster, Libanii opera, IV, p. 414).

## 21 (R. II. 1.)

En pergamino, 249 fols., numerados a lápiz modernamente, a dos cols., el 36 a plana entera; 320 × 240 mm., siglo XI; copiado por un monje llamado Nilo (v. fol. 32 b), nombre que se lee además frecuentemente en las márgenes de varias fols., en frases como ésta: οὐαί σοι νεῖλε ἀμετανόητα ὅτι ἐλπίζεις. El fol. 196 debe colocarse después del 190 y el 191 después del 195. Títulos, iniciales, capitales y notas marginales en rojo. Numeración de los cuad. α′ - ε′ = fol. 1-36, [α′] - κς′ = fol. 37-243, al margen superior e inferior en el fol. primero y último de cada cuaderno; una mano posterior ha añadido los números árabes correspondientes. A juzgar por dicha numer. y por otra antigua, que se lee en lo alto de muchos fols., han desaparecido 4 antes y 2 después del fol. 9, 1 después del 36 y varios al fin. El Cód. está muy dete-

riorado por el fuego. De los fols. 36, 127, 214-249 sólo quedan pequeños fragmentos; otros tienen quemadas las márgenes, habiendo desaparecido parte del texto en los fols. 1, 214-240; en otros el texto es apenas legible a causa de las manchas del fuego y del agua. 8 hs. de guarda al principio, la tercera con un sumario, en castellano, del contenido del Cód., y 2 al fin, todas de papel. Enc. moderna, en piel, con el escudo de S. Lorenzo, coronado por las armas pontificias, en el centro de las tapas; manecillas de piel y metal. En el dorso: *SS. PP. Varios*.

**1.** Fol. 2 a-32 b. Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν ἁγίων πατέρων αἱ πράξεις ὁμοῦ καὶ τὰ ξένα θαύματα κατὰ ἀλφάβητον:· [1] [Vita S. Pauli eremita]. Inc. Διηγήσαντο ἡμῖν οἱ μαθηταὶ τοῦ ἀββᾶ ἀντωνίου μακάριος καὶ πλουτῖνος — des. τὰς μεγάλας ἑορτὰς τοῦ χριστοῦ... ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως:~ (= B(ibliotheca) H(agiographica) G(raeca) 1470; cfr. De Decker, *Contribution à l'étude des Vies de Paul de Thébes*, en *Recueil de travaux de l'Université de Gand*, XXI, 1905, *Exc.*, pp. 64-75); — [2] fol. 2 b-3 d. περὶ τοῦ ἀββᾶ παύλου τοῦ ἁπλοῦ:~ inc. Διηγήσαντο δὲ ἡμῖν κρόνιος καὶ ἱέραξ μαθηταὶ καὶ αὐτοὶ τοῦ ἀββᾶ ἀντωνίου ὅτι παύλος τίς ἄγροικος γεωργὸς καθ' ὑπερβολὴν — des. ὃς ἐπεκλήθη ἁπλοὺς παρὰ πάσῃ τῇ ἀδελφότητι· πολλὰ γὰρ θαυμάσια δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἔδειξε τοῖς ἀνθρώποις· (v. Palladii, *Historia Lausiaca*, ed. Lucot, Paris, 1912, cap. 22, pp. 168-178; la *Aegyptiorum monachorum Historia*, ed. E. Preuschen, *Palladius und Rufinus*, Giessen 1897, no me ha sido acesible; v. ib., cap. XXXI, pp. 92-94); — sigue [3] fol. 3 d-4 b. otro relato anónimo: inc. οὗτος διηγήσατο ἡμῖν ὅτι ἔσχον ποτὲ μαθητὴν μετὰ τὴν κοίμησιν τοῦ πατρός μου ἀντωνίου καὶ πειριέπιπτεν ἐν διαφόραις ἁμαρτίαις, ἐμοῦ μὴ εἰδότος· συνέβη οὖν τοῦτον τελευτῆσαι· καὶ ἐδεήθην τοῦ θεοῦ ἐκτενῶς (fol. 4 a) καὶ παρεκάλεσα τὴν ἁγίαν θεοτόκον... ἡμέρας οὐκ ὀλίγας ἐγενόμην ἐν ἐκτάσει καὶ θεωρῶ αὐτὸν βασταζόμενον ὑπὸ δύο τινῶν — des. σφόδρα γὰρ ὠφελῇ τὸν κοιμηθέντα ἡ ἐλεημοσύνη καὶ αὐτὴ ἡ προσφορᾶ +; — [4] fol. 4 d-5 b. + τοῦ ἀββᾶ ἀντωνίου περὶ τοῦ λελωβ$^{\mu\tilde{\eta}}_{\eta}$. inc.

Κρόνιός μοι διηγήσατο ὁ πρεσβύτερος τῆς νιτρίας· ὅτι ποτὲ ἀκηδίας ἐμπεσούσης μου ὠφελείας χάριν παρέβαλον τῷ ἀββᾷ ἀντωνίῳ — des. Ἔλεγε δὲ ἡμῖν ὁ ἅγιος ἐν τῇ διδάχῃ αὐτοῦ ὠφελείας χάριν· ὅτι ἐνιαυτὸν ὁλόκληρον ηὐξάμην τῷ θεῷ· ἀποκαλυφθῆναί μοι τὸν τόπον τῶν δικαίων... ταύτας ἂς βλέπεις ὑπεριστα μένας τῶν δικαίων εἰσὶν αἱ ψυχαί εἰς τὸν παράδεισον σώζονται... las últimas palabras son ilegibles. El texto difiere notablemente del publicado en P. Gr., 34, cap. 25-27, 1068-1076, y en Lucot, *Histoire Lausiaque,* cap. XXI, pp. 154-168; — sigue [5] fol. 5 b-c. otro relato, en parte ilegible, atribuído al mismo Cronio: inc. Καὶ τοῦτο δὲ διηγήσατο... κρόνιος ὁ μαθητὴς τοῦ μεγάλου... ἀντώνιος κλαίεν καὶ τίλλειν τὰς τρίχας αὐτοῦ καὶ ὀδύρεσθαι — des. καὶ ἐλπίζω ἀπολογιάσασθαι καὶ ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἐτελεύτησεν :~ [6] fol. 5 c-8 b. περὶ τοῦ ἀββᾶ ἀπολλῶ : — inc. Ἐθεασάμεθα καὶ ἐν θεβαΐδι ἐν ὀρίοις ἑρμουπόλεως· ἄνδρα ἅγιον ὀνόματι ἀπολλῶ, ὅστις πέντε καὶ δέκα ἐτῶν ἀναχωρίσας τοῦ κόσμου — des. ὑπερμεγεθὲς ὑπάρχων καὶ πλείω τῶν ιε′ πηχῶν μῆκος ἔχων· εἰσαγαγὼν δὲ ἡμᾶς εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ, ἱκανῶς ἀνεκτήσατο· (cfr. Historia Lausiaca, P. Gr., 34, 1137-1153; Historia Monach. Aegypt., ed. Preuschen, *Palladius und Rufinus,* cap. VIII, pp. 32-49); — [7] fol. 8 b-d. περὶ ἀμνοῦν· inc. Διεγεῖτο δὲ ἡμῖν γεγενῆσθαι ἐκεῖσε πρὸ αὐτοῦ ἄνδρα ἅγιον· ὃ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν, ἀμνοῦν ὀνόματι — des. πρὸς τὴν ἀναίρεσιν ἐτράπει τοῦ δράκοντος :~ (cfr. Historia Lausiaca, P. Gr., 34, 1153-1154; Hist. Monach. Aegypt., ed. cit.); — [8] fol. 8 c-d. στοιχεῖον β′ + περὶ τοῦ ἀββᾶ βησαρίωνος :~ inc. Ἐθεασάμεθα τὸν μέγαν βησαρίωνα τὸν πάνυ πραότατον καὶ κατάνυξιν ἔχοντα οἷαν οὐκ ἐθεσάμεθα ἐν ἑτέρῳ ἀσκητῇ — por haber desaparecido dos fols. des. mut. καὶ ἦν τὸ ἱερατεῖον ὅλον φῶς· καὶ ἱεροπρεπεῖς ἄνδρας ψάλλοντες καὶ γυναῖκα πορφυροφοροῦσαν· ἧς τὸ κάλλος, ἀμήχανον ἱστορηθῆναι...; — [9] fol. 9 a-b. inc. mut. ... ἀχώριστως αὐτοῦ ὄν· πρὸς

κύριον ἀπεδήμησεν ὁ ἀββᾶς γεράσιμος — des. τῆς τοῦ παραδέισου τρυφῆς ἐκπεσεῖν· [= J. Moschi Pratum Spirituale, cap. 107, P. Gr., 87, III, 2967 D4-2969] sigue en el Cód. μιμησώμεθα οὖν καὶ ἡμεῖς κἂν τῶν θηρίων τὴν εὐγνωμοσύνην· ἣν εἶχον πρὸς τοῖς τῷ κυρίῳ δουλεύουσι καὶ τύχωμεν τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν: (cfr. Vita S. Gerasimi, PHG. 694); — [10] fol. 9 b-d. + περὶ τοῦ ἀββᾶ δανιὴλ τοῦ σκητιότ·ης + Inc. Οὗτος ὁ ἀββᾶς δανιὴλ ἐκπαιδόθεν ἀπετάξατο ἐν σκήτει — des. οὕτως ὑπηρετεῖν τῷ λελωβημένῳ :~ (= L. Clugnet, *Vie et recits de l'abbé Daniel de Scété,* Revue de l'Orient Chrétien, V, 1900, pp. 71-73); — [11] fol. 9 d. al margen, μάκ en rojo; dentro del texto, inc. Τούτῳ τῷ μαθητῇ αὐτοῦ συνώκησεν ἀδελφὸς ὀνόματι σέργιος ὀλίγον χρόνον — por haber desaparecido dos fols., des. mut. δημόσιον δέ ἐστιν ὁ ἵππος... (= L. Clugnet, ib., p. 60, 1-14); — [12] fol. 10 a-d. inc. mut. καὶ ἐπιτρέχει μοι ὁ ὀστιάριος καὶ δίδωσί μοι βέργας — des. πάλιν ἐταπείνωσε τοσοῦτον πρὸς τὸ σύμφερον· εὐξώμεθα οὖν... ἐνώπιον τῆς δοξῆς αὐτοῦ:~ (= L. Clugnet [περὶ τοῦ λοτόμου Εὐλογίου] ib., pp. 259, 9-261; cfr. *Var. let.,* 262-263); — [13] fol. 10 d-12 c. + περὶ ἀνδρονίκου καὶ ἀθανασίας + inc. Ἦν τις ἀργυροπράτης ἐν ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ [en el Cód. Γ/μ] ὀνόματι ἀνδρόνικος· ἔλαβε δὲ γυναῖκα — des. εἰς τὰ μέτρα τοῦ ἀββᾶ ἀνδρονίκου καὶ τοῦ ἀββᾶ ἀθανασίου εὐχαῖς πάντων τῶν ἁγίων, ἀμήν + (= L. Clugnet, ib., pp. 375-380; cfr. *Var. lec.,* ib. 384-387; BHG., 122); — [14] fol. 12 d-13 c. + περὶ τῆς πατρικίας ἀναστασίας: — inc. Εὐνοῦχος τίς ἔμενεν εἰς τὴν ἐσωτέραν ἔρημον τῆς σκήτεως — des. καὶ μετὰ τοῦ ἀββᾶ ἀναστασίου — al margen, τοῦ εὐνούχου — ἀναστασία γὰρ ἐκαλεῖτο: — (= L. Clugnet, ib., pp. 51-56; BHG., 79);— [15] fol. 13 c-14 a. el título, περὶ τῆς ἁγίας κοινωνίας, al margen. Inc. Διηγήσατο ὁ ἀββᾶς δανιὴλ ὁ φαρανίτης ὅτι ἦν τις γέρων ἐν σκήτει πρακτικὸς μέγας ἀφελὴς δὲ εἰς τὴν πίστιν... ἔλεγεν ὅτι οὐκ ἔστιν φύσει ὁ ἄρτος ὃν μεταλαμβάνομεν σῶμα

χριστοῦ, ἀλλὰ ἀντίτυπον — des. καὶ ἀπῆλθον μετὰ χαρᾶς εἰς τὰ κελλία ἑαυτῶν:~ (cfr. Apothegmata Patrum, P. Gr., 65, 156, ζ′-160); — [16] fol. 14 a-d. + ἄλλου ἀδέλφου περὶ τῆς ἁγίας κοινωνίας: — inc. Ἔλεγε δὲ καὶ περὶ ἑτέρου τινὸς ἀδελφοῦ, ὅτι γεναμένης συνάξεως ἐν ἡμέρᾳ κυριακῆς, ἀνέστη κατὰ τὸ ἔθος ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν — des. εἰ οὖν ἐπίστευσας, μεταλάβε ὃν κατέχεις εἰς τὴν χεῖρά σου· καγὼ εἶπων πιστεύω κύριε· καὶ τοῦτό μου εἰπόντος· ἐγένετο τὸ σῶμα ὅπερ ἐν τῇ χειρί μου κατεῖχον ἄρτος... ταῦτα ἀκούσαντες οἱ ἀδελφοὶ, ἐμνήσθησαν τοῦ ἀποστόλου λέγοντος, ὅτι τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη χριστὸς... ἀναχώρησαν εἰς τὰ κελλία αὐτῶν δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν τὸν ποιοῦντα μεγάλα θαυμάσια: — [17] fol. 14 d-16 a. + περὶ τοῦ ἀββᾶ δουλᾶ + inc. Ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς δανιὴλ ὅτι ἐγὼ καὶ ἐν κοινοβίῳ ἐκάθισα καὶ κατὰ μόνας — des. οὕτως οὖν καὶ ἡμεῖς ἀγωνισώμεθα... εἰς τὴν βασιλειαν τῶν οὐρανῶν εἰσελθεῖν, ἐν χριστῷ τῷ υἱῷ τῷ κυρίῳ ἡμῶν: — (L. Clugnet, *l. cit.*, pp. 287-391); — [18] fol. 16 a. sin título, inc. Ὁ αὐτὸς ἀββᾶς δανιὴλ διηγήσατο περί τινος γέροντος μεγάλου εἰς τὰ κάτω μέρη τῆς αἰγύπτου· ὅτι ἔλεγεν ἐν ἀφελότητι, ὅτι ὁ μελχισεδὲκ υἱὸς ἐστὶ τοῦ θεοῦ — des. ὁ δὲ γέρων ἀπελθὼν ἐκήρυσσε πανταχοῦ· ὅτι ὁ μελχισεδὲκ ἄνθρωπος ἐστίν: — (Apoptheg-mats Patrum, P. Gr., 65, 160-η′; P. L., 73, 980, n.º 4); — [19] fol. 16 b-c. + περὶ τοῦ ἀββᾶ δαυὶδ τοῦ ἀρχιληστοῦ: — inc. Παραγενομένων ἡμῶν εἰς τὴν ἀντινόον πόλιν ἐν θηβαΐδι, συ-νετύχομεν τῷ σοφιστῇ φοιβάμωνι — des. ὁ δὲ διηγησάμε-νος ἡμῖν ταῦτα διεβεβαιώσατο ὅτι καὶ ἐθεασάμην αὐτόν:~ (J. Moschi, *Pratum Spirituale*, cap. 143, P. Gr., 87, 3004-4005); — [20] fol. 16 d-17 c. + περὶ εὐφροσύνου μαγείρου: — inc. Γέρων τίς ἅγιος διηγήσατο ἡμῖν· ὅτι ἦν τίς εὐφρόσυνος ὀνόματι ἐν κώμῃ τινὶ γεννηθείς — des. φεύγων τὴν τῶν ἀνθρώπων δόξαν· ἡμεῖς δὲ ταῦτα ἀκούσαντες ἐν μεγάλῃ ἐκπλήξει γεγόναμεν· δοξάζοντες πατέρα καὶ υἱὸν καὶ ἅγιον

πνεῦμα: — (v. L. Clugnet, *Revue de l'Orient Chrétien,* X (1904), pp. 42-45; BHG., 628); — [21] fol. 17 c-18 a. περὶ εὐλογίου πρεσβυτέρου: — inc. Εὐλόγιος τίς μαθητὴς γενόμενος τοῦ μακαρίου ἰωάννου· πρεσβύτερος καὶ ἀσκητὴς μέγας· νηστεύων δύο δύο — des. ἔμαθεν καὶ αὐτὸς κοινωνικὸς εἶναι καὶ ἐν κρυπτῷ ἔχειν τὴν ἐργασίαν: — (v. Apopthegmata Patrum, P. Gr., 65, 169 C-172 B); — [22] fol. 18 a-19 a. sigue otro relato sin título, que empieza de manera semejante a varios capítulos de Moscus: inc. παρεβάλομεν ἐγὼ καὶ ὁ σοφιστὴς σωφρόνιος τῷ ἀββᾷ ἰωσὴφ εἰς ἔνατον· ὁ δὲ γέρων ἀσμένως μετὰ πάσης προθυμίας, ὁμίλει ἡμῖν — des. τῷ ἐρχομένῳ σαββάτῳ, ἤλθομεν ὥραν γ̄ καὶ εὕρομεν αὐτὸν τελειωθέντα, καὶ θάψαντες αὐτὸν... ἀναχωρήσαμεν εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ τῷ ἀξιώσαντι ἡμᾶς κηδεῦσαι τοιοῦτον ἅγιον: — [23] fol. 19 a-21 d. ἐκλογῆ τοῦ λαυσιακοῦ· περὶ ἰωάννου τοῦ ἐν λύκῳ: — inc. Ἐθεασάμεθα ἐν τοῖς ὁρίοις λυκῷ τῆς θηβαΐδος τὸν μέγαν καὶ μακάριον ἰωάννην· ἄνδρα ἅγιον ἀληθῶς καὶ ἐνάρετον· προφητείας χάρισμα κεκτημένον — des. κλίνας τὰ γόνατα εἰς προσευχὴν, πρὸς θεὸν ἀπεδήμησεν: — (v. Historia monach. Aegypt., ed. Preuschen, cap. I, pp. 4-24); — [24] fol. 21 d-23 c. περὶ τοῦ ἀββᾶ μακαρίου τοῦ αἰγυπτίου: — inc. Τὰ κατὰ τοὺς δύο μακαρίους τοὺς ἀοδίμους ἄνδρας, πολλὰ καὶ ἀξιάκουστα ἡμῖν διηγήσαντο, οἱ τούτων ἐσχηκότες πεῖραν πατέρες... fol. 22 c ... καὶ θεραπεύσας αὐτὸν ἀπέδωκε τῇ ἰδιᾳ μητρί: = [Palladius, Hist. Laus., ed. Lucot, cap. XXII, pp. 106-116, 8, en compendio], sigue fol. 22 c-23 c. μοναχός τις ἐκαθέζετο περὶ τὸν ἀρσενοήτην· ᾧτινι δαίμων ὑπερφανίαν προσεπέλασε· καὶ πρῶτον μὲν πλανᾷ αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀληθείας πιστέως — des. καὶ τοσαῦτα ὡς ἀριθμῷ μὴ ὑποπίπτειν· [v. J. Floss, *De S. Macario Historiae e Cod. Vindobonensi editae,* 3. P. Gr., 34, 209-216] τοῦτο ἐγὼ μὲν οὐ συνέτυχον· πρὸ χρόνου γὰρ τῆς εἰσόδου μου κεκοίμηται: — [25] fol. 23 d-25 a. + περὶ τοῦ ἀββᾶ μακαρίου τοῦ ἀλεξανδρέως: — inc.

Τῷ δὲ ἄλλῳ μακαρίῳ τῷ πολιτικῷ πρεσβυτέρῳ ὄντι τῶν λεγομένων κελλίων... (fol. 24 a) ... ἀπὸ τῆς φωνῆς ἐγνωρίσθη· ὅτι αὐτός ἐστι μακάριος: [= Palladius Hist. Laus., ed. cit., cap. XVIII, 3-5 en compendio] ἄλλοτε πάλιν Ὀρύσσων φρέαρ πλησίον — ἀπέστειλε τῷ ἁγίῳ· [ib., cap. XVIII, 10-11] προσηνέχθη δὲ αὐτῷ καὶ νεανίας... (fol. 24 b) ... καὶ οὕτως αὐτὸν ἀπέλυσε: [ib., XVIII, 22] Οὗτος ποτὲ ἀκούσας, ὅτι μεγάλην πολιτείαν ἔχουσιν οἱ ταβενισιῶται... (fol. 24 d) ... συντρίψας τὸ σῶμα: [ib., XVII, 12-18, 23] οὗτος ὁ μακάριος ὁ πολιτικὸς Συνήφθη ποτὲ τῷ μεγάλῳ μακαρίῳ τῷ αἰγυπτίῳ — des. ποιήσας ἐλεημοσύνας πολλάς: — (v. Hist. Laus., P. Gr., 34, 1050 C-D, 4); — [28] fol. 25 a-29 a. + περὶ τοῦ ἀββᾶ παφνουτίου + inc. Ἐθεασάμεθα δὲ καὶ τὸν τόπον τοῦ μεγάλου παφνουτίου· ἀνδρὸς ἐναρέτου... (fol. 26 a) ... ὡς δὲ καὶ τοῦτον προέπεμψε εἰς οὐρανούς, [v. Hist. Laus., P. Gr., 34, 1164-1170 D, 8] ὁ θαυμαστὸς οὗτος παφνούτιος πάλιν τῷ θεῷ ἐπὶ πλεῖον ἐδέετο, δεῖξαι αὐτῷ καὶ τοὺς διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ κρυπτομένους, ἐν τῇ ἐσωτέρᾳ ἐρήμου· καὶ δὴ ὡς αὐτὸς διηγήσατο: — al margen, περὶ τοῦ ἁγίου ὀνουφρίου:— Ἐξῆλθε τῆς κέλλης αὐτοῦ μὴ δὲν (sic) ἐπιφερόμενος εἰ μὴ ἄρτων καὶ ὕδωρ ὡς ἡμερῶν τεσσάρων... fol. 29 a ... ἐκοιμήθη δὲ ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ὀνούφριος μηνὶ ἰουνίῳ ιβ'· [v. BHG., 1378-1379] ἀναγνωσάντων δὲ αὐτῶν τὴν ἐξήγησιν τοῦ μακαρίου καὶ μεγάλου παφνουτίου ... αὐτὸς δὲ ἀπελθὼν ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, μεθ' ἡμέρας ὁρᾷ ἄγγελον λέγοντα· αὐτῷ δεῦρο δῆ μοι λοιπὸν — des. σὺν χοροῖς ἀγγέλων καὶ δικαίων ἀναλαμβανόμενον· [P. Gr., 34, 1170 D, 10-1171 A, 7] ὃν καὶ κηδεύσαντες, ἐντίμως ἔθαψαν· καὶ ποιήσαντες εὐχὴν ἀνεχώρησαν δοξάζοντες τὸν θεὸν: — (Cfr. Histor. monach. Aegypt., cap. XVI, Preuschen, obr. cit.); — [27] fol. 29 a-30 c. + περὶ τοῦ ἁγίου παχωμίου: — Ταβέννη τόπος ἐστὶν ἐν τῇ θεβαΐδι οὗτος καλούμενος... (fol. 29 d) ... ἄλλοι πλέκουσι τὰς μεγάλας σπυρίδας· ἄλλοι τὰς μικράς. = [Historia Lausiaca, cap. XXX en compendio] sigue

sin título τούτοις ἔστι καὶ μοναστήριων γυναικῶν... (fol. 30 a) ... ἠφόρησεν ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη τῆς ἁγίας κοινωνίας: [v. ib., cap. XXXIII] sigue sin título, ἐν τούτῳ τῷ μοναστηρίῳ Ἀλλη γέγονε παρθένος... καίπερ κοντυλιζομένη καὶ καταρομένη: (fol. 30 b) Τῷ ἁγίῳ οὖν πιτυροῦν τῷ μαθητῇ τοῦ ἁγίου ἀντωνίου... ἐπέστη ἄγγελος λέγων αὐτῷ· διὰ τί μέγα φρονεῖς — des. καὶ τί ἐγένετο ἢ ποῦ ἐτελεύτησεν οὐδεὶς ἔγνω: (v. ib., cap. XXXIV); — [28] fol. 30 c-32 b. + περὶ τοῦ ἀββᾶ σαραπίωνος + [corregido σερ...] inc. Γέγονέ τις σεραπίων ὀνόματι, τὸ ἐπίκλην σινδόνιος fol. 31 a ... εἶχον καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν:— [v. Historia Laus., cap. XXXVII, 1-8, ed. cit.] sigue Παρερχόμενος δὲ ποτὲ διὰ κώμης τινὸς τῆς αἰγύπτου, εἶδε πόρνην καθημένην· καὶ πλαχνισθεὶς ἐπ' αὐτῇ λέγει αὐτῇ· προσδόκησόν (fol. 31 b.) με ὀψέ — καὶ εὐηρέστησεν τῷ θεῷ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς αὐτῆς: — [v. Apopthegmata Patrum, P. Gr., 65, 413 α'-416]. (fol. 31 c) Ἄλλοτε πάλιν ἐν ἀλεξανδρείᾳ γενόμενος συνήντεσε ῥιγῶν τι πτωχῷ καὶ στὰς καθ' ἑαυτὸν ἐλογίζετο· ὅτι πῶς ἐγὼ ὁ δοκῶν ἀσκητὴς εἶναι χιτῶνα φορῷ, καὶ οὗτος ὁ πτωχὸς μαλλὸν δὲ ὁ χριστὸς ἀπὸ ῥήγους ἀποθνήσκει... καὶ ἀποδυσάμενος ὡς καλὸς ἀθλητὴς τὴν σινδόνα· δέδωκε τὸ ἱμάτιον ὃ ἐφόρει τῷ πτωχῷ... καὶ μὴ ἔχων τί δοῦναι, πολήσας τὸ μικρὸν εὐαγγέλιον ὁ ἀθάνατος σεραπίων, δέδωκεν εἰς τὸ χρέος τοῦ βιαζομένου ἀνθρώπου· καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ γυμνός... ἵνα ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, εὕρομεν περισσοτέραν παρρησίαν πρὸς αὐτόν: — + (fol. 31 d) Ἔβαλε ποτὲ ἑαυτὸν εἰς πλοῖον — des. ἐργάτης καὶ μέγας σεραπίων, τελευτᾷ ἐν τῇ ῥώμῃ· [Historia Laus., cap. XXXVII, 9-16] πολλοὺς φωτίσμους καὶ ὁδηγήσας εἰς τὴν ἀλήθειαν· ᾗ πρέπει δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν +. Sigue la

Subscripción: δόξασοι ὁ θεὸς ἡμῶν δόξασοι: — Κύριε ἰησοῦ χριστὲ υἱὲ τοῦ θεοῦ, πρόσδεξαι τὸν κενὸν τούτον κόπον τοῦ ἀχρείου καὶ πραβάτου νείλου: · Ἤδη μακάριε ἀντώνιε κανναβὲ ἐκτὰ πάταρα πεπλήρωκά σου τὴν ἐντολὴν περὶ τοῦ γεροντικοῦ σὺν θεῷ καὶ εὔχου ἡμῖν ἐνδημιῶν πρὸς κύριον +

**2.** Fol. 32 c-35 b. Λόγος τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμιῶν δωροθέου εἰς ἀρχαρίους καὶ τελείους: — Al margen superior, ἐυ̊ περ′: — Inc. Τιμιώτατε πατὲρ καὶ ἀδελφέ· πᾶς ἄνθρωπος ὁ τῷ κόσμῳ καὶ τοῖς ἐν κόσμῳ πᾶσιν ἀποτάζαμενος — des. πάντας τοὺς πλησιάζοντάς σοι καὶ ἐντυγχάνοντας καὶ δοξάζων θεὸν διὰ βίου καὶ λόγου· τὸν δόντα σοι τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου αὐτοῦ καὶ ζωοποιοῦ πνεύματος· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα τιμὴ καὶ προσκύνησις... τῶν αἰώνων ἀμήν +

**3.** Fol. 35 a-b. + τοῦ ἁγίου καὶ μεγάλου βασιλείου ὁποίως δεῖ εἶναι τὸν μοναχόν: — Inc. Δεῖ τὸν μοναχὸν ἀκτήμονα βίον — des. ποιῶν ἀχρεῖον ἑαυτὸν λέγε: — Es sólo un extracto de la 2.ª instrucción ascética de S. Basilio; cfr. P. Gr., 31, 648-52.

**4.** Fol. 36 r-v. + ἐκ τῶν τοῦ χρυσοστόμου μαργαρίτων περὶ νηστείας· καὶ ὅτι τοῦ φαγεῖν ἀνθρώπινον σῶμα τὸ κατὰ... lo restante del título es ilegible; al fin del mismo: ἐυ̊ περ′: — Inc. Τιμὴ γὰρ νηστείας· οὐχὶ σιτείων ἀποχὴν — des. οὐαί μοι οὐαί μοι ὅτι ἠπατήθην καὶ ἐνεπάχθην ἐν τῷ κόσμῳ· δίκαιος ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ δικαία ἡ κρίσις αὐτοῦ· αὐτῷ ἡ δόξα καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ προσκύνησις, εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν +

**5.** Fol. 37 a-107 a. [Apopthegmata Patrum] inc. mut. ... εἰ ἀληθιναὶ εἰσὶν, ἢ ἀπὸ δαιμόνων· εἶχον δὲ ὄνον καὶ ἀπέθανεν ἐν τῇ ὁδῷ [v. Cotelerius, *Ecclesiae graece monumenta*, t. I, p. 343, 6; P. Gr., 65, 77-ιβ′, 3] — del fol. 37 no queda más que un pequeño fragmento en la parte superior de las cols. a y d. — sigue (fol. 38 a) οὐκ οἶδα ἐμαυτὸν τί ποτε καλῶς πράξαντα — (fol. 106 a) στοιχεῖον τοῦ γ̊ μ̊ ω′: Ἔλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ ὥρ καὶ τοῦ ἀββᾶ θεοδώρου. ... πρὸς τὸ κελλίον ἑαυτοῦ: — [P. Gr., 65, 437-α′] — des. Εἶπε ποτὲ τῷ ἀββᾷ ὥρ, ὁ μαθήτης αὐτοῦ· οἶδας ὅτι πάσχα ἐστὶ καὶ ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς ἑορτάσαι; ... καὶ τότε ἔφαγον τὸ πάσχα: (las palabras, que siguen, llevan, al margen, el signo ,, en rojo) Ἡμῖν δὲ

τοῖς ἀναξίοις κύριε δίδου πάσχα ἐκτυπώτερον· σου μετασχεῖν ἐν τῇ ἀνεσπέρῳ ἡμέρᾳ τῆς βασιλείας σου· αὐτῇ καὶ πρέπει δόξα εἰς τ. αἰω. τ. αἰώνον ἀμήν: — σὺν θεῷ Τέλος τοῦ ἀλφαβήτου τῶν ὁσίων καὶ θεοφόρων πατέρων ἡμων, τὰ ὀνο-
ματα +

El Cód. reproduce una colección alfabética notablemente diferente de la publicada por Cotelier, ob. cit., pp. 338-712 = P. Gr., 35, 71-440. Generalmente omite las sentencias anónimas que contiene después en los fols. 111-204, en cambio recoge otras muchas que llevan nombre de autor, omitidas en la Colección de Cotelier y que se hallan en las *Vitae Patrum,* lib. III-VII, P. L. 67, 740-1062. En la letra Δ omite los relatos del abad Daniel, indicando al margen fol. 49 a: ζήτει τὸ ἅγιον δανιὴλ εἰς λαυσιακόν. Dentro del orden alfabético, las sentencias y relatos se distribuyen, a veces, también por materias (v. fol. 50 b), [στοιχεῖον Ε'], después de los relatos de Eulogio, sigue (al margen περὶ ὑπομονῆς:~) Εἶπεν ὁ ἀββᾶς εἰρηναῖος πρὸς τοὺς ἀδελφούς· ἀγωνισώμεθα καὶ ὑπείνομεν, πολεμούμενοι· στρατιῶται γὰρ ἐσμέν, χριστοῦ τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως — καὶ τὸν διάβολον αἰσχύνομεν: — Εἶπεν ἡ ἀννᾶς εὐγενία· ἐπαιτεῖν ἡμᾶς συμφέρει, καὶ μόνον μετὰ ἡσυχοῦ εἶναι — (fol. 50 c) — κύριος ἐστὶ παντὸς τοῦ κόσμου: — Εἶπε παλίν· ἐὰν ποιήσωμεν τὴν κοιλίαν μικρὰν καὶ τὸ ἐργόχειρον μικρόν, ἀταράχως δυνάμεθα σωθῆναι: — (fol. 50 d) [στοιχεῖον Ζ] περὶ ἀκτημοσύνης: — Ἔλεγον περί τοῦ ἀββᾶ ζήνωνος· ὅτι ἐξ ἀρχῆς etc., v. P. Gr., 35, 176-β' (fol. 53 c) [στοιχεῖον Η'] περὶ ἀκτημοσύνης: — (fol. 54 c) [στοιχεῖον θ] περὶ ἡσυχίας: — Ἀδελφὸς ἦλθε πρὸς Τὸν ἀββᾶν θεόδωρον, ἵνα διδάξῃ etc., P. Gr., 35, 192-κα' (fol. 56 c) περὶ ἀνεξικακίας: — etc. Los relatos περὶ τοῦ ἀββᾶ μωϋσέος se hallan (fol. 74 d-77 b) intercalados al fin del de su vida Μωσῆς τις οὕτω καλούμενος· αἰθίοψ τῷ γένει etc. (v. Palladius, Hist. Laus., cap. XIX, ed. Lucot), entre las palabras τῶν πατέρων συναριθμούμενος [Cód. καταρθώμασι συνηρίθμηται] y τελευτᾷ ἐτῶν (Palladius, ed. cit., p. 150, 10). Al margen superior del fol. 74 d se lee en rojo: + μηνὶ αὐγούστῳ κη', εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ ἁγίου μωϋσέος +. Parecida indicación se lee al margen del fol. 82 v, al frente de los relatos περὶ τοῦ ἀββᾶ ποιμένος, distribuídos, en parte, por orden de materias con los epígrafes, περὶ κατανύξεως: — περὶ ὑπομονῆς: — περὶ τοῦ μηδένα κρινεῖν: — etc.

**6.** Fol. 107 b-110 c. Al margen superior: Πρόλογος + Τῶν ἁγίων + Καὶ θεοφόρων πατέρων + Debajo de una orla: + περιεκτικὴ διδασκαλία ψυχωφελὴς διαφόρων γραφῶν τοῦ μεγάλου βασιλείου παρόμοιος τῶν ἠθηκῶν αὐτοῦ: — πάτερ εὐλόγησον: — Inc. Ὁ ὢν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεὸν θεὸς λόγος· διὰ πολλὴν ἀγαθότητα... καὶ τὰ ἄνω ζητεῖτε· τὰ ἄνω φρο-

νεῖτε· μὴ τὰ ἐπὶ γῆς: — Περὶ δὲ ἐγκρατείας, εἶπεν ὁ κύριος· εἰσελθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης etc. — καὶ ὁ ἀπόστολος· πᾶς δὲ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύται etc. — sigue el autor extractando sentencias de Jesucristo y de S. Pablo. (fol. 108 a) περὶ σωφροσύνης, (fol. 108 b) π. ἀκτημοσύνης, (fol. 108 c) π. ὑπομονῆς, (fol. 108 d) π. δὲ τοῦ μὴ πρὸς ἐπίδειξιν, (fol. 109 a) π. δὲ τοῦ μὴ κρίνειν, (fol. 109 b) π. δὲ διακρίσεως, (fol. 109 c) π. δὲ τοῦ νηφαλίως καὶ ἀδιαλείπτως, (fol. 109 d) π. δὲ φιλοξενίας, (fol. 110 a) π. δὲ ταπεινοφροσύνης — des. Δεῦτε οὖν πάντες ἀδελφοὶ· τῆς ψυχωφελοῦς καὶ πνευματικῆς ἀμβροσίας... ἔνθα πάντων ἡ κατοικία τῶν εὐφραινομένων, καὶ φωνὴ καθαρᾶς ἀγαλλιάσεως ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ πρέπει πᾶσα δόξα... ἀμήν +

**7.** Fol. 110 d. Debajo de una orla: Πίναξ παραινέσεων [Cód. παρεναιε˜] ἁγίων πατέρων, α΄ εἰς προκοπὴν τελειότητος — κ΄ περὶ πολιτείας ἐναρέτου: — (Cfr. Photius, *Bibliotheca,* cód. 198, P. Gr., 103, 664; P. L., 73, 852). A continuación del πίναξ queda en b. la mitad de la col. d. Los fols. 111 ss. contienen una colección de relatos y sentencias, por lo general anónimas, distribuída en 22 cap., parecida, por su contenido, a la publicada por F. Nau en *Revue de l'Orient Chrétien,* XII ss., *Histoires des solitaires Egyptiens,* ms. Coislin, 126 [v. Coislin, 108 y 127]. A continuación señalo el título inc. y des. de cada cap.

Fol. 111 a-114 d. α΄ παραινέσις ἁγίων πατέρων εἰς προκοπὴν τελειώτητος: — (Εἶπεν γέρων γύμνωσον τὴν ῥομφαίαν σου· ... ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ: — Εἶπε γέρων· ὅτε εὐχόμεθα πρὸς τὸν θεὸν... εἰσῆλθομεν εἰς τὸν πειρασμόν: —)

Fol. 114 d-116 d. β΄ Ὅτι δεῖ τὴν ἡσυχίαν πάσῃ σπουδῇ μεταδιώκειν: — (Διηγήσατό τις· ὅτι τρεῖς φιλόπονοι ἐγένοντο ἀγαπητοί... τὰ ἐλαττώματα αὐτοῦ: — Μοναζόντων, ὦ ἡσυχία κλίμαξ οὐρανίος... ψάλλεις λέγουσα· ἑτοίμη ἡ καρδία μοῦ ὁ θεός· αὐτῷ ἡ δόξα... ἀμήν: —

Fol. 116 d-126 a. γ΄ περὶ κατανύξεως: — (Γέροντος τινὸς πλήσιον ὤκει... καὶ δίσχα κόπον ἐσώθες: — Γέρων τίς ἐκαθέσετο ἐπὶ τὸν κόλπον τοῦ μακαρίου ἀντωνίου... Ἐὰν θέλῃς ἔχειν τὸ πένθος, ἀγάπησον τὴν πτωχείαν... πάντως οὐδὲ τὸν θεὸν ἔχει + ). Al margen inferior se lee en rojo: + φεῖσαι κέ τοὺς νῦν ἡμᾶς μοναχούς +

Fol. 126 b-129 a. + δ΄ Περὶ ἐγκρατείας καὶ ὅτι οὐ μόνον ἐπὶ βρωμάτων ταύτην παραληπτέον ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν τῆς ψυχῆς κινήματων: — (Ἦσαν δύο ἀδελφοὶ γειτνιῶντες... καὶ οὕτως αὐτῷ συνεχώρησεν: — (del fol. 127 no queda más que un fragmento en la parte superior de las cols. a y d). — Εἶπε πάλιν· ἐὰν πολεμῆσε ἡ ψυχή σου... κἂν ἄρτον χορτασθῆναι: — )

Fol. 129 a-141 a. ε΄ + Πρὸς τὸν ἐπανιστάμενον τῆς σαρκὸς πόλεμον: — (Πρὸς τὸν λογισμὸν τῆς πορνείας, εἶπε γέρων· ταῦτα ἀπὸ ἀμελείας πάσχομεν — Ἀπῆλθε ποτὲ ὁ πρεσβυτερος τῆς σκήτεως πρὸς τὸν ἀββᾶν θεόφιλον... ἀπὸ μετεωρισμοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν: — + )

Fol. 141 b-142 d. Al margen superior: λ$^{o}$/ ς΄. + Περὶ ἀκτημοσύνης ἐν ᾧ δεῖ καὶ τὴν πλεονεξίαν φυλάττεσθαι (en el índice del fol. 110 d ἀποστρέφεσθαι): — (Ἤν τίς γέρων ἀσθενῶν· καὶ ὡς μὴ ἔχων τὰς χρείας... καὶ πάντες ὁρῶντες ἐθαύμαζον:— — Ἠρωτήθη γέρων ὑπὸ ἀδελφοῦ· εἰπὲ ἀββᾶ πῶς ἵνα σωθῶ καὶ εὐαρεστήσω τῷ θεῷ· ὁ δὲ γέρων ἐκδυσάμενος τὸν λεβήτονα αὐτοῦ... εἰς πᾶσαν θλίψιν ὅια τὸν κύριον: —

Fol. 142 d-147 a. Διηγήματα διάφορα πρὸς ὑπομονὴν καὶ ἀνδρείαν ἀλείφοντα: — Al margen inferior, λ$^{o}$/ ζ̄. (Ἀδελφὸς ἔμενεν ἐν κοινωβίῳ ὑποτασάμενος· καὶ ὠφελεῖτω ταπεινούμενος ἐν πᾶσιν... καὶ ἠύξαντο ὑπὲρ αὐτῶν — Ὅν τρόπον εἰ μὴ μαλαχθῇ καὶ θερμανθῇ ὁ κηρός... ἐπ᾽ ὀφθαλμὸν γὰρ ὁρῶμεν τὸν ἀντίπαλον: — )

Fol. 147 a-148 b. λόγ΄ η΄ + Περὶ τοῦ μηδὲν ποιεῖν πρὸς ἐπίδειξιν: — (Ἔλεγον περί τινος γέροντος ἐν τοῖς κάτω μέρε-

σιν, ὅτι ἐκάθητο ἡσυχάζων· ... ἀκοῦσαι:~ — Κοινοβιάρχης τίς ἦν ἔχων πολλὴν δόξαν παρὰ τῶν ἀνθρώπων... καὶ οὕτως ἐγενώσθη ὁ παντοκράτωρ πτωχός: —)

Fol. 148 b-151 d. $\overline{\theta}$ + Περὶ τοῦ φυλάσσεσθαι [en el índice del fol. 110 d. δεῖ *(superscr.* χρὴ) τοῦ] μηδένα κρίνειν: — (Ἔλεγον περί τινος ὅτι ἐκάθητο ἐν αἰγύπτῳ ἐν μονοκελλίῳ· εἶχον δὲ ἔθος παραβαλεῖν αὐτῷ εἷς ἀδελφὸς καὶ μία παρθένος... καὶ ἐγένοντο σκεύη ἐκλογῆς — ἀνὴρ τίς ἦν ἐν τῷ μοναχικῷ Τάγματι ἐν ἀμελείᾳ πάσῃ διάγων... τοιαύτης χάριτος καὶ παρακλήσεως ἀξιοῦται: —)

Fol. 151 d-161 d. Ι′ + Περὶ διακρίσεως: — (Ἀδελφὸς ξενιτεύσας ἤθελεν ἀπελθεῖν εἰς τὰ ἴδια· καὶ ἠρώτησε γέροντα ἵνα ἐπιστρέψῃ αὐτῷ... αὐτῆς τὴν μετάνοιαν:~ — Εἶπε γέρων ὅτι καθεζομένου μου ποτὲ ἐγγὺς ἑτέρου γέροντος παρέβαλεν αὐτῷ παρθένος... ἀλλ᾽ ἀπατᾷς σεαυτήν· ἄπελθε οὖν ἔργασαι, οὐδὲν γὲ᾽· ἔχ[ις]: — )

Fol. 161 d-165 a. ια′ Περὶ τοῦ δεῖν πάντοτε νήφειν: — (Ἦν τίς ἀναχωρητὴς ἐν τοῖς μέρεσι τοῦ Ἰορδάνου ἀγωνιζόμενος ἐπὶ ἔτη ἱκανά· οὗτος χαρίσματος ἦν ἠξιωμένος... καὶ ποιήσας γ′ ἡμέρας ἐκοιμήθη (al marg. ἐτελειωθ′): — — Εἶπε γέρων· νήψωμεν ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ πολέμου... Εἶπε πάλιν· ἀγωνισώμεθα ὑπὲρ τῶν μελλόντων... καὶ μὴ μάτην τὸν χρόνον ἑαυτοῦ ἀπολέσωμεν: —)

Fol. 165 a-166 b. ιβ′ Περὶ τοῦ ἀδιαλείπτως καὶ νηφώντως (sic) προσεύχεσθαι: — (Ἔλεγον περί τινος γέροντος ὅτι ἐποίησεν ἓν τετράμηνον παραβάλων ἀδελφῷ τινὶ ἐν σκήτει... οὗτος κάμω παρακαλῶν σε:~ — Εἶπε γέρων· προσεύχου ἐπιεικῶς καὶ ἀταράχως· καὶ ψάλλε συνετῶς καὶ εὐρύθμως· καὶ ἔσῃ ὡς νεοστὸς ἀετοῦ ἐν ὕψει αἰρόμενος: —)

Fol. 166 b-171 b. ιγ′ + Περὶ τοῦ ὅτι φιλοξενεῖν χρή· καὶ ἐλεεῖν ἐν ἱλαρότητι:~ (Ἔλεγε γέρων· ὅτι ἦν τίς ἀποταξάμενος ἀπὸ κόσμου γυναῖκα ἔχων· ὁμοίως καὶ θυγατέραν κατεχουμένην... μετὰ τῶν πιστῶν + — Εἶπε γέρων ὅτι καλὸν

τὸ ποιεῖν ἐλεημοσύνην... ἀλλ' ὕστερον ἔρχεται αὐτῷ ὁ φόβος τοῦ θεοῦ· καὶ ποιεῖ αὐτὸ διὰ τὸν θεόν +)

Fol. 171 c-173 c. ιδ' + περὶ ὑπακοῆς: — (Διηγήσατο τις ἀπὸ νευπόλεως? (el Cód. está roto en la primera lín.) τῶν πατέρων ὅτι σχολαστικός τις εὐλαβὴς παρήδρευς τινὶ ἐγκλείστῳ... καὶ ἐθαύμασαν πάντες, καὶ ἐδόξασ' τὸν θεόν:~ — Ἔλεγον περὶ τοῦ ἀββᾶ παύλου, ὅτι εἶχε μαθητὴν... καὶ εὐθέως ἔλυσεν αὐτὴν ὁ γέρων καὶ ἀφῆκεν ἀπελθεῖν: —)

Fol. 173 c-178 c. ιε' + Περὶ ταπεινοφροσύνης:~ (Ἦν τίς κοινοβίου πατήρ· καὶ συνέβη τὸν τούτου διακονητὴν... μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀνέβληψε καὶ γίνεται τοῦ μοναστηρίου πατήρ:~ — καὶ μὴ ἐναντιοῦσθαι καὶ πίπτειν εἰς ἀτόπους λογισμοὺς καὶ πράγματα: —) El principio de la última sentencia es ilegible.

Fol. 178 c-180 c. ις' περὶ ἀνεξικακίας: — (Ἀδελφὸς τίς ἐποίησεν ἀντίκλειδον καὶ ἤνοιγεν ἑνὸς τῶν γερόντων τὸ κελλίον... ὅμως εὐξαμένου αὐτοῦ, παρέδωκε τὸ πνεῦμα? (Cód. πμα:)~ — Ὅτι ἐπὶ τοῦ μεγάλου ἰσιδώρου τοῦ πρεσβυτέρου τῆς σκήτεως... καὶ εἰ μὴ διὰ σοῦ οὐ θεραπεύται καὶ εὐξαμένου αὐτοῦ, παραχρῆμα ὑγείανεν ὁ γέρων: —)

Fol. 180 c-184 d. ιζ' + περὶ ἀγάπης: — (Διηγήσατό τις· ὅτι μαγιστριανὸς τίς πράκτωρ νεώτερος καλὸς τῷ εἴδει, ὑπηρέτει βασιλϊκαῖς... καὶ ἀποδοῦναι ἀγαθὸν ἀντὶ ἀγαθοῦ:~ — Διηγήσαντο ἡμῖν μοναχοὶ εὐλαβεῖς· ὅτι ἐθεασάμεθα γέροντα ἐν τῇ ὠάσῃ πάνυ θαυμαστόν· ὀνόματι λέοντα, τῷ γένει καππαδόκα... ὅτι τοῦτο ἦν ὃ ἔλεγεν· ὅτι βασιλεῦσαι ἔχω:—)

Fol. 185 a-190, 196, 192-193 a. ιη' + περὶ διορατικῶν + (Ἔλεγον περί τινος γέροντος ὅτι περιεπάτει ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἰδοὺ δύο ἄγγελοι συνόδευον αὐτῷ... ἐν ἁμαρτίαις ταύταις ὀσφραινόμεθα:~ — Εἶπε γέρων· ὅτι γενομένου μου ἐν σκήτει... οὕτως γὰρ καὶ ὁ μέγας ἀντώνιος παρὰ τοῦ ἀγγέλου ποιεῖν ἐδιδάσκετο: —)

Fol. 193 b-d. ιθ΄ περὶ σημειοφόρων: (Ἀδελφοὶ ἦσαν γνήσιοι καθεζόμενοι ἐν σκήτει καὶ συνέβη τὸν ἕνα ἀσθενῆσαι — Γέρων τίς διηγήσατο· ὅτι νέου μου ὄντος ἐν τῷ μοναστηρίῳ μου, φρέαρ ὀρύσσαμεν μέγιστον... δι᾽ αὐτὸ δὲ οὐκ ἀπεστάλην + )

Fol. 194 a-195, 191, 197 c. κ΄ περὶ ἀναχωρητῶν: En el πίναξ del fol. 110 v este cap. lleva el título, περὶ πολιτείας ἐναρέτου· Cfr. F. Nau, *Le chapitre* Περὶ ἀναχωρητῶν ἁγίων *et les sources de la Vie de Saint Paul de Thébes,* Revue de l'Orient Chrétien, 1905, pp. 387-417; ib. II, *Les manuscrits,* pp. 391-392. (Διηγήσατό τις τῶν ἀναχωρητῶν τοῖς ἀδελφοῖς [τοῖς omit. en el Cód.] ἐν βαϊθοῦ· ὅπου τὰ ο΄ στελέχη τῶν φοινίκων — (fol. 195 c) — καὶ σιώπα καὶ ζώση :~ [= F. Nau, *l. cit.,* pp. 409-414] Συμφωνηταὶ δύο ἐμόνασαν οὗτοι ἄσκησιν ὑπερβάλλουσαν καὶ βίον ἐνάρετον ἐπολιτευσάντες συνέβη δὲ, τὸν ἕνα κοινοβιάρχην γενέσθαι — Ἀναχωρητὶ τινὶ παρέβαλον κοσμικοὶ — σχηματίζοντες δὲ αὐτὸν οἱ κοσμικοὶ, εὗρον ὅτι κατὰ ἀλήθειαν παρθένος ἦν + )

Fol. 197 c-198 c. ια΄ + περὶ τῶν ιβ΄ ἀναχωρητῶν:~ (Ἀναχωρηταὶ ἁγίοι σοφοὶ καὶ πνευματικοὶ τὸν ἀριθμὸν δώδεκα... πνευματικήν· Ὁ πρῶτος ὁ πρεσβύτερος αὐτῶν ἔφη· ἐγὼ ἀδελφοὶ — Ὁ δωδέκατος εἶπεν· ὑμεῖς μὲν... καὶ νυκτός. ταῦτα τῶν σοφῶν... ἵνα γενόμενοι ἄμεμπτοι, εὐχαριστήσωμεν τῷ δεσπότῃ ἡμῶν χριστῷ (v. P. L., 73, 1062-1064). En la col. d. sigue: Ἦν τίς ἀναχωρητὴς βοσκόμενος μετὰ τῶν βουβάλων· καὶ ἔστησαν παγίδας οἱ ἀνθρώποι πίασι τοὺς βουβάλους — καὶ λύσαντες αὐτὸν ἀφῆκαν· καὶ ἐξῆλθε τρέχων ὀπίσω τῶν βουβάλων εἰς τὴν ἔρημον: — )

Fol. 198 d-199 d. κβ΄ περὶ τοῦ πῶς δεῖ καθῆσαι ἐν τῷ κελλίῳ· καὶ περὶ θεωρίας, κατ᾽ ἐρώτησιν καὶ ἀπόκρισιν:~ (Ἠρωτήσεν ἀδελφὸς γέροντα· τὶ δεῖ ἀσκεῖν ἐν τῷ κελλίῳ καθήμενον· καὶ εἶπεν ὁ γέρων, τὸ μὴ ἔχειν μνήμην ἀνθρώπου ἐν τῷ κελλίῳ τὸ σύνολον: ~ — Εἶπε γέρων· οὐαὶ τῷ ἀπὸ νεώ-

τητος τοῖς πάθεσι τῆς σαρκὸς ἑαυτὸν... ὅτι ἀσύγνωστα κολασθήσεται:~ )

Fol. 199 d-200 b. + τοῦ ἀββᾶ μουσῆ κεφάλαια ιβ′ + (α̅′ Ὁ φόβος τοῦ θεοῦ ἐκδιώκει, πάσας τὰς κακίας... αἰχμαλωσία ἐκδιώκει πάσας τὰς ἀρετάς:~ — ιβ̅′ Τρεῖς ἀρεταὶ εἰσὶν, ἅς μετὰ κόπου... εἰ μὴ ταῖς ἰδίαις ἁμαρτίαις· καὶ ὁ θεὸς ἐνισχύϊ αὐτόν· αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν + )

Fol. 200 b-204 c. κβ̅′ (sic) + περὶ ἐναρέτου βίου: — (Παῦλος τίς ὀνοματι ἰλλούστριος τὴν ἀξίαν ἔχων γυναῖκα καὶ παιδία καὶ πλοῦτον πολύν, ἐβουλήθε γενέσθαι μοναχός... πολλὰ σημεία:~ — Ἔλεγεν ὁ ἀββᾶς κακάριος· ὅτι καθημένου μου ποτὲ ἐν τῇ σκήτει κατέβησαν δυο νεώτεροι ξενικοί... δεῦτε πατέρες ἴδετε τὸ μαρτύριον τῶν μικρῶν ξένων· πῶς κατεφρόνησαν τὸν κόσμιον τοῦτον καὶ ἔφθασαν εἰς τὴν ἄνω μακαριτ̅τ̅: — )

**8.** Fol. 204 c-228 c. + ἰωάννου μονάχου [Cód. ἰω̅ν̅χ̅α̅] εὐκρατᾶ· ἐκ τῶν πνευματικῶν λειμόνων: — Inc. Γέρων τίς ἦν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἀββᾶ εὐστοργίου — τὰ ἀληφά: — [= J. Moschi Pratum spirituale (P. Gr., 87), cap. 1]; siguen los cap. del mismo 2-7, 11, 99, 20-21, 24-26, 29, 97, 38, 40, 44, 46, 48-50, 55, 56, 60, 62-64, 67-70, 72, 75-80, 85, 82, 90-92, des. (fol. 214 c) ἐδίωξεν αὐτοὺς ἕως τοῦ ἰορδάνου ποταμοῦ (P. Gr., 87, 2949-C, 6) 105, 106, 110, 113, 114, 117, 120, 121, 123-128, 133, 135, 136, 141, 145, 147, 152 des. (fol. 217 c) καὶ τὴν σκήτιν ἐρήμωσαν: — (P. Gr., 87, 3017-B, 5) 155, 157, 163, 165, 189, 170 sólo un compendio. 173-175, 177, 180 sólo un compendio. 181, 183, 190, 192, 196, 199, 203, 36. Siguen dos relatos extraños a la obra de Mosco: [1] (fol. 220 b-d) concebido según la trama de la vida de S. Marina, inc. Ἀνὴρ τίς ἰλλούστριος ἔχων καὶ θυγατέρα μονογενῆ· ἐν ἰδιάξοντι τόπῳ τοῦ οἴκου αὐτοῦ, συνεστήσατο μοναστήριον ἀνδρῶν — des. τὸν δοξάζοντα τοῖς δούλοις αὐτοῦ: — [2] (fol. 220 d-221 c) inc. Ἦν τίς ἀνὴρ ἐν βυθυνίᾳ πλούσιος ὄνοματι εὐγένιος ἔχων

γυναῖκα καὶ θυγάτριον ὀνόματι μαρίνα [Cód. μαρία] — des. ὁ θέλων πάντες ἀνθρώπους σωθῆναι θεός: — (P. Gr., 115, 348-353; L. Clugnet, *Revue de l'Orient chrétien,* VI, 1901, 575-580; id. *Vie et office de Sainte Marine,* Bibliothèque Hagiogr. Orientale, VIII, París, 1905, pp. 36-38; 39-41; 52-53; 54-58). Siguen (fol. 221 c) los cap. de Mosco, 66, 90, 130 (fol. 222 b) inc. διηγήσατο ἡμῖν Ὁ προρρηθεὶς ἀββᾶς ἀθανάσιος ὅτι ἦλθε μοι ποτὲ λογισμὸς (v. P. Gr., 87, 2996-A, 6). 158, 157, 179, 206, 207, 200, 201. Siguen otros relatos extraños a la obra de Mosco: [1] (fol. 224 b-c) inc. Διηγήσατο γέρων· ὅτι πατρίκιος τίς τοῦ παλατίου εἶχε γυναῖκα εὐμορφὴν — des. οὕτως ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν, καὶ πάντες ἀκούσαντες ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεόν: — (v. F. Nau, *Vies et recits d'Anachorètes* (IV[e] - VII[e] siècles), en Revue de l'Orient Chrétien, VIII, 1903, p. 94, n. 3); — [2] (fol. 224 c-d) inc. Φιλλόπονοι δύο διηγήσαντο· ὅτι ἐν μιᾷ ὡς ἀπήλθωμεν εἰς τὸν ναὸν τῆς ἁγίας μαρίας — des. θέλημα γὰρ τῶν φοβουμένων αὐτὸν κύριος ποιήσει: — (v. Nau, ib., p. 95, n. 5); — [3] (fol. 224 d-225 a) inc. Ἦν τίς ξενικὸς ἐκ τῶν πατέρων καὶ ἔλεγεν ὅτι εἰς τὴν χώραν μου ποιοῦσι φόσσ... (varias palabras han desaparecido, por estar roto el fol., lo que sucede también en las 10 líneas siguientes) τὸ πιᾶσαι λέοντας — des. εἰς τὰ θελήματα ἡμῶν· καὶ οὕτως δυνησώμεθα σωθῆναι διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυριοῦ ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ: — El relato precedente tiene todas las trazas de una fábula; — [4] (fol. 225 a-b) inc. Εἷς ἦν τῶν προαστείων Ἀντιοχείας· μοναστήριον ἐστὶ γυναικῶν ἔχων ἀσκητρίων ξ'· ἦν δὲ ὀχυρωμένον καλῶς· λησταὶ δέ τινες ις' μετὰ καὶ τοῦ ἀρχιληστοῦ αὐτῶν ἐβουλεύσαντο ἐπιθέσθαι αὐταῖς — des. παρ' αὐτῶν ἐκείνων ἔμαθε ταῦτα· δεῖ οὖν καὶ ἐν τούτῳ δοξάζειν τὸν θεὸν... σαγηνεύει τὰς ψυχὰς ἡμῶν: — [5] (fol. 225 b-d) en rojo: ἀνὴρ τίς· inc. Ἦν ἐν κωνσταντινουπόλει χριστοφόρος ὀνόματι στρατευόμενος ἐν τῷ παλατίῳ (al principio de la col. c han desaparecido las 6 pri-

meras líneas a causa del fuego) — des. καὶ θέλημα τῶν φοβουμένων αὐτὸν ποιήσει: — (v. Nau, VIII, Revue de l'Orient Chrétien, pp. 616-617); — 6 (fol. 225 d-227 a) inc. παραπλήσιον Δὲ τούτου ἐν αὐτῇ τῇ ἁγίᾳ μεγαλοπόλει ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν γέγονε θαῦμα· πρεσβύτερος γάρ τις πάνυ εὐλαβὴς καὶ διάκονος εἶχον ἀγάπην κατὰ θεὸν πρὸς ἀλλήλους — des. καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται: — 7 (fol. 227 a-b) inc. Ἐν βιβλίῳ παλαιῷ ἐπιλεγομένῳ Ἱππολύτου — des. καὶ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ ὑπὲρ τῆς μακαρίας ἐκείνης παρθένου τοὺς στεφάνους ἀναδησάμενος: — (v. Palladius, Hist. Laus., cap. XV, ed. Lucot, pp. 376-380); — 8 (fol. 227 b-228 a) inc. Διηγήσατό μοι τίς φιλόχριστος διάκονος μελητινός· ὅτι φησὶν ἐν ἀρατίᾳ τῇ πόλει, ἔστι δὲ αὕτη ἀρμενίας, ποιμνια προβάτων — des. τῶν τοῦ θεοῦ ἐπιτύχωμεν ἀγαθῶν: — (v. Nau, Revue de l'Orient Chrétien, VIII, 1903, p. 91); — 9 (fol. 228 b-c) inc. Τῆς — las 11 primeras líneas son de difícil lectura, por estar el texto muy deteriorado — πόλεως ἱεροσολύμων κατὰ συγχώρησιν θεοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν παραδοθεισῆς τοῖς ἀθεοῖς πέρσαις πρᾶγμα γέγονεν ἐν αὕτῃ ἄξιον συγγραφῆς· τῶν γὰρ πολεμίων τὴν πόλιν κρατησάντων... τότε δὲ μία τίς ἀμνᾶς τοῦ χριστοῦ καὶ ὄντως αὕτῳ νομιφευθεῖσα παρθένος — des. καὶ οὕτως ἀνδρείως ἡ παναγία ταύτη παρθένος τὸ πνεῦμα τῷ κυρίῳ παρέδωκε τοὺς τῆς ἀθλήσεως καὶ παρθενίας στεφάνους παρὰ τοῦ ἐπουρανίου βασιλέως κομισαμένη: — ÷ ÷

**9.** Fol. 228 c-233 d. Διηγήματα περὶ τῶν ἐν σινᾷ πατέρων: περὶ τοῦ ἀββᾶ ἀναστασίου τοῦ ἐν ῥαϊθοῦ: — Inc. (fol. 228 d) 1 Ὁ μακάριος ἀναστάσιος ὁ ῥαιθοῦ ἄκρ... (falta el fin de esta palabra y toda la siguiente por estar roto el fol. en la parte superior) ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν ἀρετῶν καὶ ἐν τῇ ἀκριβείᾳ τῶν τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας ὀρθοδόξων δογμάτων — des. τοῦ θεοῦ τὴν ἐκδίκην κατὰ τὴν τοῦ ἁγίου γέροντος ἀπόφασιν ποιήσαντος: — 2 inc. Ἄλλοτε πάλλιν· μετά τινος ἑτεροδόξου· ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς δογματίζοντος ἐπόθει γὰρ εἴγε δυνατὸν —

des. πέμψας αὐτὸν ἀγωνίζεσθαι· μετὰ τῶν ἐν ῥαϊθοῦ πατέρων: — [3] (fol. 229 a) inc. ποτὲ δὲ ἀμβροχίας — des. καὶ τῆς δεήσεως αὐτοῦ εἰσακούσεται: — (P. Gr., 88, 608 C 25-609 A 2).

Fol. 229 a-c. περὶ τοῦ ἀββᾶ ἰωάννου τοῦ ἡγουμένου τοῦ σινᾶ ὄρους: — Inc. [1] Ἐλθόντος ποτὲ τοῦ ἀββᾶ μαρτυρίου μετὰ τοῦ ἀββᾶ ἰωάννου — des. μετὰ γὰρ τεσσαράκοντα ἔτη, γέγονεν ἡγούμενος ἡμῶν: — (P. Gr., 88, 608 A 10-B 7; cfr. F. Nau, *Les récits inédits du moine Anastase,* París, 1902, cap. VI. No me ha sido accesible la publicación del mismo Nau, *Le texte grec du récits du moine Anastase,* Oriens Christianus, II, 1902, pp. 60-88; III, 1903, pp. 61-88). [2] inc. πάλιν ἄλλοτε λαβὼν τὸν αὐτὸν ἀββᾶν ἰωάννην — des. εἰς τὸν ἴδιον τόπον διακονήσας: — (P. Gr., 88, 608 B 7-C 19). [3] (fol. 229 b) inc. Ὁ ἀββᾶς μαρτύριος Ὁ κουρεύσας τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν ἰωάννην — des. ταῦτα δὲ ἦν τοῦ ἁγίου κόνωνος καὶ ἄλλου μεγάλλου γέροντος: — (Cfr. Nau, *Les récits etc., l. cit.,* cap. XXXV). En el Cód. queda mutilado el texto de los dos relatos anteriores por estar deteriorado el fol. 229 en la parte superior de las cols. b-c. [4] (fol. 229 c) inc. μέλλοντος πρὸς κύριον πορεύεσθαι — des. ἀπῆλθε καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν κύριον: — (P. Gr., 88, 609 A 8-B 7).

Fol. 229 c-d. περὶ ἰσαύριου: — (al margen, περὶ β' ἡγουμένου). Inc. Ἐγένετο καὶ ἕτερος ἐνταῦθα ἡγούμενος ἴσαυρος ἀνὴρ πνευματοφόρος — des. καὶ περιπάτει ὑμνῶν τὸν θεόν: — (Nau, *l. cit.,* cap. XXXIII).

Fol. 229 d. Al margen superior: περὶ τοῦ ἀββᾶ μιχαὴλ: — dentro del texto, inc. Διηγήσατο ἡμῖν ὁ μακάριος ἰωάννης· ὅτι ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἀρσελάου, ὤκησεν ὁ ἀββᾶς μιχαὴλ ὁ ἴβηρ ἔχων καὶ μαθητὴν ὀνόματι εὐστάθιον· ἀσθενοῦντος οὖν τοῦ ἀββᾶ μιχαὴλ — des. ἀπῆλθε πρὸς κύριον: — (v. Nau, *l. cit.,* cap. VIII).

Fol. 229 d-330 b. Al margen, entre las dos cols. περὶ τοῦ ἀββᾶ γεωργίου. Dentro del texto, inc. [1] Ἐν τούτῳ τόπῳ τοῦ

ἀρσελάου γέγονε καὶ ὁ ἀββᾶς γεώργιος — ἥτις διαμένει μέχρι τοῦ νῦν: — [2] (fol. 230 a) Οὗτος ὁ τρισμακάριος γέρων — μέχρι τελευτῆς αὐτοῦ παρήγγειλα: — [3] Οἷος δὲ καὶ ὁ θάνατος τοῦ μεγάλου πατρὸς — des. ἀνακλίνας καὶ αὐτὸν ἀπῆλθε πρὸς κύριον: — (= Nau, *l. cit.*, cap. IX, XI, XII). El texto del último cap. está en el Cód. muy deteriorado por el fuego en las últimas 9 líneas. Sigue [4] (fol. 230 b) περὶ τοῦ ἀββᾶ στεφάνου:~ (cfr. ib.).

Fol. 230 c-d. Al margen superior, περὶ τοῦ ἀββᾶ ἰωάννου τοῦ σαβαΐτου: — Dentro del texto, inc. [1] Ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τοῦ μαλωχᾶ ἔμενεν καὶ ὁ θεῖος ἰωάννης ὁ σαβαΐτης — εἰς μύρια μέρη διασπασθέν: — [2] Καθημένου δὲ αὐτοῦ ποτὲ ἐν τῷ κελλίῳ αὐτοῦ, ἰδοὺ ἐν μιᾷ χοιρόγρυλος τελεία ἤνεγκε τὸ τέκνον αὐτῆς τυφλὸν — des. ἐξ οὗ ἀφείλετο αὐτήν: — (v. Nau, *l. cit.*, cap. XIV-XV).

Fol. 230 d-231 a. Al margen superior, περὶ τοῦ ἀββᾶ ὀρεντίου: — dentro del texto, inc. [1] Θρέμμα πανθαύμαστον τῆς καθ' ἡμᾶς ἐρήμου γέγονε καὶ ὁ ὅσιος ὀρέντιος — ἔφυγεν ἀπ' αὐτῆς: — [2] μέλλοντος δὲ τελευτᾶν τοῦ ὁσίου ἐκαθήμεθα πλησίον — des. ἀπῆλθε πρὸς τὸν κύριον: — (v. Nau, *l. cit.*, cap. XVIII-XIX).

Fol. 231 a-d. Al margen superior, περὶ τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας κορυφῆς: — dentro del texto, inc. [1] Πρὸ τοῦ μολυνθῆναι καὶ καταρρυπωθῆναι ὑπὸ τῶν ἐθνῶν τὸ ἅγιον ὄρος σινᾶ ἀδελφὸς τίς διακονητὴς τοῦ προμιοναρίου — ἕως οὗ ἐτελεύτησεν: — [2] ἐν μιᾷ δὲ ἑορτῆς ἐπιτελουμένης τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς — ἀκουέτω: — [3] Διηγήσατο ἡμῖν ὁ ὅσιος ἰωάννης ὁ ἡγούμενος ὅτι πρὸ χρόνων ὀλίγων — ἔκτησε τὸ νοσοκομίον· σημάνας καὶ τὰ κατὰ τὸν προμονάριον: — (fol. 231 b) [4] Ἔθος ἐστὶν ἀρμενίοις καθὼς πάντες ἐπίστανται — ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει σινᾶ πάλιν κύριος ὤφθη ἐν πυρΐ: — (231 c) [5] ἐν ταύτῃ τῇ μεγάλῃ μονῇ τοῦ ἁγίου ὄρους σινᾶ ἦλθε τίς ἀδελφὸς ἐπὶ τὸ ἀποτάζασθαι — ἀντίλυτρον τοῦ σφάγεντος ὑπὲρ αὐτοῦ: — (231 d)

6 πρὸ χρόνων ὀλίγων κατ' ἐπιτροπὴν κυρίου γέγονε θανατικὸν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἐρήμῳ — des. καὶ ἔτι οὐκ ἔρριψε τὸ σκήνωμα τοῦ ἀδελφοῦ ὁ γέρων: — (v. Nau, *l. cit.*, cap. II-III, XXXIX, XXXVIII, XXIX, IV).

Fol. 231 d-233 c. Al margen, entre las dos cols. περὶ ἀναχωρητῶν, dentro del texto, inc. 1 Πρὸ ὀλίγων χρόνων· ἔλαβε τίς τῶν πατέρων τον ἴδιον μαθήτην καὶ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ἔρημον· ζητῶν εἰ εὕρει δοῦλον θεοῦ τινὰ ἀναχωρητὴν, καὶ λάβη παρ' αὐτοῦ μίαν εὐχήν· περιερχομένων δὲ αὐτῶν ἐπὶ τὰ μέρη τοῦ σίδδη — ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι διὰ τῶν πρεσβειῶν αὐτῶν:~ 2 (fol. 232 a) Ἐν αὐτῷ τῷ χειμάρρῳ τοῦ σίδδη, ᾤκει ἀνηρ ἅγιος ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἴδιον μαθήτην — εἰς τὴν τοῦ φοίνικου μετεμορφ$^{\theta'}_{\omega}$ εἰδέαν:~ (232 b) 3 Σαρακηνός τίς ἔλεγεν ἡμεῖς ὅτι ποιμαίνων ποτὲ — οὐ μὴ πίης ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου:~ 4 ἕτερος σαρακηνὸς εἶπε τινὶ τῷ ἐνταῦθα ἀδελφῷ· δεῦρο σὺν ἐμοὶ — εἰς τῷ ὀπίσω τοῦτο ἔπαθον κἀγώ:~ (fol. 232 c) 5 Ἄλλος δέ τις χριστιανὸς μὲν δοῦλος δὲ σαρακηνοῦ διηγήσατο· ὅτι ποτὲ καμήλους βόσκων — καὶ αὐλου ὑπάρχοντος:~ 6 Ὁ γουδδᾶς τόπος ἐστὶν ἀπὸ ιε' μηλίων τῆς ἁγίας βάτου — τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ:~ (232 d) 7 Ὁ ὅσιος πατὴρ ἡμῶν ἰωάννης ὁ σαβαΐτης διηγήσατο ἡμῖν ὅτι ἀμβροχίας — τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν:~ (Nau, *l. cit.*, cap. XXII-XXVI, XXXI, XVI); — 8 (fol. 233 a-c). ἕτερον ἡμῖν διηγήσατο φοβερὸν κεφάλαιον· κληρικὸς γάρ φησι πρεσβύτερος ἀφορισθεὶς τῆς λειτουργίας πρὸς ἡμέρας ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου· ... καὶ ἀπέθετο τὸ λείψανον τοῦ μάρτυρος ἐν λάρνακι τελείᾳ, ἕσω εἰς τὸ ἱερατεῖον — des. εὐθέως δὲ ἀκόπως εἰσενέγκαντες τὴν λάρνακα καὶ λειτουργήσαντες ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ μηκέτι κινούμενος — οὔτε παρὰ βασιλέως ἢ (falta una palabra) τροπὴν ἔχοντας:~ (cfr. Nau, *l. cit.*, p. 50, ms. grec. de París, 1596, pp. 410-412; ms. Coislin, 283, fol. 253). En nuestro Cód. las 4 últimas líneas del relato anterior apenas pueden leerse, por

estar muy deteriorado el fol. 233 en la parte superior.

Fol. 233 c-d. περὶ κοινοβίου. Inc. mut. (falta una palabra) μοναχικὸν καὶ ἅγιον σχῆμα· οὐ μόνον μὴ ἔχειν ἴδιόν τι ἐν τῷ κοινοβίῳ ἁρμόζει — des. ἐξακολουθήσωμεν μᾶλλον τὰς θεοπνεύστας γραφὰς καὶ διδασκαλίαν τῶν ἁγίων πατέρων· ὅπως δι' αὐτῶν ζωὴν κληρονομήσωμεν, ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ... ἀμήν +

**10.** Fol. 233 d-237 d. + ἐκ τοῦ ἀββᾶ κασιανοῦ, περὶ διακρίσεως ἐρωτηθεὶς· ὁ αββᾶς μωϋσῆς, εἶπεν: — hasta aquí, en rojo, a manera de título. Inc. Μέμνημαι ποτὲ ἐν τοῖς ἐνιαυτοῖς τῆς νεότητός μου, γενόμενος ἐν τοῖς μέρεσι θεβαΐδος· ὅπου ὁ μακάριος ἀντώνιος διέτριβεν γέροντας συναχθέντας πρὸς αὐτὸν — des. καὶ πάλιν ἀπὸ τῶν ἡμῶν ὀφθαλμῶν ἐξεπιβουλῆς τοῦ διαβόλου, οὕτως ὁ ὕπνος ἀπέστη· ὡς ἐπιπλείστας νύκτας ἄϋπνον διατελοῦντα... seguían otras 10 líneas, de las cuales no se leen más que las palabras, τοιαύτην σοφίαν... φοβούμενος αὐτὸν... εἰς αἰῶνα, ἀμήν:~ El texto del Cód. es un extracto de la Collatio II de Casiano, cap. 2-17.

**11.** Fol. 237 c-238 a. θαῦμα γενομὲνον ἐν τῇ ἁγίᾳ εἰκόνι τοῦ χριστοῦ χαλκοπρατ':~ Inc. [Ἐ]ν τοῖς χρόνοις μαυρικίου τοῦ βασιλέως... falta el principio de las trece primeras líneas, ... γέγονεν ἐν κωνσταντινουπόλει· φάρμακος... πονηρότατος πάνυ ὁ λεγόμενος μεσίτης? οὗτος προσέλαβετό τινα [παίδα?] ἐν σχήματι νοταρίου ... (fol. 237 d) ... ὁ δὲ παῖς καθεσθεὶς ἐπὶ τοῦ ἵππου δρομαίως ὑπέστρεψεν ἐν τῇ πόλει, καὶ ἐρωτώμενος ὑπό τινων τοποῦ ἐστὶν ὁ μεσίτης, ἀπεκρίνατο λέγων· ὅτι ἐκεῖνος ἀπῆλθεν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, καὶ εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον· διηγούμενος αὐτοῖς πάντα τὰ γινόμενα· μετὰ οὖν χρόνον τινὰ παρέμεινεν ὁ αὐτὸς παῖς πατρικίῳ τινὶ δούλῳ χῦ· — des. τότε πατρίκιος ἠρώτα τὸν παῖδα εἰπεῖν αὐτῷ τὰ αὐτῷ πεπραγμένα· καὶ μαθὼν ἅπαντα, ἀπῆλθε δοξάζων τὴν τοῦ θεοῦ ἀγαθότητα· εἰ γὰρ ὁμολογῶν αὐτὸν ἔνπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καθὼς τὸ ἀψευδὲς στόμα αὐτοῦ ἔφη· ὁμολογήσῃ αὐτὸν

ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὁ ὁμολογήσας αὐτὸν ἔμπροσθεν τῶν δαιμόνων ἐν τοιαύτῃ φοβερᾷ ὀπτασίᾳ, πῶς μὴ καὶ χρεωστῆται ὑπὸ τοῦ παναγάθου θεοῦ:~ (Cfr. F. Nau, *Vies et récits d'Anachorètes (IVe VIIe siècles), I Analyse du ms. grec de Paris 1596,* Revue de l'Orient Chrétien, 1903, pp. 93-94).

**12.** Fol. 238 a-244 c. + ἱστορία τῶν κατ' αἴγυπτον ἁγίων πατέρων: Al margen: περὶ τοῦ ἀββᾶ ὢρ. Inc. Ἐθεασάμεθα ἐν θηβαΐδι ἄνδρα ἅγιον ὢρ ὄνομα αὐτῷ· πατέρα μοναστηρίου χιλίων ἀδελφῶν... ἦν δὲ ἰδεῖν τὸ πλῆθος τῶν σὺν αὐτῷ μοναχῶν [en el Cód. $\overset{\chi\chi}{\alpha\alpha}$] ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ... mut. λαμπροφο... mut. ὕμνοις τὸν... mut. — des. [Epílogo] γὰρ ἄν τις εἴποι περὶ τῆς ἀνωτέρως θηβαιδὸς... καὶ μεγάλας θεωρίας ὑμῖν ἐπιδείξαντο. ὧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν .†. (Cfr. Preuschen, Historia Monachorum in Egipto, en *Palladius und Rufinus,* Giessen, 1897, pp. 24-97). El Cód., aparte la biografía de Or y el Epílogo, contenía el relato acerca de los monasterios de Oxirinco y las biografías de los monjes Cópris, Patermucio, Sour, Isaías, Pablo el Simple, Nuf, Heleno, Elías, Isidoro, Serapión, los de Nitria, Ammón, Dídimo, Cornelio Piamón y Juan de Diolco. Excepto las biografías de Ammón (fol. 242 c), Dídimo (fol. 243 a) y Juan de Diolco (fol. 243 c), que están completas, las restantes tienen mutilado el texto, por haber hecho desaparecer el fuego parte de los fols. correspondientes. Los fol. 244-248, de los que sólo quedan pequeños fragmentos, contienen mutilados los cap. 25, 26 y 47 de la Historia Lausía. El texto de los dos primeros coincide con el publicado por Floss, P. Gr., 34, 204-205.

## 22 (R. II. 2.)

En pergamino, 86 fols., numerados a lápiz, 270 × 200 mm. El Cód. está formado de restos de un Cód. del siglo XII, procedente de la Biblioteca del Conde-Duque, reunidos y encuadernados, en pasta española, el siglo pasado por D. Félix Rozansky. Los

fols. 23-30 deben colocarse al fin, después del 86. Al margen del fol. 1 r. lleva la numeración *13. 27.* (V. Graux, *Essai.*, p. 501; A. Rahlfs, *Verzeichnis der griech. Hss. des A. T.*, p. 53, n. 372).

[Fragmentos de los libros de los Reyes]. Fol. 1 r-16 v. Inc. ... χθη πᾶς ὁ λαὸς τοῦ κλαῦσαι αὐτὸν. — des. ἄφετε αὐτὸν καὶ κατα... = Reg. lib. II, cap. III, 34 b-XVI, 11 a, H. B. Swete, *The Old Testament* in Greek, Cambridge, 1909, t. I, pp. 618-645; — Fol. 17 r-22 v. inc. ὅτι οἶδεν πᾶς ἰσραὴλ — des. καὶ ἀμεσσαεὶ πεφυρμένος ἐν... = cap. XVII, 10 b-XX, 12 a, Swete, pp. 647-656; — Fol. 31 r-60 v. inc. βορρᾶν, καὶ οἱ τρεῖς ἐπιβλέποντες θάλασσαν, — des. τὰ γενόμενα ἔμπροσθεν αὐτοῦ = lib. III Reg., cap. VII, 13 b-XII, 54 b, Swete, pp. 688-740; — Fol. 60 v-86 v. βιβλίον Δ. inc. Καὶ ἠθέτησεν μωὰβ — καὶ ἐν πᾶσιν οἷς ἐποίει συνῆκεν. (fol. 23 r-30 v) καὶ ἠθέτησεν ἐν τῷ βασιλεῖ — τὰ ὀστᾶ ἐκ τῶν τάφων καὶ κατέκαυσεν ἐπὶ τὸ... = lib. IV Reg., cap. I, 1-XXIII, 16, Swete, pp. 741-796.

## 23 (R. II. 3.)

En papel, 593 fols., 315 × 210 mm., siglo XVI. Títulos unciales.—3 hs. de guarda al principio y 27 en b. al fin. En la primera h. del principio se lee: *Diophanti Alex: Arithmetic. cum scholiis Planudi: textus est impres: Comentaria nondum sunt edita: Vale R^les 150.* Enc. en pergamino. En el dorso tiene: *27. C. M. n.º 9.* Perteneció a D. Antonio de Covarrubias. Cfr. Graux, *Essai.*, pp. 327, 501; Tannery, Diophanti Alexandrini opera omnia, Lipsiae, 1892-1893, I, pp. XXII-XXIII.

**1.** Fol. 1 r-20 v. Διοφάντου Ἀλεξανδρέως ἀριθμητικῆς βιβλίον πρῶτον, μετ' ἐξηγήσεως Μαξίμου τοῦ Πλανούδη. (Texto de Diofanto) Inc. Τὴν εὕρεσιν — (fol. 18 v) — des. ἐλλιπὲς κάτω νεῦον (en el Cód. κατονεῦον) τ'. (= lib. I, ed. Tannery, Diophanti Alexandrini opera omnia, Lipsiae, 1892-1893, vol. I, pp. 2-12); — fol. 2 r-20 v. Ἐξήγησις [τοῦ Πλα-

?

νούδη] inc. Ἀριθμός ἐστιν ὑποδείγματος $\overline{\text{ογ}}$ — des. τῶν προβλημάτων σαφέστερων μαθησόμεθα. (= Scholia in lib. I, ed. Tannery, ib. vol. II, pp. 125-146) τέλος τοῦ πρώτου βιβλίου Διοφάντου τοῦ Ἀλεξανδρέως; — fol. 21 r-92 r. Διοφάντου Ἀλεξανδρέως ἀριθμητικῶν βιβλίον $\beta^{\text{ον}}$. Inc. Καὶ τῶν πολλαπλασιασμῶν — des. καὶ ποιεῖ τὰ τῆς προτάσεως:~ (= lib. I, ed. Tannery, ib. I, pp. 14-80); — fol. 22 v-91 v. Ἐξήγησις τοῦ Πλανούδη. Inc. Ἐπιτάσει τὸν $\overline{\rho}$ — καὶ τὰ ἑξῆς δῆλα:~ (= Scholia in lib. I, ed. Tannery, II, pp. 147-209); — fol. 92 r-143 v. Διοφ. Ἀλεξ. ἀριθ. βιβλίον $\gamma^{\text{ον}}$. Inc. Εὑρεῖν δύο ἀριθμοὺς — des. τὰ τῆς προτάσεως:~ (= ed. Tannery, lib. II); — fol. 94 v-144 v. Ἐξήγησις τοῦ Πλανούδη. Inc. Τὰ ἀπὸ τοῦ $\overline{\alpha}^{\text{ον}}$ προβλήματος — des. τὸ πρόβλημα ἐλεύθερον τοῦ ἡμίσεως:~ (= Scholia in lib. II, ed. Tannery, II, pp. 210-255); — fol. 144 v-158 v. Διοφ. Ἀλεξ. ἀριθ. βιβλίον $\delta^{\text{ον}}$ (= ed. cit., lib. III); — fol. 158 v-195 v. Διοφ. Ἀλεξ. ἀριθ. βιβλίον $\varepsilon^{\text{ον}}$ (= ed. cit., lib. IV); — fol. 195 v-219 r. Διοφ. Ἀλεξ. βιβλίον $\varsigma^{\text{ον}}$ (= ed. cit., lib. V); — fol. 219 r-235 r. Διοφ. Ἀλεξ. ἀριθ. βιβλίον $\zeta^{\text{ον}}$ — des. ἔσται τὸ $\overline{\delta}$. $\overline{\varsigma}$. $\overline{\eta}$. $\overline{\iota}$. καὶ μένει:~ (ed. cit., lib. VI).

**2.** Fol. 235 r-244 v. Διοφάντου Ἀλεξανδρέως περὶ πολυγώνων ἀριθμῶν: $\eta^{\text{ον}}$: Inc. Ἕκαστος τῶν ἀπὸ τῆς τριάδος — des. τετμήσθω δίχα κατὰ τὸν $\overline{\nu}$: (Tannery, ed. cit., I, pp. 450-480).

**3.** Fol. 244 v-262 r. Sin título, inc. δέκα ϊ ρϊ ,αϊ Ἀπὸ ϙ ἕως (en el Cód. ὥως) ϋ ϊ ἀπὸ ϋ ἕως $\dot{\pi}$ (900) — des. ἐπὶ πάντων τῶν τετραγώνων ἀριθμῶν γίνεται:~ (= Maximi Planudis *Calculi indici fragmentum* publicado, desde las palabras ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἄν τις, por C. J. Gerhardt, en *Das Rechenbuch des Maximus Planudes,* Halle, 1865, pp. 33, 9-46, 21).

**4.** Fol. 262 r-594 v. [Nicomachi Geraseni introductio arithmetica cum commentario J. Philoponi]. Texto de Nicómaco, lib. I, sin título, inc. Κείμενον. Οἱ παλαιοὶ καὶ πρωτοὶ

μεθοδεύσαντες ἐπιστήμην — des. (fol. 436 r.) Κείμενον. Ἐπὶ πασῶν μέντοι τῶν ἐκκειμένων... ὁ αὐτὸς ἐστίν:~ fol. 437 r-593 v, lib. II, sin título, inc. Κείμενον. Ἐπειδὴ στοιχεῖον λέγεται — des. ὡς ἐν πρώτῃ εἰσαγωγῇ ἀρκείτω:~ (Nicom. Geras. introductio arithm. ed. R. Hoche, Lipsiae 1866, lib. I-II, pp. 1-70, n.; 73-147); — fol. 262 v-436 v. Texto del Coment. al lib. I, sin título, inc. Ἑρμηνεία. Πλατωνικὸς ὢν ὁ πατὴρ τοῦ βιβλίου τούτου, κατὰ τὸν πλατωνικὸν σκοπὸν... τοῦτο ποιεῖν — des. Ἐπὶ πασῶν etc. τουτέστι καὶ τῶν ὀρθῶς... ὁ αὐτὸς καὶ εἷς δηλαδή:~ fol. 438 v-594 v. Coment. al lib. II, sin título, inc. Ἑρμηνεία. Ἐπειδή etc. εἴρηται ἡμῖν ἤδη — des. οἱ ἁρμονικοὶ ἐνθεωροῦνται λόγοι· τέλος σὺν θεῷ ἁγίῳ, ἀμήν. No me ha sido accesible la ed. de R. Hoche: Ἰωάννου γραμματικοῦ Ἀλεξανδρέως τοῦ Φιλοπόνου εἰς τὸ πρῶτον [καὶ εἰς τὸ δευτέρον] τῆς Νικομάχου ἀριθμητικῆς εἰσαγωγῆς. Lipsiae, 1864, Berolini, 1867. En el Cód. la obra de Nicómaco carece de títulos y de distinción de libros. El texto está dividido en secciones o perícopas encabezadas con el epígrafe κείμενον, a cada una de las cuales sigue la parte correspondiente del Comentario o ἑρμηνεία de Filopón.

## 24 (R. II. 4.)

En papel, 194 fols., 330 × 220 mm., copiado por Andrónico Nuccius, siglo XVI; correcciones y notas marginales de segunda mano. Títulos orlados en rojo, iniciales e índices, del mismo color. Al margen inferior del fol. 1 r: D. Di.º de M.ª = *ex-libris* de D. Diego H. de Mendoza.—3 hs. de guarda al principio, con la tabla grecolatina de materias en la tercera, y 4 al fin en b. Enc., propia de los libros de D. Diego H. de Mendoza, en cuero bicolor, rojo en la primera tapa y verde oscuro en la segunda; en el centro de ambas un medallón elíptico en oro con figuras de relieve; filetes dorados con flores de lis en los ángulos, cortes dorados. En la primera tapa, el núm. *157* φι. En la contratapa, φ Ευσεβ. παμφ. Corte: 18. Φ. ΕΥΣΕΒ. ΠΑΜΦ. 17. (v. Graux, *Essai.*, p. 258).

Signat. ant.: II. M. 17; II. θ. 7; I. ψ. 18.

**1.** Fol. 1 r-v. Sobre una orla y a los lados de una cruz, el monograma ις χς ν κ, debajo: Πρόλογος τῶν εἰς κωνσταντῖνον ἐπαίνων:~ Inc. Ἀλλ' οὐκ ἐγὼ μύθους — des. ὀργίων ἐφαψώμεθα:~ (v. J. A. Heikel, Eusebius Werke. — Erster Band. über das Leben Constantins, Constantinsrede an die heilige Versammbug, Tricennatsrede an Constantin... Leipzig, 1902, pp. 193-194). Fol. 2 r-48 v. Εὐσεβίου τοῦ παμφίλου εἰς κωνσταντῖνον τὸν βασιλέα τριακονταετηρικός:~ Inc. Πανήγυρις μὲν αὕτη βασιλέως μεγάλου — des. πᾶσι τοῖς ἔθνεσι:~ las últimas palabras de la ed.: λαμπραῖς ... ὁμολογίαν προκηρύπτων, han sido añadidas, de segunda mano, al margen inferior (Heikel, ed. cit., pp. 195-259). Entre las últimas palabras del cap. X τὰ θεῖα καταλαμβάνεσθαι y las primeras del XI Φέρε δὲ σοι etc., el Cód. repite (fol. 22 v) el título Εὐσεβίου τ. π. εἰς κωνστ. τ. β. τριακονταετηρικός:~ Cfr. Heikel, Einleitung, p. CIV.

**2.** Fol. 49 r-50 v-74 r. Sobre una orla y a los lados de una cruz, el monograma ΙΣ ΧΣ ΝΚ, debajo: Κεφάλαια τοῦ κατὰ θεὸν βίου· τοῦ μακαρίου κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως: λόγος πρῶτος:~ sigue el índice de cap. — Εὐσεβίου τοῦ παμφίλου εἰς τὸν βίον τοῦ μακαρίου κωνσταντῖνου τοῦ βασιλέως λόγος πρῶτος:~ Inc. Ἄρτι μὲν τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ.— fol. 74 v-76 v-102 r. Τοῦ δευτέρου βιβλίου τὰ κεφάλαια:~ lib. II; — fol. 102 v-104 v-135 r. Τοῦ τρίτου λόγου τὰ κεφάλαια:~ lib. III; — fol. 135 v-138 r-164 r. Τοῦ τετάρτου λόγου τὰ κεφάλαια:~ lib. IV des. τοῦ παντὸς αἰῶνος μνημονευομένου:~ (Heikel, ed. cit., pp. 3-148); — fol. 164 r-166 r. Τοῦ πέντοῦ λόγου τὰ κεφάλαια:~ fol. 166 v-194 r. βασιλέως κωνσταντῖνου λόγος, ὃν ἔγραψε τῷ τῶν ἁγίων συλλόγῳ:~ Inc. Τὸ πηλαυγέστερον ἡμέρας — des. αἰδίου ζωῆς χορηγός:~ (Heikel, pp. 149-192): ~ Al fin, τέλος, καὶ χριστῶ δόξα:~ Según Heikel, Einleitung, p. XIX, nuestro Cód. procede del Parisinus, 1438.